ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན།
༼སྟོད་ཆ།༽

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་
རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
དང་པོའི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༼སྟོད་ཆ།༽

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0075

དེབ་གསལ་ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་རྩ་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༦ ཟླ་བཞི་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༨ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

གསལ་བཤད།

འཕྲུལ་དེབ་འདི་ནི་ངོ་སྤྲོད་གསལ་བཤད་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྩ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འཕྲུལ་
དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མཆན་སོགས་དུས་བསྟུན་སྒྲིག་བཀོད། རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་སྤྱི་སྲོལ་ལྟར་གྱི་དཀར་ཆག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་རྩོམ་སྒྲིག་དང་། སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱབ་ཤ་སྤྱད་པ་ལས་གཞན། ཞུས་དག་སོགས་བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ཞུ་སྒྲིག་པར་འབྲེལ་པ་གནང་རྒྱུ་དང་། ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསར་སྒྲིག་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཆན་རྟགས་སོགས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་སོགས་མ་ཕྱི་དངོས་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་པ་མཆོག་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡོད།

i

དཀར་ཆག

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ། ....v རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། ....vii ༄༅།།བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་བཞུགསསོ།།..1 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ། 3
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད། ....10 སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ། 18
གཞུང་སྤྱིའི་གྲངས། ....21 གཞུང་དངོས་འཆད་པ། ....25 འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ། ....25 འགྲེལ་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ།..27
རྩ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། 32
གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད། ....32 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ།..41
འགྲེལ་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ། ....48 བསྡུས་དོན་གྱི་འཕྲོས་དོན་བཤད་པ། 65

དཀར་ཆག

ii

ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ....74 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟན་པ། ....80 ཆོས་འཁོར་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ....90 ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ....95 རྩོད་པ་དང་ལན། ....106 དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུས་ནས་འཆད་པ། ....114 ལམ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ....117 འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་བསྟན་པ། ....131 དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་མདོ་དོན་དགོས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ། 142

བཤད་བྱ་བཀའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ....147 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག ....158 ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེས་པའི་དོན།...162 འདི་དག་གིས་ཟློས་པ་སྤོང་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལུགས། ....178 མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ....187 ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ། ....187 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་པ། ....196 ས་མཚམས་སྟོན་པ། ....208 བརྟེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། 213

དཀར་ཆག

iii

སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། ....233 སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད། ....236 སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ། ....239 སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ། ....240 ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། ....242 བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི། ....256 འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་དང་རྒྱུ་ལམ་བདེན་བཅས་ལ་གདམས་པ། ....273 སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན།....................289 སྤྱན་ལྔ་སོགས་བཤད་པ། ....320 མངོན་ཤེས་སོགས་བཤད་པ། ....333 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..350

iv

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།

༄༅། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཅས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཙོས་དཔལ་ནཱ་ལེཎྡྲའི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་མྱོང་བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་པུར་རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྔ་ཕྱིར་དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་སོགས་སུའང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་བླ་མེད་བསྒྲུབས་ཡོད།
སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཇོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་ཕར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཤད་པ་ཚང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་མཐའ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྡུས་རར་

v

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆགྲགས་པའང་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་ཞིང་བློ་གསར་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་པས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།
ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔ་སོགས་ཡིག་ཁག་གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྡུར་ཞིབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་ངེས་འདྲོངས་ཐོག་ཕྱོགས་སྒྲིག་པར་སྐྲུན་བགྱིས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་ལ་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་ལ་བསྔོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་དང་བཅས། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་འབོད་པ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྦྲུལ་ཟླ་༩ཚེས་༤དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ཟླ་༡༡ཚེས་༧ལ།

vi

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་༧རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྡུར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཐུང་ཙམ་ཞུ་ན།
༡༽བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་(༡༩༨༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དེབ་གཟུགས་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། དེའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྐུ་འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྔ་སོར་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚིག་ནོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞིག་འགོད་ན༑ སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐུ་འབུམ་དང་མཚོ་སྔོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་

vii

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག །ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།
སྐུ་འབུམ་པར་མ་འདི་དབུས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདི་པར་ཤིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་འདུག་སྙམ་ཏེ། དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པར་སྐྲུན་བྱས་པ་དང་། སྐུ་འབུམ་པར་སྐྲུན་བྱས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་བལྟས་ན། སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྷད་མངོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ནུས་པའི་བཅོས་ལྷད་མང་དུ་སྣང་། འདིར་ཟུར་ཙམ་ཞིག་བཀྲིས་ལྷུན་པོའི་པར་མ་ལ་བཀྲར་དང་སྐུ་འབུམ་པར་མ་ལ་སྐུར་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀྲར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྣང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ཐད་རྩིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཀྲར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། ཡང་ཀླུ་

viii

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཀྲར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།
༢༽བསྡུར་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གྲས་སུ། དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་སྤྱི་དོན་དང་། སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་ཕུད་པས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་མུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།
གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་གྲས་སུ། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། དབུ་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཚན་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གྲས་སུ། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཚང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས། བཞི་པ་སྐུ་འབུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གྲས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས་དང་། དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྔར་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ix

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོལྔ་པ་ལྡི་ལིའི་པར་མའི་གྲས་ནས་གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་མུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྡུར་གཞིའི་གྲས་སུ་བཞུགས། དྲུག་པ་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཚོ་སྔོན་པར་མ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། ལྷ་ས་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་དང་། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་དགའ་བྱང་གྲྭ་ཚང་བཅས་ནས་སྔ་ཕྱིར་པར་སྐྲུན་གནང་པའི་གྲས་ནས་པོད་ལྔ་ཆ་ཚང་དང་། ཐེན་ཝན་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྐོར་དང་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པོད་ལྔ་ཆ་ཚང་བཅས་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་ཡོད།
བདུན་པ་འདིར་བསྡུར་གཞི་དང་ཟུར་ལྟའི་གྲས་སུ་མ་འཁོད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཉིན་ཧོང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྙིང་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྡུར་གཞི་དང་ཟུར་མཆན་གང་གི་གྲས་སུའང་མེད།
༣༽ལུང་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གྲངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། ལྔ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དང་། དྲུག་པ་ཤོག་གྲངས་ཡིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༧’༦ལྟ་བུ་ཡིན། འདིས་བསྟན་འགྱུར་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་ནུས། གཉིས་པ་བོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་། ལྔ་པ་ཤོག་གྲངས་ཐིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༨༦༧་༦། ལྟ་བུ་ཡིན།
༤༽བསྡུར་མཆན་འགོད་སྟངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྔར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་དགོས་རིགས་ལ་མདུན་རྟགས་(ན)དང་རྒྱབ་རྟགས་ལ་(བ)བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྩལ་ཀྱང་མ་

x

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

རྙེད་པ་དང་། རྙེད་ཀྱང་ལུང་མཆན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ཡོད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དམིགས་བསལ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མར་དྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་བར་མའི་ལུང་མཆན་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་བཀོད་ཡོད་པས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་ཕྲན་བུར་སྣང་།
༥༽དཔེ་བསྡུར་མའི་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་༼ག༽དང་། སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼པ་༽དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼ཏ༽དང་། ལྡི་ལིའི་པར་མ་ལ་༼ད༽དང་། སྐུ་འབུམ་པར་མ་ལ་༼ཀ༽དང་། སྦག་སའི་པར་མ་ལ་༼བ༽རྟགས་བཏབ་ནས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཚམས་སུ་གྲྭ་ཚང་དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་ཇི་ཡོད་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། པར་མ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་འབྲས་སུ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཚིག་རིས་དང་སྦྱར་ནས་ཚིག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་རྟགས་དང་ལྷག་རྟགས་གང་ཡང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་མེད། ནོར་མཆན་དང་ལུང་མཆན་དང་དཔེ་བསྡུར་མའི་མཆན་བཅས་ལ་ཨང་རྟགས་སྒོར་ཁྱིམ་མ་འདི་( )བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།
༦༽ནོར་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གཞི་མཐུན་ལ་འ་འཐུན་དང་། ས་མཚམས་ལ་འ་འཚམས་བྲིས་པ་སོགས་ནོར་བ་རྒྱུན་འབྱམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྐྱོན་བྱུང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གྲངས་འཁྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་ནོར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་

xi

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོལས། ཚིག་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་འགྱུར་བ་བཏང་མེད། ནོར་བ་ངོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྦྱར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་ཕལ་ཆེར་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནོར་བ་གཅིག་མཐུན་ཧ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཚམས་ལ་ས་འཚམས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་ཟུང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། བྱ་ཚིག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྡུར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཚབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་ལུང་ལ་ཆད་ལྷག་ནོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་དྲངས་རྒྱུའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྡུར་ཐོག་དེའི་ཤོག་གྲངས་ཐིག་ཕྲེང་བཅས་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལུང་མིང་ནོར་བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཙམ་རེས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།
༧༽དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྐོར། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔའི་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། རྟགས་བསལ་རྟགས་གསལ། ངོས་སྐལ་ངོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་མངོན་གྱུར་པ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་པ། མཐའ་དཔྱད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། ཊཱིཀ་ཏཱིཀྐ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་། འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་ཁྱབ་རྡོ་ཁྱབ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཇོག་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་སྐོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་པ་བཞིན་སྔར་བཅོས་ཟིན་ལྷག་ལུས་བྱུང་པ་ཕུད་གཞན་པར་རྙིང་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད། ༣༽པོད་གྲངས་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྐབས་སུ་པོད་གྲངས་གོ་རིམ་འགོད་སྟངས་ཐད་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་སྔགས་དང་པོ། པོད་ལྔ་ལས་དབུ་མ་དང་པོར་

xii

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

མཛད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྣང་ཡང་། འདིར་པོད་ལྔའི་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་རྩོད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་བློ་རྟགས་གཉིས་བཅས་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་པོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མར་བསྒྲིགས་འཇུག་བྱས་ཡོད། རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་ཏུ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་པོད་དགུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ང་པའི་བར་པོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་ཟུར་བཀོལ་སོགས་ལ་པོད་རྟགས་མ་མཛད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གསར་བསྒྲིགས་སྐབས་སུ་པོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་པོད་བཅུ་དྲུག་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།
དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབུ་ནས་སྤྱན་ལྔ་མངོན་ཤེས་བར་དང་། པོད་གསུམ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་རྫོགས་བར་དང་། པོད་བཞི་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་ལྔ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་དྲུག་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། པོད་བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། པོད་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། པོད་དགུ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྙོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཉན་བྱ་ཟུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། པོད་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་གསུང་ལན་ཀླུ་

xiii

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོསྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་མུན་སེལ། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་བསྡུས་གྲྭ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། བློ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པོད་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཐོག་བསྒྲིགས་བཀོད་བྱས་ཡོད།
༩༽དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རྩོད་པའི་གཞུང་ཚན་ཁག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་སྲོལ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱལ་སྲས་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ། རྟགས་གཞན་བཞི་པ་དང་། མུན་ཁུང་བུམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དུ་ཐ་སྙད་གྲགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བརྗོད་བྱའི་སྡེ་ཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཅོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུའང་རང་སོར་འཇོག་པ་ལས་ཚིག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འགྱུར་དགོས་ཤག་གིས་འགྱུར་བ་གཏོང་པ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀྲམ་ཡོད།
༡༠༽བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྡེ་ཚན་ལྔར་བཅད་དེ། དང་པོ་ལུང་འཚོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྡུར་མཁན། གསུམ་པ་གློག་ཀླད་དུ་འཇུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ལྔ་པ་དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་མཁན་དང་ལྔར་དབྱེ་བའི་ནང་ནས། ལུང་འཚོལ་བ་དང་དཔེ་བསྡུར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་དང་དབུ་མ་གསར་རྙིང་དང་ཕར་ཕྱིན་བཅས་འཛིན་གྲྭ་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྔ་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་གནས་རིམ་མཐོ་ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་ཞིབ་

xiv

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

བསྡུར་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པས་ཐ་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་ནོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་གློག་ཀླད་དུ་འཇུག་བསྒྲིགས་ལེགས་པར་ཟིན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྡུར་ནས་བསྐྱར་ཀློག་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། ༡༡༽ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་དང་། དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྡུར་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་(༢༠༡༣)ལོར་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་པོད་གྲངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྲུན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྤུངས་ཤད་འགོད་སྟངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྡུ་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །
བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༢དང་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥.༨.༡༦ཉིན་
སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་
དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་ཨཱརྱ་མཻ་ཏྲི་

1ཡེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་
ངགགི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་ཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་
གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་2དུ་གསོལ་ལོ། །རྣམ་མང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ཀུན། །རྣམ་ཀུན་

1 ག་༡་ན༡་མཻ་ཏྲི། ཏ་༡་ན་༡་མཻ་ཏྲི། ཀ་༡་ན་༡་མཻ་ཏྲ།
2 ག་༡་ན་༤་བཟུང་། ཏ་༡་ན་༤་བཟུང་། ཀ་༡་ན་༤་གཟུང་།

2

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཁྱེན་པའི་སྤྱན་གྱིས་ལེགས་གཟིགས་ནས། །རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་
མཛད་པ། །རྣམ་འདྲེན་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གུས་ཕྱག་འཚལ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་
བརྩེ་གཅིག་བསྡུས་པ། །རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་
ཀྱི་སྲིད་ལ་དབང་བསྐུར་1བ། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །འཇུག་ངོགས་ཆེ་དེར་བདེ་བླག་᩶གྲོལ་2བའི་གྲུ། །རྒྱལ་ཡུམ་རྒྱན་འདི་གང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །འགྲོ་ལ་སྣང་མཛད་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པར་རབ་གྲགས་དབྱིག་གི་གཉེན། །རབ་དགའི་
ས་ཐོབ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། །དེ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་། །མཆོག་སྡེ་འདུལ་བའི་སྡེ་དང་རྣམ་སྣང་མཛད། །སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་། །ཟླ་བ་བཟང་པོ་དྷི་ར་

བ་ལ་དང་། །བསྟན་སྐྱོང་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་རྔོག་ལོའི་ཞབས། །འབྲེ་ཨར་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་འབུམ། །བྱང་ཆུབ་འབུམ་དང་གཉལ་ཞིག་འཇམ་རྡོར་དང་། །བཟང་རིང་དར་ཚུལ་བརྩོན་འགྲུས་རྡོ་རྗེ་དང་། །བོ་དོང་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་དང་། །ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །མཁས་པ་ཉ་དབོན་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ། །ལ་སོགས་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །བདག་ཅག་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱད་པར་ལུགས་འདིར་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་པའི། །སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། །རྔོག་ལོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཁུ་དབོན་
ལ། །སྒོ་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་

1 ག་༢་ན་༡་བསྐུར། ཀ་༢་ན་༣་བསྒྱུར། ཏ་༡་ན་༦་བསྐུར།
2 ག་༢་ན་༢་གྲོལ། ཀ་༢་ན་༣་གྲོལ། ཏ་༢་ན་༡་གྲོལ།

3

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

འགྲེལ་མཁས་པའི་གསུང་། །སྒྲ་དོན་ཇི་བཞིན་ལེགས་བསྒྱུར་གངས་ཅན་འདིར། །འགྲོ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་གསལ་མཛད་པ། །སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ལ་འདུད། །མདོ་རྒྱུད་ལུང་གི་ཆུ་ཁུར་ཅིར་ཡང་འཛིན། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་གློག་ཕྲེང་དྲག་ཏུ་འཁྱུག །སྟོང་ཉིད་འབྲུག་སྒྲའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོ་ཅན། །བློ་བཟང་དབྱར་སྐྱེས་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དར་མའི་ཞབས། །མཁས་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །གངས་ཅན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དགེ་འདུན་གྲུབ། །ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་དང་། །འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞབས། །དེ་སྲས་ཐུ་བོ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་
དང་། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་བདེ་ལེགས་མཚན་ཅན་ཏེ། །ལུགས་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། །རང་ཉིད་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འདྲིས་ཕྱིར་དང་། །རང་དང་

སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཕན་པའི་ཕྱིར། །མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི། །དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །མདོ་དང་རྩ་འགྲེལ་སྦྱོར་བའི་ཆུ་གཏེར་ཆེ། །ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་རབ་ཏུ་གཏམ། །སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །རོལ་པའི་མཚོ་ཆེན་བདག་གིས་བྲི་
བར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་འཆད་པ་ལ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་།
སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱའི་རྩ་བའི་མདོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རྒྱན་གྱིས་མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་

4

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། རྒྱན་ལ་འགྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་ལ་
བརླིང་བས་ངོས་ཀུན་ནས་བསྐོར་ཞིང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སྟུག་པོ་ཅན། ལྟ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་འཁྲི་ཤིང་གིས་ཐར་པའི་ལམ་བསྒྲིབས་ལ། ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་དུག་གི་ལྗོན་
ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟེར་བས་དཀྲིགས་པ། སྲིད་པའི་ཆུ་
ཀླུང་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པའི་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་བསྒྲལ་ཏེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ལ་
འགོད་པར་མཛད་ནས། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་གཞོམ་པའི་ཐབས་སུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་བསྩལ་1པ་རྣམས་ཀྱི་

ནང་ནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་
ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས། 2ཤཱ་རིའི་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འཚལ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། མཇུག་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེའུར། 3ཀུན་དགའ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

1 ག་༣་ན་༤་སྩལ། ཀ་༣་བ་༢་སྩལ། ཏ་༣་ན༣་སྩལ།

2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀ །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩་༥།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༨ཉི་ཁྲི་ཨ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༤༢་༡༦།

5

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ཕྱིན་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་སྲིད་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ། དེ་སྲིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལ་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་ལ་ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། ཡུམ་དྲུག །སྲས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་དྲུག་ནི། འབུམ། ཉི་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བརྒྱད་

སྟོང་པ། མདོ་སྡུད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ལ་ཡུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྲས་བཅུ་གཅིག་ནི།
ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྔ་བརྒྱ་པ། སུམ་བརྒྱ་པ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ལྔ་བཅུ་པ། སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ། རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཀོའུ་1ཤི་ཀས་ཞུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་

ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ལ་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་མི་སྟོན་པར་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་སྟོན་པའི་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་བཅུ་བདུན་གྱིས་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གྲངས་ཉུང་བའི་
སྐྱོན་ཡང་ཡོད། དེ་གྲངས་མང་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་
ཕྱིན་ཉི་མའི་སྙིང་པོ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་

1 ག་༣་བ་༡་ཀཽའུ། ཀ་༤་ན་༡་ཀོའུ། ཏ་༣་བ་༡་ཀཽའུ།

6

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཚན་གྱིས་ཞུས་པ་རྣམས་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྲི་བརྒྱད་

སྟོང་པ་ལ་ལེའུ་གྱ་བདུན་ཡོད་པའི་མདོ་སྡུད་པ་དེའི་ལེའུ་གྱ་བཞི་པ་ཡིན་པས། དེ་ཟུར་པར་འདྲེན་ན་ལེའུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཨར་ཆེན་པོ་དང་
ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལུགས་དེ་བཀག་ནས་དེ་ལ་དགུར་ཡོད་དེ། རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་ཤེར་ཕྱིན་བམ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ། རྒྱས་པའི་འབྲིང་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་པ། རྒྱས་

པའི་བསྡུས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། འབྲིང་གི་རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། འབྲིང་གི་
འབྲིང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། འབྲིང་གི་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བསྡུས་པའི་རྒྱས་པ་
ཤེར་ཕྱིན་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པ། 1བསྡུས་པའི་འབྲིང་བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྡུས་པའི་
བསྡུས་པ་མདོ་སྡུད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རིགས་པ་སྔ་མས་ཁེགས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡུད་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ནང་ཚན་དུ་གསུངས་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་གླེགས་བམ་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཚེ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ནང་
ཚན་མ་ཡིན་ཏེ། 2བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
དགའ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་སྡུད་འགྲེལ་ལས། 3རྒྱས་པར་
བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ནས། ཞེས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཟིན་

1 ག་༣་བ་༥་བསྡུས་པའི་རྒྱས་པ་ཤེར་ཕྱིན་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པ། བསྡུས་པའི་འབྲིང་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཏ་༣་བ་༥་གོང་དང་མཚུངས། ཀ་
༤་ན་༦་བསྡུས་པའི་རྒྱས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྡུས་པའི་འབྲིང་ཤེར་ཕྱིན་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པ། བསྡུས་པའི་འབྲིང་ཤེར་ཕྱིན་བམ་པོ་
བཅོ་བརྒྱད་པ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡུད་པ། ༣་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྡུད་འགུྲེལ་རྟོགས་སླ། ༤་༡༨།

7

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པའི་རྗེས་སུ་མདོ་

1སྡུད་པ་གསུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྲི་
བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་ཤ་ཀ་ཁླཽྲི་ཚོ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་མ་ཚང་བས་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་ཤ་ླཽཀའི་གྲངས་ཙམ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བར་ཐལ་པའི2་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྡུས་
པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་བམ་པོ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བས་སྐབས་འདིར་བམ་ཚད་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་འདིའི་བཤད་བྱ་
རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། 3རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། ཞེས་དང་། 4ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚིག །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་ཏེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀུན་

ལས། །དོན་བསྡུས་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་
རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། རིགས་ཚོགས་དྲུག །མངོན་རྟོགས་རྒྱན། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས། གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ། གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་
ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་

1 ག་༣་བ་༧་བསྡུད། ཀ་༤་བ༣་བསྡུས། ཏ་༣་བ་༧་བསྡུད།
2 ག་༤་ན༡་པའི། ཀ་༤་བ་༤་བའི། ཏ་༤་ན་༡་བའི།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༡་༡༢།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༣་༢།

8

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ལས། 1ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་

ནི། །བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བསྟན2། །བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་གིས། །བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད། །སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་

ནི་ཡང་དག་བསྟན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་བསྟན་
མེད། །ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གནོད་འཇོམས་སོགས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྩ་ཤེའི་ལུང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་ཚན་སོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་གཉིས་ནི། དེ་ཉིད་ལས།3རྟེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །ལས་ནི་སྒོམ་པ་དང་བཅས་པ། །རབ་དབྱེ་རྟགས་དང་ལྟུང་བ་དང་། །ཕན་ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་དབྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །སྒོམ་པ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་བཅུ། རྟེན། དབང་དུ་བྱ་བ། ལས། རྟགས། ལྟུང་བ། ཕན་ཡོན་དང་དྲུག་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི་སྟོན་པའོ། །དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་རོ། །ལས་ནི་ཡུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའོ། །རྟགས་ནི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥ཤེར་ཕྱིན་ཕ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས། ༡༣༧༩་༢༡།
2 ག་༤་ན་༦་བསྟན། ཀ་༥་ན་༣་བརྟེན། ཏ་༤་ན་༥་བསྟན།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥ཤེར་ཕྱིན་ཕ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས། ༡༣༧༧་༥།

9

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
བདུད་ལས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །ལྟུང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་ན་ངན་

སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཕན་ཡོན་ནི་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་ནས་བྱིན་

པ་བས་ཤེར་ཕྱིན་འབྲི་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེ་བའོ། །
འོ་ན་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་དེ་གང་གིས་མཛད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་དང་།
འབུམ་རྐྱང་པའི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་ཞེས་པ་འགྱུར་བྱང་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕང་ཐང་གི་དཀར་
ཆག་ཏུ། 1བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་མི་
མཐུན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་། སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
དེས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་
གི་སྒོ་ནས་ཡུམ་འགྲེལ་བར2་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒོ་གསུམ་ནི། གླེང་གཞིའི་སྐབས་ཕྱེ་བའི་རྗེས་ལ་3ཤཱ་རིའི་བུ་ལ། ཞེས་པ་ནས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་གང་གིས་གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་ཚུལ་བཞི་སྟོན་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ། དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པའི་བར་
1 དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་༢༠༠༥་ལོར་དཔར། ༥༤་༡༠།
2 ག་༤་བ་༧་བར། པ་༤་བ་༧་བར། ཀ་༥་བ་༦་པར། ཏ་༤་བ་༦་པར།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥ཤེར་ཕྱིན་ཕ། ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེས་མཛད་པར་གྲགས། ཡུམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་
འཇོམས། ༧༢༩་༡༤།

10

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲོས་ནས་གོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ།
དེ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་དྲངས་དགོས་པའམ། ཚིག་ལ་འཆེལ་1བ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལམ་ཤེས་ལས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཟུང་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་དུ་
བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོའ། །ོརྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ནི་དང་པོར་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་གོ །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་གཉིས་
པའོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་
ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་ནས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའོ། །

རང་ལུགས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་
འབྱེད་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་2ཚུལ་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་
མགོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས།
3དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ཤུགས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་
བཤད་པ་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱན་གྱིས་

1 ག་༥་ན་༢་འཆལ། པ་༥་ན་༢་འཆལ། ཀ་༦་ན་༢་འཆེལ། ཏ་༥་ན་༡་འཆལ།
2 ག་༥་ན༥་པའི། པ་༥་ན༥་པའི། ཀ་༦་ན་༥་བའི། ཏ་༥་ན་༤་བའི།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༡༡་༦།

11

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཀྲལ་བས། རྗེ་བཙུན་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
སུ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་
དེ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལུང་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་མཛད་དོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུང་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས།1ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་དེས། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕོྱིར།

རིགས་ཚོགས་དྲུག་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡུལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་བཞི། ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་གཙོ་བོར་འགོག་པའི་གཞུང་གཉིས། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་

ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པ་རྩ་ཤེ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་གཤེགས། ༤༠༦་༡༨།

12

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གཉིས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རབ་བྱེད་བདུན་པར་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་བརྟགས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྤྱིར་སྟོན་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་། རབ་བྱེད་དང་པོར་རྐྱེན་བརྟགས་
པ་ལས་འཕྲོས་ནས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་སྟོན་
པ་ལ་རྩོད་བཟློག་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་གཉིས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། 1བདེན་གཉིས་
ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་མེད་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པས། ཞེས་དང་། 2འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་ལམ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གཞན་
གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་
ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྔོན་རྒྱལ་བ་དུ་མ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ད་ལྟ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་གཞན་

ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁུར་
བཞེས་པའི་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་རྫོགས་
1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད། ༡༥་༡། ༼འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་མ་རྙེད། ༽ 2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད། ༡༢་༢། ༼འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་མ་རྙེད། ༽

13

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པར་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བ་ལ་མགྲོན་པོ་ཕྱོགས་བསླད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་ན་དོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་གཟིགས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པར་1མཁྱེན་ནས། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་2སྤྱན་མངའ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དེ་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་ལྡན་
ལ་བྱོན་ནས་ལྷའི་དྲོ་སྐད་གཅིག་གམ། མི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་བར་དུ་ཆོས་གསན་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་གནང་སྟེ།
འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས། རྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་གནང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ན་ཐོགས་མེད་ལུང་གང་དུ་བསྟན་སྙམ་ན། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།
3ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། །སཱ་

1 ག་༦་ན་༥་བར། པ་༦་ན་༥་བར། ཀ་༧་བ་༢་པར། ཏ་༦་ན་༢་བར།
2 ག་༦་ན་༦་བའི། པ་༦་ན་༦་བའི། ཀ་༧་བ་༣་པའི། ཏ་༦་ན་༣་བའི།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༨༨རྒྱུད་འབུམ་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ༨༨༠་༡།

14

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བྱ། །དེ་ཡི་1སྔགས་ཀྱི་

2མཐུ་ཡིས་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྡུད་བྱེད། །ལོ་ནི་
བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་མྱོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་བགྱིས་

ཏེ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་བྱམས་ཆོས་ལྔ་པོ་དེས་མདོ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འགྲེལ་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རེ་ཤིག་ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་མ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་
ལོ་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་
པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་། འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་

ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་3དང་མཐུན་པར་དབུ་མ་པའི་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དགོངས་པ་

1 ག་༦་བ་༢་ལ། ཀ་༧་བ་༦་ཡི། ཏ་༦་ན༦་ལ།
2 ག་༦་བ་༢་ཀྱིས། ཀ་༧་བ་༦་ཀྱི། ཏ་༦་ན་༦་ཀྱིས།
3 ག་༦་བ་༧་བ། ཀ་༨་ན་༦་པ། ཏ་༦་བ་༣་པ།

15

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མ་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྙིང་པོའི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ལྟ་བུའི་མན་ངག་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་འགྲེལ་པ་1རྒྱ་གར་མར་གྲགས་
པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཁྲི་དང་སྦྱར་བ་

བཞི། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ། མདོ་སྡུད་པ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ། འབུམ་རྐྱང་པ་2དང་སྦྱར་བ་གཅིག །འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་
སྦྱར་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་
མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ། སློབ་
དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མ། ཤཱན་ཏི་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་
པའི་རྒྱན་སྣང་། ཤཱན་ཏི་པས་མཛད་པའི་སྙིང་པོ་མཆོག །ཨ་བྷྱ་ཀཱ་རས་མཛད་པའི་གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་
བཟང་པོས་མཛད་པའི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྟོགས་སླ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
1 ག་༧་ན་༣་བ། ཀ་༨་བ་༢་པ། ཏ་༦་བ་༥་པ།
2 ག་༧་ན་༤་བ། ཀ་༨་བ་༣་པ། ཏ་༦་བ་༥་པ།

16

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ཁ་ཆེ་དྷ་རྨཱ་ཤྲཱིས་མཛད་པའི་ཤེར་
ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་ཆེ་དྷ་རྨཱ་ཤྲཱིས་

མཛད་པར་གྲགས་པའི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ཇོ་བོ་སྨྲི་ཏིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་

བསྟན་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་
ཚིག་གསལ། གསེར་གླིང་པས་མཛད་པའི་རྟོག་གེའི་སྣང་བ། ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས། ཇོ་བོ། གཞོན་ནུ་དཔལ་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་བསྡུས་དོན་གསུམ། རཏྣ་ཀཱི་རྟིའི་
གྲགས་ཆ། ཁ་ཆེ་བུདྡྷ་ཤྲཱིའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྲེང་བ། ཨ་བྷྱ་ཀཱ་རའི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཕྱི་མ་འདི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་མི་འཐད་དེ། འདི་ཐུབ་པའི་གསུང་
རབ་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིའི་ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་

ལས་གཙོ་ཆེར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་རྣམས་བསྟན་པས་ན། དེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་
པར་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདི་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཟུང་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིས་ཕལ་
ཆེར་མདོ་དང་མ་སྦྱར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེར་མདོ་ཚིག་དངོས་སུ་མ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེར་མདོ་སྡུད་པའི་
དོན་ཚན་རྣམས་སོ་སོར་བཅད་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་

17

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་དྷ་རྨཱ་ཤྲཱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འབུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་
འདི་རྒྱ་འགྲེལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་གླེང་གཞི་དང་མཆོད་བརྗོད་སྦྱར་ནས། དེ་ཡང་།1 གླེང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་དོན་མཆོག་རྣམས། །སྡུད་པར་མཛད་ལ་མཆོད་བརྗོད་ཚིགས་བཅད་མཛད། །ཅེས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བ་དེ་བ་རེ་ཐོས་པ་དགས་མཛད་པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ།2 དེར་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ། ཞེས་བམ་གྲངས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ། 3མཁས་པ་
པཎྜི་ཏའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱི་རུ་གཅོད། ལྟ་རྟོག་ཕྱི་རུ་བྱེད། ཡུལ་དཔྱད་པས་དེ་
འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ལྡོག་པར་འདོད། ཀུ་སུ་ལུའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ནང་དུ་གཅོད།
ལྟ་རྟོག་ནང་དུ་བྱེད། རང་ངོ་རང་གིས་རྟོགས་པ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་དགོས། ཞེས་སོགས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ལུགས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་བོད་ཚིག་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འགྲེལ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི། འོ་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་འགྲེལ་པ་དེ་ཙམ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་འགྲེལ་པ་4གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འཆད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདི་ཚིག་ཉུང་ཞིང་དོན་
འདྲིལ་ལ་དོན་གསལ་བས་ན་འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༣ཤེར་ཕྱིན་ཏ། ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་ཤྲཱི། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ༥༣༡་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༣ཤེར་ཕྱིན་ཏ། ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་ཤྲཱི། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ༥༣༢་༡༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༣ཤེར་ཕྱིན་ཏ། ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་ཤྲཱི། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ༥༤༡་༡༧།
4 ག་༨་ན་༣་བ། ཀ་༩་བ་༥་པ། ཏ་༧་བ་༤་པ།

18

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ།
འོ་ན་འགྲེལ་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། རྗོད་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་དང་། བརྗོད་བྱ་དེ་
ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་། གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་ས་

མ་ཡ་ཨ་ལཾ་ཀཱ་ར་ནཱ་མ་པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱསྟྲ་པྲྀཏྟི། བོད་སྐད་དུ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ལ་ཡང་མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པ་དང་།
དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནི1་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་རྒྱལ་དུ་བརྡ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་ནི། འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། 2མཉན་ཡོད་གནས་བཅས་ཙམ་པ་ཀ །ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ཡངས་པ་ཅན། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་དྲུག་པ་སྟེ། །འདི་དག་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་དེར་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཟུར་ཆག་གི་སྐད། ཤ་ཟའི་སྐད། ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད། སཾᨬྀཏའི་སྐད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ནང་ནས་སཾ་ᨬྀ་ཏའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་
ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཨ་ལཾ་ཀཱ་ར་ནི། རྒྱན། ནཱ་མ་ནི།

1 ག་༨་ན་༦་ན། ཀ་༡༠་ན་༣་ནི། ཏ་༧་བ་༧་ན།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༣འདུལ་བ་ཤུ། དཔལ་འཕགས་པ་ས་གའི་ལྷ། འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའམ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་རྒྱུད།
༡༤༩་༩།

19

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཞེས་བྱ་བ། པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་ནི། ཤེར་ཕྱིན། ཨུ་པ་དེ་ཤ་ནི། མན་ངག །ཤཱསྟྲ་ནི། བསྟན་བཅོས། པྲྀཏྟི། ཞེས་པ་ནི། འགྲེལ་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་མན་ངག་ཅེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་མན་ངག་སྟེ་ཐབས་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་ན་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱན་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་སྐྱེས་བུའི་ལུས་བཟང་པོ་ལ། མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་

གདུ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་
ནང་དུ་ཤར་བ་ན་དགའ་བའི་རྒྱན་འདོད་པ་པོ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་
གྱི་རྒྱན་ཡུམ་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་ལ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་
ཅུས་སྤྲས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་དུ་ཤར་བ་ན།
དགའ་བའི་རྒྱན་ལྟ་བ་པོ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 1གཟུགས་རྒྱན་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མེ་ལོང་ནང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༥་༡༠།

20

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སོང་བ། །མཐོང་བའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་སྐྱེད་པ། །དེ་བཞིན་ལེགས་གསུངས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཕྱེ་བས་མཁས་རྣམས་འདི་ན་དགའ་མཆོག་སྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འགྲེལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་གྱི་ཆ་

གཙོ་བོར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་རྒྱ་སྐད་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་བྱིན་རླབས་འབྱུང་བ་

དང་། བསྟན་བཅོས་ཁུངས་བཙུན་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བོད་སྐད་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོ་པཎ་རྣམས་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཞུང་ཚད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བམ་གྲངས་དང་། འགྱུར་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱག་བྱས་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བམ་པོ་དང་པོ་ཞེས་བཤད། དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བམ་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འདི་ནས་ 1འཆད་ལ། བམ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྩྭའི་ཕུང་པོ་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་རྩྭའི་བམ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བམ་ཚད་ལ་མི་

1 ག་༩་ན་༦་འདི་ནས་འཆད་ལ། ཀ་༡༡་ན་༥་འདི་ནི་འཆད་པ་ལ། ཏ་༨་བ་༥་འདི་ནས་འཆད་ལ།

21

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཤླཽ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་རེ་ལ་བམ་པོ་རེར་བྱས་པ་དང་། ཡུམ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལྟ་བུ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བམ་པོ་རེ་བྱས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ཉེར་ལྔ་ལ་བམ་པོར་བྱས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ནི་ཤླཽ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བམ་པོ་རེ་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། བོད་དཔེར་བམ་པོ་ལྔར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་བམ་གྲངས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལ་སྒྲོ་སྐུར་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བཤད། དོན་ནི། ལོ་ཙཱ་བས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་འགྱུར་ཕྱག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་པར་བསྟན་བཅོས་
འདི་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་
སྣོད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ།

གཞུང་སྤྱིའི་གྲངས་དང་།
གཞུང་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འཆད་པའི་ཐོག་མར་གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དེས་རང་གི་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བསྟན་ན། དཀྱུས་ས་བསྟན་པའི་རྟ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་མི་འཁྲུག་

22

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཅིང་དོན་རྣམས་སོ་སོར་གོ་བར་འགྱུར་བས། རྩ་བས་དོན་དུ་ཞིག་གིས་མདོ་དོན་བཀྲལ་བ་དང་། འགྲེལ་པས་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྩ་བས་མདོ་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། 1རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་སྨྲ་བ་དག་གིས་ནི། །དགོས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྙད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་དོན་གྱི་ཆེ་བ་

ཐོས་ནས་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་མདོ་དོན་དགོས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་དོན་དེ་ཡང་བསྡུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་རག་ལས་པས་ན། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་མདོ་དོན་བསྡུས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་
ཅུའི་བསྡུས་དོན་དེ་ཡང་ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ་རག་ལས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་
འཆད་པར་བྱེད། ཚིག་དོན་གྱི་གོ་རིམ་རྣམས་འབྲེལ་བ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་ལ་རག་
ལས་པས། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་པའི། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དོན་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་
བྱེད། ཅེས་ཁ་ཅིག་བཞེད། རིགས་པ་སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བ་ནི་བརྒལ་ལན་ལ་རག་ལས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༧སེམས་ཙམ་ཤི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ༨༥་༤།

23

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ལ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་
མདོ་དོན་བརྒལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ཅིང་། བརྒལ་ལན་ཕལ་ཆེར་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་བརྒལ་བ་དང་ལན་གཉིས་ཡོད་པས་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་བརྒལ་བ་དང་ལན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་བརྒལ་བའི་ལན་གདབ་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པར། 1མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཉན་པ་པོ་དེ་གུས་བྱེད་པས། །ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་སྒྲུབ་དེ་ནི་བསྡུས་དོན་ལས། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ཚིག་དོན་ལས། །གོ་རིམ་རིམས་པ་
སྔ་ཕྱི་དག །མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མདོ་དོན་གྱི་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས། མཚམས་སྦྱོར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ལ། བརྒལ་ལན་ཕལ་ཆེར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། ཤུགས་བསྟན་དེ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བྱས་
པ་ཡིན་ལ། ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ། ཞེས་
སོགས་ཡིན་ལ།2 དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ནི་སྐབས་དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་སོ་དྲུག །གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ། གསུམ་པ་ལ་བཅུ་བཞི། བཞི་པ་ལ་སོ་ལྔ། ལྔ་པ་ལ་ཉེར་བདུན། དྲུག་པ་ལ་གཅིག །བདུན་པ་ལ་ལྔ། བརྒྱད་པ་ལ་བཅུ་གསུམ། བར་བ་ལ་གཅིག །བསྡུས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ་བསྡོམས་ན་བརྒྱ་དང་ང་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༧སེམས་ཙམ་ཤི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ༨༥་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཉ། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། ༧༡༣་༦།

24

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་པ་བརྒྱད་ནི་སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་
ཞིང་། མཚམས་སྦྱོར་གཞན་རྣམས་ཅི་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་མི་རིགས་ཏེ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་འདི་དག་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚིག་ཟིན་དྲངས་པ་ཡིན་ནམ།
དོན་ཐོབ་དྲངས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཉེར་ལྔ་ལས་མེད་པས་གྲངས་མང་བར་འགྱུར་ལ། བཞི་པ་ལ་སོ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་བཅུ་བཞི1་ཡོད་པས་གྲངས་ཉུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་སོ་དྲུག་གི་དོན་ཐོབ་དེ་གང་ལ་བྱེད། གལ་ཏེ་དམིགས་རྣམ་རྒྱས་བཤད་ལ་མཚམས་སྦྱོར་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ངེས་འབྱེད་བཞི་ཡོད་པས་མཚམས་སྦྱོར་བཞི་ཐོབ་ཅིང་སའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་པོ་དང་བཅས། ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བརྒྱད་ཐོབ་པས་སོ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚམས་སྦྱོར་གཉིས་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་པ་ལ་སོ་ལྔ་ལས་གྲངས་མང་བ་སྨོས་དགོས་པར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པའི་ཉན་རང་གི་ངེས་འབྱེད་བཞི་ཚན་གཉིས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་ངེས་འབྱེད་བཞི་ལ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་བཞི་བཞི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་

དཔྱོད་པ་མེད་པར་དང་པོ་ལ་སོ་དྲུག་ཅེས་སོགས། རང་ལུགས་སུ་མཛད་པ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་པཎྜི་ཏ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་

བཞག་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དཔྱད་མི་བཟོད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༠་བ་༥་སོ་དྲུག །ཏ་༡༠་ན་༡་སོ་དྲུག །ཀ་༡༣་ན་༢་སོ་དྲུག །

25

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

འོ་ན་རྩ་བས་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འགྲེལ་པས་རྩ་བ་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། རྩ་བས་མདོ་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པས་ཀྱང་རྩ་བ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩ་བ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་

ལྔའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དེ་བསྟན་ནས། བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་འཆད་ཚུལ་དངོས་དེ་སྟོན་པ་ལ། 1འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་འཆད་པ་ལ།
རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན། བརྩམས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།

འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
རྩ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་སྔ་མས་གཞུང་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ཚུལ། རང་གི་བློའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། བརྩམས་པ་ལ་གཞན་འཇུག་རིགས་པར་གདམས་པ། ཁེངས་བསྐྱུངས་ཏེ་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་
པ་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་
མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །གུས་ཕྱག་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༥་༥།

26

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཚལ། །ཞེས་གསུངས། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཞེ་ན། མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དེ་སྟོན་པ་ལ།1 དེའི་རྒྱན་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དག །ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
རོང་ཊཱིཀ་པས་འགྲེལ་པ་འདི་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གྱི་
རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ནི། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུམ་

གསུམ་གའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་འདི་དབུས་མཐའ་དང་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པར།2 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་
ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དབུས་མཐའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཤིང་། སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར། 3འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་མཛོད་
ཀྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་
ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། 4བསོད་ནམས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྟེར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་
སེལ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༥་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༡༥་༡༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༤་༧།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༦མདོ་སྡེ་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ༤༡༥་༢༠།

27

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་རེག་པར་འགྱུར། །མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞི་བ་བསིལ་བའི་དངོས་པོའང་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་

བཙལ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ལ། དེའི་མཐུས་བསོད་ནམས་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ཞི་སྟེ་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།

འཇིག་རྟེན་ན་དམ་པ་རྣམས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མཆོད་བྱེད་ལ། འདིར་ཡང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་དམ་པའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྡོང་བུ་ལས།
1དམ་པ་མང་པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་ལ། །གལ་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་བླངས་གྱུར་ན། །རྡོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ཚིགས་བཅད་འདིས་འགྲེལ་པ་འདིའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་ཏེ།
རྐང་པ་དང་པོས་ཉིང་དགོས་དང་། གསུམ་པས་དགོས་པ་དང་། དམ་བཅས་བརྗོད་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༡༤གསོ་རིག་ངོ་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཤེས་རབ་སྡོང་བུ། ༡༣༠༦་༡༡།

28

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡུམ་
གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོས་
བསམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་མཐར་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་
པ་ལ་འབྲེལ། དེ་ཁྱོད་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། 1ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ནི། །ཞེས་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་པ་རྩོམ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་གདམས་ངག་དང་ལྡན་པ། 2ནང་གི་རྐྱེན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་
གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་དེ་དང་ལྡན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བྱམས་པ། དེ་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་
གསན་པའི་མན་ངག་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། འཕགས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༥་༦།
2 ག་༡༢་བ་༢་ནང་གི་རྐྱེན་ཤེས་བྱ། ཀ་༡༥་ན་༣་མཁས་པ་སོགས་ནང་གི་རྐྱེན། ཏ་༡༡་བ་༡་ནང་གི་རྐྱེན་ཤེས་བྱ།

29

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གྲོལ་སྡེ་དང་། བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེའི་བར་གྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱིའི་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ། 1འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མཛད། །ཅེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་བཞི་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས།2 སློབ་དཔོན་བཞིའི་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ། དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
འདི་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་ཚུལ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་

བཀྲོལ་ཚུལ་དང་། འཕགས་པས་ཕྱེ་ཚུལ། བཙུན་པས་རྣམ་བཤད་བྱས་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མཛད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་

འཆད། གཉིས་པ་ནི། 3འགྲོ་དོན་རྩ་ལག་དབྱིག་གི་4གཉེན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

འཆད། གསུམ་པ་ནི། 5འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

འཆད། བཞི་པ་ནི། 6དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་དེ་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་དགུ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཤིང་།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༥་༦།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༤་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༥་༩།
4 ག་༡༢་བ་༧་དབྱིག་གིས། པ་༡༢་བ་༧་དབྱིག་གིས། ཀ་༢༥་བ་༢་དབྱིག་གིཏ་༡༡་བ་༥་དབྱིག་གི
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༥་༡༠།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༡།

30

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་ཐོག་མ་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ནས་འཛིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། 1བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བྱེད་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ན། 2བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་འདི་དེ་ལྟར། །ཞེས་དང་། 3བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྙེད་པར། །ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་འབྱུང་གི་བསྡུས་དོན་ལས་ཀྱང་། 4འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་དག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་སྦྱར་བ་ལ་མ་བལྟོས་5པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་མདོ་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་དེ་ཉི་ཁྲི་ཁོ་ནའི་
འགྲེལ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། 6འདི་ལ་ཉི་ཁྲི་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཟེར་བ་ནི་བརྟག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཉི་ཁྲི་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། དེ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས།7 ངེས་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། དེ་ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༥་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༢།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས། བསྡུས་དོན། ༦༥༤་༣།
5 ག་༡༣་ན་༤་ལྟོས། པ་༡༣་ན་༤་ལྟོས། ཀ་༡༥་བ་༦་བལྟོས། ཏ་༡༢་ན་༢་ལྟོས།
6 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། གསེར་ཕྲེང་། ༣༣་༤།
7 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཉ། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། ༧༢༦་༩།

31

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ།1 སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་

འགྲེལ་པ་རྩོམ་མི་རིགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་འགྲེལ་པ་ཡོད་པས་ཟློས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མཁས་པ་སྔ་མ་བཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཚིག་དོན་ཅི་རིགས་པར་རྙེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཅན་དབྱིག་གཉེན་དང་། དད་པ་ཅན་གྲོལ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་མ་རྙེད་པའི་ཡུམ་དོན་མཐའ་དག་ཁོ་བོས་རྙེད་ཅིང་རྙེད་པ་ལྟར་འགྲེལ་པ་བརྩམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ནང་གི་རྐྱེན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་
དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ།2 དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྣང་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གསུངས།
བཞི་པ་ནི། དེས་ན་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲེལ་
པ་རྩོམ་རིགས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གཟུར་གནས་རྣམས་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་
འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་རིགས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།3 དེ་ལྟས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་
དཀའ་བ། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གསུངས།
ལྔ་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡུམ་དོན་མཐའ་དག་

1

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༥།

32

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁོ་བོ་ཅག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་
བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་འགྲེལ་པ་བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁེངས་བསྐྱུངས་ཏེ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ལ། 1རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ནི། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

གཉིས་པ་རྩ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ལ།

གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད།
རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། 2འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་ནི།3 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ།4
དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་
བྱམས་མགོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཡུམ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་
པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༢༡།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༩།

33

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་
སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། མཚམས་སྦྱར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་གྱི་

དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་
པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། 1གཞན་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ལ་དོན་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

རབ་ཏུ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། 2ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱག་འཚལ་བ། ཞེས་པས་
འཆད། གསུམ་པ་ནི།3 རེ་ཤིག་དང་པོར། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །
དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་།
སྙིང་པོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གསེར་ཕྲེང་སོགས་སུ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ལ། རོང་ཊཱིཀ་

པ་ན་རེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་བསྟན་

བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར།
གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས།4 རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༡༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༡༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༡༥།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༧་༣།

34

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉེར་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ངལ་བ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་དགོས་པར་མ་མཐོང་ན་རང་དོན་དུ་ཞི་བ་རྐྱང་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་མི་ཟློག་ལ། དེ་མ་ཟློག་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་དོན་
ཆོས་སྐུ་ལ་དོན་གཉེར་ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྐུ་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་ཡང་
དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། རོང་ཊཱིཀ་པའི་རྩོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་དེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་
བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ངལ་བ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྗེས་
སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་ལ། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

35

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དེས་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་དགོས་པར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་དོན་དུ་ཞི་བ་རྐྱང་པས་ཆོག་པར་
འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ས་བཅུ་པ་པ་གང་ཞིག །ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དོན་གྱིས་

སོང་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དེ་རང་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
དེས་ན་འདི་དང་། རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ་ལས།1 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་
གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།2 དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་གདུལ་བྱ་ལ་ཐུན་
མོང་དུ་མི་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཞིང་འདིར་སྟོན་པའི་འཁོར་དུ་བྱོན་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདི་འབའ་ཞིག་གོ །

1 སྐུ་འབུམདཔར་མ། གསུང་འབུམ་ག །རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ །༤༤༧་༥།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ག །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ༩༨༤་༦།

36

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་
སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཟུངས་ལས། 1དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྲུང་ཞིང་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། 2དད་པའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དད་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཡོད་ན་དེས་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་དྲངས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་དད་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་
ཆད་ཀྱི་དོན་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བློ་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ་བར་གཟིགས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མཐའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་
མཆོག་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་གཉིས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་ཟློག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་འདིར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་ཀྱི་འཕུལ་མཚམས་ལ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་རང་དོན་
གྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ

3། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་པའམ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེར་བསྡུར་མ། ༩༧གཟུངས་འདུས་ཨེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དཀོན་མཆོན་ཏ་ལའི་གཟུངས། ༨༠་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཁི། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ༡༠༠༥་༦།
3 ག་༡༥་བ་༤་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། པ་༡༥་བ་༤་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀ་༡༩་ན་༡་རྟགས་མ་གྲུབ། ཏ་༡༤་ན་༤་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།

37

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཞིག །དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་བ་ཕར་
ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བར་ཐལ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་ནུས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡིན་ན། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་མི་དགོས་

38

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་དེ་ས་བཅུ་པ་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་དེ་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན་
པའི་ཚེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་

བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་དེ་རྟེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་
བར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་བ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དབུ་སེམས་གཉིས་ལ་བྱེད་དེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། 1ཚུལ་འདི་ལྟར་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་
སོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏུས་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཟེར་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༢༣༡་༣།

39

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བ་དང་། ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡིན་ན། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་གླེང་གཞིའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་
ཀུན་དགའ་བོའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དེ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོང་།
ཁ་ཅིག །རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཛད་པ་དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དར་ཊཱིཀ་ལས། 1འདི་རྣམས་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་པི་ཝང་མཁན་གྱི་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ག །རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ །༨༧༣་༦།

40

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

1གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཛད་པ་དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་

གྲུབ་སྟེ། དེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་
བཟོ་
2བོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ་

ལས། 3འདོད་པ་ཁམས་སུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་དུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་

པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ན་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་
རྒྱས་བྱམས་པ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མགོན་པོ་བྱམས་པ་དེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི4་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། དེ་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། དེ་མ་འོངས་པ་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། རྗེ་བཙུན་
1 ག་༡༧་ན་༡་མཁན་ཀྱིའི། པ་༡༧་ན་༡་མཁན་ཀྱིའི། ཀ་༢༠་བ་༢་ལེན་པའི། ཏ་༡༥་ན་༥་མཁན་ཀྱའི།
2 ག་༡༧་ན་༢་གཟོ། པ་༡༧་ན་༢་གཟོ། ཀ་༢༠་བ་༣་བཟོ། ཏ་༡༥་ན་༦་གཟོ།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ག །རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ །༣༧༠་༣།
4 ག་༡༧་ན་༥་དཔའི་ཚེ། པ་༡༧་ན་༥་དཔའི་ཚེ། ཀ་༢༠་བ་༦་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་ཚེ། ཏ་༡༥་བ་༡་དཔའི་ཚེ།

41

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བྱམས་པ་ཞེས་མི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན། དེ་མ་འོངས་པ་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ན་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་1རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་འདིས་
2ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
3ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ4་རྣམས། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་འཆད།

འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། །5ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ། ཞེས་པས་འཆད། ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པས་འཆད། དང་པོ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ།
1 ག་༡༧་བ་༢་ཚོལ། པ་༡༧་བ་༢་ཚོལ།
2 ག་༡༧་བ་༢་འདིས། ཀ་༢༡་ན་༥་དེས། ཏ་༡༥་བ་༤་འདིས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༡༦།
4 ག་༡༧་བ་༣་ཚོལ། པ་༡༧་བ་༢་ཚོལ།
5 ག་༡༧་བ་༤་དེ་ཉན་ཐོས། པ་༡༧་བ་༤་དེ་ཉན་ཐོས། ཀ་༢༡་ན་༦་ཉན་ཐོས། ཏ་༡༥་བ་༥་ཉན་ཐོས།

42

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལམ་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཞེས་པས་འཆད། ཐབས་གཞི་ཤེས་དེ། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པས་འཆད། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ། ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་པས་འཆད།
གཉིས་པ་ལ། མངོན་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་དེ་སྟོན་པ་ལ། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས། ཞེས་གསུངས། ཐབས་ལམ་ཤེས་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས། འདིའི་འབྲས་བུ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། མངོན་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་དང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཐུབ་རྣམས། ཞེས་པས་འཆད། ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་དེ་འཆད་པ་ལ། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས། ཞེས་གསུངས། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ། གྲངས་
ངེས། ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ལ། རོང་ཊཱིཀ་པས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ལ་
བསྟོད་པ་དེ་མཆོད་བརྗོད་གླེང་གཞིའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས། དེའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པའམ། ཡང་ན་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་
བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། བཅོམ་ལྡན་རིགས་རལ་གྱིས་དམན་

43

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། རོང་ཊཱིཀ་པས། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་ཡིན་
གསུང་། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བརྗོད་གླེང་གཞི་དང་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་

སུ་གླེང་གཞིའི་བཤད་པ་མཛད། སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་མཛད་
པའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དུ་
མ་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱས་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་མཛད་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལམ་

ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་མི་
རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

44

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རང་ལུགས་ལ། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོར་རྣམ་
མཁྱེན་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐབས་འདིར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་ལ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་

པོར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་
པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་མ་སྦྱངས་པར། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལམ་ཤེས་སོགས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ། སྐབས་འདིར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་དེ་གསུམ་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དེ་གསུམ་ལས་གྲངས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་ཡུམ་དེ་ཚིག་རྐང་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་པའི་ཡུམ་དེ་ཚིག་རྐང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་

45

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡུམ་དེ་ཚིག་རྐང་གསུམ་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་
ལམ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་རྣམས་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་གང་རུང་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། 1འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉེ་བར་འགོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ལ་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་དེའི་ཡུམ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མཁྱེན་པ་དེའི་སྲས་ཡིན་ན། མཁྱེན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བསྐྲུན་པར་མཛད་པ་ནི། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། 2ཡུམ་དང་སྲས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེར་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ༣༣་༡༡།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༢༢་༡།

46

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སྲས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་

མཁྱེན་པ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག1་མི་
འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་
པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་སུ་
གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་ཡུམ་ཡིན་པའི2་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དེ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར3། ཁ་ཅིག །མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། 4ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསླན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། 5ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་

1 ག་༡༩་བ་༡་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། ཀ་༢༣་བ་༣་མི་འཐད་དེ། ཏ་༡༧་ན་༦་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ།
2 ག་༡༩་བ་༢་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཀ་༢༣་བ་༤་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཏ་༡༧་ན་༦་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །
3 ག་༡༩་བ་༣་ཞེས་ཟེར། ཀ་༢༣་བ་༥་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏ་༡༧་ན་༧་ཞེས་ཟེར།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༡༩།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༧།

47

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཞི་ཤེས་དང་། 1ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལམ་ཤེས་དང་། 2རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་
ཏུ། 3གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྗོན་པ་རྟ་མགོ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
4ཕ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །མ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་

ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་དེ་ལ་མ་ཞེས་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དེ་ལ་ཕ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཡུམ་གྱི་ལྡོག་པ་ངོས་གཟུང་བར་བཞེད་ནས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡུམ་དང་མཁྱེན་པ་ལ་བདག་
མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་རང་སྲས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། མཆོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༡༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༤།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨མདོ་སྡེ་ཕ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱལ་པོ་སྡོང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ༧༤༧་༥། འདིར་དོན་
མཐུན་ཞིག་མདུག་ཀྱང་མདོ་དངོས་མ་རྙེད།

48

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལམ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་ཡོད། གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་སྲས་ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་
ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་སྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་
གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་རྫོགས་པར་སྐོར་བའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཆོས་
ཅན། མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གུས་པས་འདུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ།
སྔ་འགྲེལ་གྱི་འཕྲོས་དོན་དང་། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། དགོས་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་
པ་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཐོས་པའི་དགོས་པ། དད་པའི་དགོས་པ། གུས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་མཚམས་སྦྱར་དུ། གཞན་དག་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་བཤད་ན། གཞན་དག་ནི་གང་། དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞན་དག་ཅེས་པ་གཉིས་ཚིག་ཡིན་ལ། དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་

49

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དབང་རྟུལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དབང་རྣོན་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་རྣམས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།1 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་དེ། དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཞིག་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མྱུར་དུ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས། དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་
རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཡུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།2 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་
གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་དབང་རྣོན་དང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་
ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡུམ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༢།

50

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གྱི་ངོ་བོ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ།1 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྲིད་པ་

ཉིད་དོ། །ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡུམ་གྱི་ནུས་པ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 2སངས་
རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བསྐྲུན་པར་མཛད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་དབང་རྟུལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ། འདི་ལ། ཞེས་དང་། དབང་རྣོན་གྱི་

སྐབས་སུ་དེ་ལ་ཞེས་སྨོས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞུང་དེ་གཉིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལ་ཉེ་རིང་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྨོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རབ་ཏུ་དང་བ་ཞེས་སྨོས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། རབ་དང་པོ་དེ་དང་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། རབ་གཉིས་པ་དེ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པའི་དང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དད་པའི་དགོས་པ་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ། ཞེས་འཆད་
ན། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་
ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་
པའི་གསུང་རབ་ལ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་གུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༧།

51

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

འཆད་པ་ལ།1 དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་གུས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། 2དེ་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཐོས་པས་དང་བ། དེ་ལས་དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པ། དེ་ལས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ལེགས་པའི་མཆོག་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།3 ལེགས་པའི་མཆོག་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
གདུལ་བྱ་ཡུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ཡུམ་ལ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱས་ལེགས་པའི་མཆོག་
རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།4 དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༡༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༡༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༡༣།

52

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ནོ། །ཞེས་གསུངས། རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། དགོས་དོན་ལ་དངོས་ཀྱི་དགོས་དོན་དང་།
བསྡུས་པའི་དགོས་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཅེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཁྱེད་ལྟར་ན་དབང་རྣོན་མཆོད་བརྗོད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་དང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། དབང་རྣོན་དང་བ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བལྟོས་པས་གནོད་པ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་གྱི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་
བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དབང་རྣོན་གྱིས་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པས་དག་ནས་ཤིན་ཏུ་
ལྐོག་གྱུར་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
ལུང་དེ་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཞེས་སོགས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས1་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཞེས་དང་།2 ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ནས། ཞེས་དང་།3 དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་
བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་
གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་བསྒོམས་པར་བྱས་པས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༨།

53

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། 1གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་བསྟན་པ་
བུད་དོ། །ཞེ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་

བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། དེ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་གྲུབ་ནུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་མི་འཇུག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་

རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི

2་རྒོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞི་དང་
ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ག་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ལ་བཞེད་དམ་ཞེ་ན། མཁྱེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསུམ་ག་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་
དུ་རྟོགས་ཀྱང་། གཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཞེས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་ལམ་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་དོན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་
རྐང་དང་པོ་འདིས་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༤།
2 ག་༢༢་བ་༡་ཕྱི་རྒོལ། པ་༢༢་བ་༡་ཕྱི་རྒོལ། ཀ་༢༧་ན་༤་སྔ་རྒོལ། ཏ་༡༩་བ་༣་ཕྱི་རྒོལ།

54

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁ་ཅིག །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་

དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་1འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་
ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་2པ་ཁས།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་3ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་སེམས་ཙམ་པས་འཇོག་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་རང་རྒྱུད་པས་འཇོག་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད། གཞན་དབང་
ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༦༩༡་༡༡།
2 ག་༢༢་བ་༧་ཁྱབ་པ་ཁས། ཀ་༢༧་བ་༦་རྟགས་ཁས། ཏ་༡༩་བ་༧་ཁྱབ་པ་ཁས།
3 ག་༢༢་བ་༧་བརྟགས། པ་༢༢་བ་༧་བརྟགས། ཀ་༢༧་བ་༦་བཏགས། ཏ་༡༩་བ་༧་བརྟགས།

55

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན། དོན་དམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་རིམ་ལས། 1ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

དགོས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྫས་སུ་གྲུབ་ན་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དེས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་
ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མེད། བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་ན་སྣང་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་འབྲིང་བ། ༣༩༢་༡།

56

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་བརྫུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཆ་བཅས་དང་ཆ་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པའི་ཆོས་
ཉིད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་པ་དང་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་དང་དུ་མའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་བདེན་པ་དང་དུ་མའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་གང་ཞིག །དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྣང་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་
རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྫུན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། གནས་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་འཇལ་

57

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བའི་ཚད་མས། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མས། སྒྲ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་
རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་
པར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེས། བདེན་པར་ཡོད་པ་
ཡང་ཡིན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་
དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས། གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན།
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། 1གཞི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཕན་ཚུན་སྤངས་
འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་གཅིག་དང་དུ་མའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་

རྟོགས་པར་ངེས་པས་ན་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༢༨་༣།

58

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པར་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །
རང་ལུགས་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་
ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་

དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་
ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཅིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་བའི་ཚེ། རྡེའུ་ཤིང་
བུ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ན་དེ་ཉིད་བློ་འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར1་རྡེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་རིགས་འདྲ་
སྔ་མའི་ལག་རྗེས་སུ་འགྱུར་བས་མིག་མ་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་དགོས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལས།2 ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་དུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས།3 དེའི་

1 ག་༢༤་བ་༢་མ་ཡིན་པར། པ་༢༤་བ་༢་མ་ཡིན་པར། ཀ་༢༩་བ་༥་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏ་༢༡་ན་༣་པར།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། ༧༥༧་༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ། ༡༣༤༧་༢༡།

59

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་ཊཱིཀ་ལས། 1དབུ་མ་སྣང་བར་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པས། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། 2ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྫས་སུ་

གྲུབ་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། རྒྱུ་ལ་
དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དེ་འོག་ཏུ་འཆད། གཉིས་པ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། 3བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༦༦་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། ༧༥༥་༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༣་༦།

60

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་སྐྱེ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས།1 ཡོད་པ་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། །མེད་པ་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། 2དུ་མས་གཅིག་གི་དངོས་མི་བྱེད། །དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་པའང་མིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གཏན་ཚིགས་དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། གསེར་ཕྲེང་དུ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དྲངས་པ་ལས། ༣༧༣་༡། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་མེད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་གཉིས། ༧༥༦་༡༦།

61

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྒྱན་ལས། 1བདག་དང་གཞན་སྨྲའི་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་པར་ནི་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །བདེན་པར་མེད་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆ་བཅས་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མིན་པར་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཆ་བཅས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚད་མ་གསུམ་པ་འདི་རྟོགས་དཀའ་བས། དེ་བཤད་ན། ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་། རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། དབུ་མ་རྒྱན། ༨༩༥་༣།

62

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བརྫུན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྣང་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་སྡོད་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བརྫུན་པར་གྲུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་མི་འགལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཆ་ཅན་དང་ཆ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། ཐ་དད་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས། དེས་ཐ་དད་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། སྣང་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་སྡོད་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཆ་དུ་མ་
ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། གྲུབ་ཅིང་ཆ་ཅན་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ཁྱོད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཁྱོད་དུ་མར་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

ཆ་ཅན་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། གྲུབ་ཅིང་ཆ་དུ་མ་དང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱོད་གཅིག་ཏུ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་ཅན་དང་ཆ་དུ་མ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་ཐ་དད་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་དེ་ཁེགས། དེ་ཁེགས་པས་དེ་

63

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེ་ཁེགས། དེ་ཁེགས་པས་ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུ་ན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ན་གང་ལའང་
བལྟོས་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད།

ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དུ་
མ་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་

གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། དེ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་
སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཕྱི་མ་འདི་རྟོགས་དཀའ་བས་བཤད་ན་གཞི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་
འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་

མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་ནུས་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར། དེ་

64

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདྲའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུམ་
མཁྱེན་གསུམ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཡུམ་གྱི་ནུས་པ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་དེ་རང་སྲས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་ནུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་1པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་2འགྲེལ་ལས།3རྨོངས་པ་
རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་4རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་

དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས5་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་

1 ག་༢༦་བ་༧་སྒྲུབ། པ་༢༦་བ་༧་སྒྲུབ། ཀ་༣༢་བ་༥་གྲུབ། ཏ་༢༢་བ་༦་སྒྲུབ།
2 ག་༢༧་ན་༡་རྩ། ཀ་༣༢བ་༥་དཀའ། ཏ་༢༢་བ་༦་རྩ།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། དབུ་མ་དཀའ་འགྲེལ། ༡༠༥༢་༡།
4 ག་༢༧་ན་༡་ཉིད། པ་༢༧་ན་༡་ཉིད། ཀ་༣༢་བ་༦་འདི། ཏ་༢༢་བ་༧་ཉིད།
5 ག་༢༧་ན་༣་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་༣༣་ན་༡་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏ་༢༣་ན་༡་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ།

65

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། 1གང་དག་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །བདག་དང་གཞན་གྱིས་

སྨྲས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་བསྡུས་དོན་གྱི་འཕྲོས་དོན་བཤད་པ་ནི།
མཚམས་སྦྱར་དུ2་རེ་ཞིག་དང་པོར་ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱག་འཚལ་བ། ཞེས་བཤད་ན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་འདིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་དེ་ཡུམ་གྱི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་
ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟོད་པས་གྲངས་ཉུང་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པས་ཆོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་

མཁྱེན་པ་གསུམ་ཆར་བསྟོད་ཡུལ་དུ་སྨོས་ཤེ་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་
ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་བསྟོད་ཡུལ་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་གི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༤༤༤་༡༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༦་༡༥།

66

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོམ་བྱའི་རྣམ་པར་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།1 དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ། དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རང་སྲས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་
ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་ནུས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།2 དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཀྱང་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་
ལྟར་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
འོ་ན། ཀྱང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། སྔ་
མས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྡུས་པས་མཁྱེན་གསུམ་
མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་ཀྱང་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ལ། ཀྱང་གཉིས་
པས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་པར་མ་ཟད་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ།
མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་རྫོགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༡༥།

67

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པར་ཉམས་སུ་བླངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་འདོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་འདོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བས་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བར་བསྡུས་པ་དེ། མཁྱེན་གསུམ་
གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་པར་ཐལ། མཁྱེན་
གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁྱེན་གསུམ་
མཁྱེན་གསུམ་དང་བསྡུ་བྱ་སྡུད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་བསྡུ་བྱ་སྡུད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་བསྡུས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། 1ཕུང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་ཡོད་པར་
ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དེ་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་

མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བསྡུས་

པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མཁྱེན་གསུམ་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཡོད་
པར་ཐལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥་༦།

68

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་བཞིན་
རིགས་འགྲེའོ། །དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བུམ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ།
བུམ་པ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྡུས་པར་ཐལ། དེས་
སྦྱོར་བཞི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་
གྱིས་བསྡུས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྡུས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལམ་བདེན་གྱིས་

བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལམ་བདེན་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས།
1ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་པ་སྟེ་འདི་ནི་
ལམ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཚོགས་
ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་དང་།
མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་པོ་སྲས་ལས།
2འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དེ་
ལམ་བདེན་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་འཁོར་ཡིན་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༣༢་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་སྲས། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་པོའི་སྲས། ༡༠༨༩་༡༩།

69

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག་གིས། མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུས་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྡུས་པ་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་སུམ་ཅུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། འཕགས་བཞིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་1མཁྱེན་
གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས། སྦྱོར་བཞི་ལམ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྡུས། ཆོས་སྐུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྡུས་པ་དེ་དེའི་དོན་དུ་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་

དང་འབྲེལ་བས་རྒྱ་ཆེ2། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཁོ་
ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཆུང་བས། རྒྱ་ཆེ་བ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་ཆུང་བ་སྦྱོར་བ་
བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་བསྡུས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོས་ཆུ་ཐིག་བསྡུས་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་དོན་མིན་ལ།
1 ག་༢༨་བ་༧་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས། སྦྱོར་བཞི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས། ཀ་༣༥་ན་༥་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བཞག །དེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས། ཆོས་སྐུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དེའི། ཏ་༢༤་ན་༦་མཁྱེན་གསུམ་དུ་
བཞག་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས། སྦྱོར་བཞི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས།
2 ག་༢༩་ན་༢་རྒྱ་ཆེ་བ། ཀ་༣༥་ན་༦་རྒྱ་ཆེ། ཏ་༢༤་ན་༧་རྒྱ་ཆེ་བ།

70

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གསུམ་གྱིས་ལྔ་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམ་

མཁྱེན་དང་ལམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྦྱོར་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐུ་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་གནོད་བྱེད1་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མཁྱེན་
གསུམ་གྱིས་གནས་སྐབས་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་བསྡུས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་སོར་མོའི་ནང་དུ་གནས་སྐབས་ཐལ་མོ་དང་ཁུ་ཚུར་བསྡུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྦྱོར་བཞི་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་བཞི་
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་
ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་དུ། རེ་ཞིག་དང་པོར་ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱག་འཚལ་བ།
ཞེས་བཤད་ན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་
ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་ན་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་
ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་ཚུལ། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ། རྣམ་མཁྱེན་

1 ག་༢༩་ན་༤་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀ་༣༥་བ་༣་གནོད་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏ་༢༤་བ་༡་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

71

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
གྱིས་ཆོས་འཁོར་སྐོར་བའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྒོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །ཐབས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཐབས་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། 1ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསླན་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གིས་ལྷག་པ་རིམ་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། 2གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། 3ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་ཕུང་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད།
གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། 4བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། 5ལམ་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། 6འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་འཁོར་སྐོར་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་

གང་ཟག་དེ་སྟོན་པ་ལ།

7

སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པའི་སྐུ་ཅན་རྣལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༡༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༢༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༡།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༢།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༣།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༤།
7 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༦།

72

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཆོག་གི་
སྤྲུལ་སྐུས་ཆོས་འཁོར་སྐོར་བའི་ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་དེ་སྟོན་པ་ལ། 1རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་གང་དང་ལྡན་ན། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐོར་བར་མཛད་པ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། མ་ལུས་པ་དང་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་
རེ་བ་ལ་ཡང་ཟེར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། མ་ལུས་

པ་དང་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མ་ལུས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་ལ་འཇུག་ལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་
དེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་གསུམ་ལས་སྤངས་རྟོགས་ལྷག་པས་
ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་གཙོ་
བོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྡུས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། 3སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༨།

73

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་བསྐོར་ཅེས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཏེ་སྲས་བཞིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར། 1ཉན་ཐོས་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་དག་གི་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

ཕྱག་འཚལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། 2སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པས་ན། རྩ་བའི་ལྡན་པའམ་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་བསྐོར་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་སྲས་ལ་གཙོ་འཁོར་
གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེས་རང་སྲས་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་བཞེད་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། 3སངས་
རྒྱས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་སྟེ་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །
དེ་དག་གི་ནང་ནས། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསླན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ། 4མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བཤད་ན།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༣ཤེར་ཕྱིན་ཏ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། ༦་༡༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེར་ཕྱིན་ཀ །བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ། ༥༣༣་༩།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༤༡་༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༡།

74

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན།

འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལོག་མ་ལོག་གི་གནས་སྐབས་ལ་ལྷག་མེད་དང་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར།1 དེ་ལ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་འདོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
ཏུ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་སྔར་བཞིན་དང་། མྱང་འདས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་འདོད་དེ། བསྡུ་བར།2 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ངོ་བོ། ཞེས་བཤད་ཅིང་། བྱེ་བཤད་འགྲེལ་པར། 3ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་4པའི་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་དག་གིས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལྷག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠དབུ་མ་ཡ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུའི་འགྲེལ་པ། ༩༥༥་༡༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤སེམས་ཙམ་ཟི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གཏན་པ་དབབ་པའི་བསྡུ་བ། ༡༠༣༨་༡༦།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༧སེམས་ཙམ་ཤི། སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། བྱེ་བཤད་འགྲེལ་པ། ༦༣༦་༢༠།
4 ག་༣༠་བ་༧་བཏགས། ཏ་༢༥་བ་༥་བཏགས། ཀ་༣༧་བ་༥་བརྟགས།

75

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཅས་མྱང་འདས་ལ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་ཀྱང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་དེ་མི་འདོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་

གཉིས་ཟད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་མེད་པས་སྒྲིབ་གཉིས་རང་གི་ངང་གིས་ལོག་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྡུ་བར། 1ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ2་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱི། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་མ་བཏབ་ཅིང་
རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་དམན་པས། སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྡུ་བར། 3གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མི་མངའ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཛད་པ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། སྔོན་སྨོན་ལམ་གོམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤སེམས་ཙམ་ཟི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གཏན་པ་དབབ་པའི་བསྡུ་བ། ༡༠༣༩་༢༠།
2 ག་༣༡་ན་༢་གནས་པ་ནི། པ་༣༡་ན་༢་གནས་པ་ནི། ཀ་༣༨་ན་༡་གནས་པ་ལ་ནི། ཏ་༢༥་བ་༧་གནས་པ་ལ་ནི།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤སེམས་ཙམ་ཟི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གཏན་པ་དབབ་པའི་བསྡུ་བ། ༡༠༤༠་༡༠།

76

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ལྡང་བའི་བསམ་པ་
མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་བདེན་སྣང་གི་
ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་འདོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་འདོད་དོ། །
བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག །མྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས། མི་
གནས་པའི་མྱང་འདས། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། དེ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག །གསུམ་པ་ནི། །ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་གང་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་
ལྷག་མ་དང་བཅས་པ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ཁམས་
གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་
བུ། བཞི་པ་ནི། དེ་གང་ཞིག །དེ་དང་བྲལ་བ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་དག་ཞིང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་
བུ། དེས་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུ་ལ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་སྒྲས་

77

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་
བྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར། 1ཕུང་པོར་བཅས་པའི་མྱ་ངན་འདས། །ཐུབ་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཕུང་པོ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕུང་པོ་མེད། །ཅེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། 2སྐུ་དེ་
གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཕུང་པོ་
ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དོ། །
ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ལྷག་
བཅས་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ན་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ན་མིང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་མིང་གི་ཕུང་པོ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ན་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་རེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པར་ཐལ།
སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༣དབུ་མ་ཧ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བཤེས་གཉེན། སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། ༦་༦།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༨༩རྒྱུད་འབུམ་?། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། གསེར་འོད་དམ་པ་᪱᩶ᨕ་སྡེ་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ། ༤༩༤་༩།

78

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་

ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་མེད། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། 1ཁ་ཅིག །ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོར་འདོད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་
གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས། ལྷག་བཅས་
མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཇོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཚེ་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་
དམན་དགྲ་བཅོམ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱང་འདས། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བའི་ཐེག་དམན་
གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་དགྲ་
བཅོམ་མེད་པའི་དུས་སུ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༣༢་ན་༥་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཀ་༣༩་བ་༢་མེད་པའི་ཕྱིེར། ཏ་༢༦་བ་༧་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

79

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཁ་ཅིག །དམན་པའི་མྱང་འདས་མྱང་འདས་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་
བར་དུ་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མར། 1གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་སྐུ་
དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས། །དེའི་
ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད། །ཅེས་དང་།2 དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་ནུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་སྒྲིབ་

གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་མི་འཐོབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། 3ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཐོབ་པར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། འོད་དང་
འོད་ཟེར་མ་མཐོང་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་པའི་དེ་འགོད་དོ། །
4རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ། འོ་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐོར་བར་མཛད་
པ། ཞེས་བཤད་ན།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༤༣་༡༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༤༤་༢༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ། ༡༠༦༡་༡༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༥།

80

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད།
ཟེར་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ཡིན་ན། སྟོན་པའི་གསུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ། ཆོས་འཁོར་གང་ཞིག །ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། བཀའ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །བཤད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བྱ་དང་འཕོ་བྱེད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། བཤད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས། 1ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་
མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་དེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་
ལ་འཕོ་མི་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༨༣་མངོན་པ་ཏུ། པྲ་ཛྙཱ་ཝརྨ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ། ༡༨༨་༡༣།

81

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་གཏོགས་པའི་དམ་ཆོས། ཆོས་འཁོར་
གྱི་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་གཏོགས་པའི་ལུང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་
གྱི་མཚན་ཉིད། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
འཁོར་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ། ཆོས་
འཁོར་གང་ཞིག །ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། ཆོས་འཁོར་ལ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་འཁོར་གང་ཞིག །དེ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་དངོས། གཉིས་པ་སླ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཛོད་ལས།1 སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་

བསྡུས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་
པའི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །བཀའ་དང་སྤངས་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་དམ་ཆོས། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༨་༡༦།

82

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་ཅན། ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། སྤངས་པས་བསྡུས་པའི་དམ་
ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མཛོད་ལས།1 དེ་ལས་
འགྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་བྱེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་སྤང་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །བདེན་བཞི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ།
བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༡་༢།

83

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་བཞི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཀཱཏྱཱ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ཀྱང་། དེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། 1བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱཏྱཱ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་བདེན་བཞི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཟེར་བ་
སོགས་ཀྱང་ཁེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཁོ་ན་རེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཀཱཏྱཱ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དེ་ཐེག་དམན2་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་མདོ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་དང་། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༢༡་༩།
2 ག་༣༤་ན་༥་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་༤༢་ན་༣་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏ་༢༨་བ་༣་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

84

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་མདོ་གང་
ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་སླ། གསལ་བ་དེས་རིགས་འགྲེའོ། །
གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་མི་འགལ་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་བའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། 1གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། 2ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དང་པོར་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་ལྔ་སྡེ་ལ་གསུངས་
པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་དུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། ཐ་མར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་
ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༥༥་༨།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ༤༦༣་༣།

85

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། 1དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚིགས་ལ་
སོགས་པའི་ངོས་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུས་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། འདུལ་བ་རུང་
མཐུན་གྱི་མདོ་དེ་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་ལོ་དང་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
ཁར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། 2རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།3 སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་བ་རུང་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་སུ་གྲགས་པ་གཅིག་གསུངས་ཀྱང་དེ་འདིར་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་དུས་འཁོར་
རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། 4ས་གའི་
1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ༥༢༦་༢།
2 ག་༣༤་བ་༦་རྩ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། པ་༣༤་བ་༦་རྩ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀ་༤༣་ན་༡་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཏ་༢༩་ན་༣་རྩ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ༤༦༨་༥།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦རྒྱུད་ད། རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན། ༨༩༨་༡༩།

86

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཉའི་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པར་མཛད་
ནས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཤྲཱི་དྷཱ་ན་ཀ་ཊ་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་

གི་དབང་ཕྱུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས།1 སྟོན་པས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་རུ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་

ཚུལ་བསྟན། །མཆོད་རྟེན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཚུལ་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་པ་ལ་གསུངས་པར་མདོའི་གླེང་གཞི་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་།
གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་
འཐད་དེ། སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས2་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསང་བ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས།3 ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དེ་ལ་གང་གི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གསུང་འདི་སྐད་དུ། ཀཽཎྜི་ནྱ། མིག་མི་རྟག་གོ །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་མི་རྟག་གོ །ཞེས་ཐོས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༧རྒྱུད་འབུམ་ཀ །བཅོམ་ལྡན་འདས། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད། ༣༨༩་༡༠།
2 ག་༣༥་ན་༦་དེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་། པ་༣༥་ན་༦་དེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་། ཀ་༤༣་བ་༣་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་། ཏ་༢༩་བ་༢་དེས་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་།

3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༩དཀོན་བརྩེགས་ཀ །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ། ༤༣༣་༧།

87

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
གྱི་སྒྲས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 1སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
པར། 2ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་དུས་མཉམ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པས་མཛད་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་མཛད་པ་དང་རབ་ཏུ་
བྱུང་བའི་མཛད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །
ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་པ་དང་།
དེས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེས་འདུལ་བ་ལུང་
སྡེ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་3མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །རང་གི་བསྟན་དོན་
སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བའི་མདོ་དེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལྟར་མི་རུང་བའི་མདོ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༦་༡༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། ༡༡༣༤་༡༦།
3 ག་༣༥་བ་༤་ཕྱིར་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་མ་ཁྱབ། ཀ་༤༤་ན་༣་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏ་༢༩་བ་༦་ཐོག་ཕྱིར་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་མ་
ཁྱབ།

88

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཆོས་ཅན། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགོངས་
འགྲེལ་ལས།1 སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དྲང་དོན་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
ཡོད་པར་ཐལ། ངེས་དོན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པས་
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༧་༡༦།

89

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་1པའི་རིགས་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ།
བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་
ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། འདི་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་གཅོད་རྒྱས་པར་དྲང་
ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐད་དུ་བཤད་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཁ་ཅིག །གཟུངས་རྒྱལ་ནས་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དེ་དེ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། 2སླར་ཡང་བླ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། །ཉེས་པ་ལྔ་དག་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དར་ཊཱིཀ་ལས། 3སླར་ཡང་བླ་མའི་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་འཁོར་
ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་འདིར་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།

1 ག་༣༦་ན་༤་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ། ཀ་༤༤་བ་༤་གྲུབ་པའི་རིགས་པ། ཏ་༣༠་ན་༥་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༥༢་༡༠།
3 སྐུ་འབུམདཔར་མ། གསུང་འབུམ་ག །རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ །༣༣༨་༤།

90

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་འཁོར་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་།
ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ།
དབྱེ་བ། དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན། ཆོས་ཕུང་གི་ཚད། སྐོར་ཚུལ། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། ལྔ་སྡེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་དེང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་
གྱིས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་འཁོར་ལོ་མྱུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་མཐོ་བ་ལ་
འཕར་བ་དང་ཆོས་མཚུངས། ཁམས་འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་དམའ་བ་ལ་འབབ་པ་དང་ཆོས་མཚུངས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གཅོད་
པས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་

འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་ན་རེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། རྟོག་པ། རྩོལ་བ་གསུམ་ནི་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རྩིབས་དང་ཆོས་
མཚུངས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་པས། རང་གི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ངག །ལས་ཀྱི་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་ནི་རྟེན་

91

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་

ཡིན་པས་བསླབ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་མུ་ཁྱུད་1དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པའི་ནང་དུ་འདུ་བས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་སྡུད་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས།2 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །མྱུར་
བར་འགྲོ་སོགས་རྩིབས་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི།
བཀའ་དང་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་
དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀས་བསྡུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀས་བསྡུས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། 3མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་དང་། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་རྟོགས་པ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་བྱུང་དང་གླེང་གཞི་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྐྱེས་རབས་བཅས། །གཏན་ལ་ཕབ་རྨད་བྱུང་ཆོས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དེ་ཡང་བསྡུ་ན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་

1 ག་༣༧་ན་༢་འཁྱུད། ཀ་༤༥་བ་༥་ཁྱུད། ཏ་༣༠་བ་༧་འཁྱུད།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༤༧་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༤༣་༦།

92

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུ། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟར་བྱུང་བ། གླེང་གཞི། སྐྱེས་རབས་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུ་བའི་
ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གཙོ་བོ་གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། འཁོར་རྟོགས་བརྗོད་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་
བཅས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལང་གཤེགས་ཀྱི་འགྲེལ་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ལ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་དང་གསུམ་ལས། བདེན་བཞི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མདོ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལྟ་བུ། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་

བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དང་།
རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་
སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་
སྟོན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་དཀར་
གྱི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་པར་
རྟོགས་པས་བསྡུས་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཡོད།

93

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྒྲ་
ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བའི་མདོ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་
བླང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད།
བཞི་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག །ཤ་ཀ་སླཽྟོང་ཕྲག་དྲུག་དྲུག་ལ་ཆོས་ཕུང་རེ་རེའི་ཚད་དུ་འཇོག་སྟེ། ཤཱ་རིའི་བུས་མཛད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་
ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆ་ཚང་བ་རེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེ་རེའི་ཚད་དུ་འཇོག་གོ །ཞེས་ཟེར་ཏེ། མཛོད་ལས། 1ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བ་རེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེ་རེའི་ཚད་དུ་འཇོག་སྟེ། མཛོད་ལས།2 སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་

གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས།
3མདོར་ན། གང་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སྤྱོད་པ་རེ་རེའི་
གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་
དེ་ཙམ་གྱི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་།4
སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐོར་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༦་༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༡༧༩་༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༧།

94

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

1བར་མཛད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ཆོས་ཕུང་རེ་ལ་ཤླཽ་ཀ་
སྟོང་ཕྲག་རེ་རེ། སྤྱིར་བསྡོམས་ན་ཚིགས་བཅད་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། འབུམ་ཕྲག་བཞི་
བཅུར་ཡོད་དོ། །ཚིགས་བཅད་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། རང་ལུགས་ལ་ཚེག་བར་རྒྱ་ཡིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སོ་གཉིས་དང་། བོད་ཡིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉེར་བརྒྱད་རེ་ལ་ཚིགས་བཅད་རེ་རེ་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གླང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀུར་བར་འོས་པའི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་
དེ་ཙམ་མི་སྣང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་རྣམས་དང་། ཀླུ་རྣམས་

ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་
སྤྲིངས་ལས། 2བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་ཀླུ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་
བཞིན་གུས་མནོས་ནས། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུའང་གསུངས། རིམ་ཅན་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐོར་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཡང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་སླའོ། །དྲུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་ལམ་ཞུགས་
ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྡུས་པའི་དམ་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་
1 ག་༣༨་ན་༤་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐོར། ཀ་༤༧་ན་༤་ཐམས་ཅད་བསྐོར། ཏ་༣༡་བ་༧་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐོར།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦སྤྲིང་ཡིག་ངི་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། སློབ་སྤྲིངས། ༦༨༨་༦།

95

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་རིམ་གྱིས་

འཕོ་ཞིང་། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་ཞིང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། གཞི་བསྡུ་བར། 1བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་ཤེས་ཀོའུ་དི་ནྱའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་
པར་བསྐོར་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་མཐུན་པར་བསྐོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་མཐུན་པར་བསྐོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་མཐུན་པར་བསྐོར་བའི་དོན་གྱིས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་
བ་ལ་སོགས་པའི2་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ། །ཞེས་ ོགསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།
འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གཞི་བསྡུ་བ། ༡༤༣༣་༢།
2 ག་༣༨་བ་༦་སོགས་པ་འདི། ཏ་༣༢་བ་༡་སོགས་པའི་ཆོས། ཀ་༤༨་ན་༢་སོགས་པའི་ཆོས།

96

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ནས་སྟོན་པ་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་གསུང་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། 1བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་

པོར་ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྔོན་ལྷར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་མ་བསྐོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་
མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་
མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༧་༦།

97

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། ངེས་པའི་དོན་ལགས་
ཀྱི། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་
བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གྲུབ་དོན་དང་པོ་དང་། བར་པ་དང་། ཐ་མའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་དང་པོར་ལྔ་སྡེ་ལ་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསུང་བ་པོའི་སྟོན་པ་དང་གནས་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་དུས་དང་པོར་ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་རྒྱུ་བའི་ཚལ་དུ་ཁྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་1ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བྱེ་
བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བླ་ན་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་སྐབས་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ཀླན་ཀའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་
དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་གཞན་

1 ག་༣༩་བ་༤་དེར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས། པ་༣༩་བ་༤་དེར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས། ཀ་༤༩་ན་༢་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན། ཏ་༣༣་ན་༣་དེར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས།

98

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དུ་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་ཕྱེ་བས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། ཀུན་
བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། མདོ་
གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་

དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྒྲས་ཟིན་
ལ་མ་བསྟན་པར་ཤུགས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས།1 མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བླ་ན་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྔར་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། ཀུན་
བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༨མདོ་སྡེ་ཐི། སློབ་དཔོན་ཝན་ཚིག །རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན། ༨༨༧་༡༣།

99

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ཐེག་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་

གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ན་
ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་
བཞིན་པ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ཀླན་ཀའི་སྐབས་མེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་མི་དགོས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་
བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་
གྱུར་པ་མ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པས་
དོན་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་སྨོས་པའི་མཚན་གཞིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་
རིལ་པོ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དེར། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ། ཆོས་འཕགས། བློ་

100

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གྲོས་རྣམ་དག །རབ་འབྱོར། བློ་གྲོས་ཡངས་པ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། བྱམས་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས། འཇམ་དབྱངས་ཏེ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་བའི་སྟོན་པའི་འཁོར་རྣམ་པ་བཅུས་སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་མཛད་པའི་དྲིས་ལན་གཞན་རྣམས་འདིའི་མཚན་གཞིར་འབྲེལ་མེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་ལན་མཛད་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་

ལེའུ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་འདིའི་དོན་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་
བ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་མ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ནི། མདོ་འདི་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་

ངེས་འདི་ལྟར་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཞེད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་བཀྲལ་བ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་
ལས་དྲང་ངེས་འདི་ལྟར་ཕྱེ་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་དྲང་དོན་
གྱི་མདོས་ཁྱབ་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་པ་དང་།
འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་པ་དང་།
བར་པ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་སེམས་

101

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་ཡང་། གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་
ཚན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མཚན་གཞིར་བཞེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དེ་
དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་གཞིར་བཞེད་ཅིང་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་ཀྱི། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མཚན་གཞིར་བཞེད་ཅིང་ངེས་དོན་གྱི་

མདོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དབུ་མ་པའི་
བཀའ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་
བཙུགས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་དབུ་མ་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཞེད་པ་བཞིན་དུ། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས།1 དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་དབུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ། ༡༡༥༤་༢།

102

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གཞུང་འཛུགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།1 ངེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་
ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་དྲང་བར་མི་ནུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་

སེང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དེ་དབུ་མ་པའི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ནི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་དེར་བལྟའོ། །
གཉིས་པ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་
འགོད་པ། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།2 རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྦྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བླངས་ཏེ། ལན་ཚྭའི་ཁུ་བ་རྣོན་པོས་སྦངས་ཏེ་སྐྲའི་རེ་བའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་

ཁུ་བ་རྣོན་པོས་སྦངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་བའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་
དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྨན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྦངས་ནས་རས་སྲབ་མོའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ། ༡༡༥༡་༥།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧མདོ་སྡེ་པ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ། ༥༤༧་༦།

103

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

སྦྱངས་ཏེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་བཻཌཱུ་རྱའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་

མཁྱེན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་
བ་ལས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཛུད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛུད་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འཇིམ་རྡུལ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་གོང་བུ་བླངས་ཏེ། ལན་ཚྭའི་ཁུ་བ་སྟེ་རྒྱ་ཚྭའི་ཆུ་ལ་སྦངས་ཏེ་སྐྲའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་

104

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྦྱོང་བར་བྱེད། དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་མི་འདོར་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་རྣོན་པོ་སྟེ་ཉ་ཁུ་
ལ་སྦངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་བ་སྟེ་སྣམ་བུ་སྲབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད། དེ་ཙམ་
གྱིས་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར། དེའི་འོག་ཏུ་སྨན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་སྟེ་དངུལ་ཆུ་ལ་སྦངས་ཏེ་རས་སྲབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་བཻ་ཌཱུ་རྱའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེའི་སྐབས་སུ་ནོར་བུ་སྦྱོང་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་བློ་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་།
ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བས་མི་གཙང་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་
སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་སྟེ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཛུད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་
མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཏེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་འཛུད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་ལས་བྱ་བྱེད་སོགས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་གཏམ་གྱིས་ཁམས་དང་མོས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་

105

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་
ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་འཛུད་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་འདིས་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་

པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས། གཉིས་པས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་བྱས། གསུམ་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་བཀྲི་བར་བྱེད། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས། གཉིས་པས་ཟབ་པའི་ལམ་རིམ་དང་།
གསུམ་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་ལ། རིམ་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བདག་མེད་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རིམ་པ་གཉིས་པས་ཟབ་པའི་ལམ་རིམ་དང་། གསུམ་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ།
དབུ་མ་རྒྱན་ལས། 1ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ལྟ་ངན་ཐིབས་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྙིང་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། ༩༧༣་༧།

106

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་གྱིས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བཙལ། དེ་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རིམ་པ་འདི་ཡང་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་པའི་དེས་འགྲེའོ། །
འདིར་སྙིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ལུགས་གཉིས་པ་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་
འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སོ་སོར་བསལ་ནས་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་དང་། མདོ་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། རྩོད་ལན་འདི་དག་འགྲེལ་པ་གང་དུ་བཀོད་པ་དང་། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། རྩོད་པ་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་
མེད་དང་། ཇི་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་སྣང་། རྣམ་འགྲེལ། རྒྱན་དང་། འགྲེལ་པ་འདི་དང་བཞིར་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཨར་ཆེན་པོ་དང་། འབུམ་ཕྲག་གསུམ་སོགས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་དུ་མཛད། ལོ་ཆེན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་

དུ་མཛད། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་
ལས་འཕྲོས་ནས། དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་སྔོན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ལོ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་འཐད་པར་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི། རྩོད་པ་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མདོ་ལ་རྩོད་དམ།

107

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བསྟན་བཅོས་ལ་རྩོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས་མཁྱེན་གསུམ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་རྫོགས་པར་མཐོང་ནས་རྩོད་དམ། མཆོད་བརྗོད་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ནས་རྩོད་དམ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་རྩོད། གསུམ་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་ཤེས་ནས་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྩོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཙམ་ཞིག་བརྩམས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་
བའི་གང་ཟག་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་
བསྟོད་པ་ལ་བསྟོད་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་སུ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་
དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་གང་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཅེས་པ་རྟོག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བརྒལ་ལན་བསྟན་བཅོས་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ། རྩོད་པ་པོ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་དོགས་པ་ཁོང་ལ་གནས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རྒྱན་
སྣང་ལས། 1ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བརྗོད་དགོས་ལ། རྒོལ་བ་འདི་དག་གང་ལས་འཕྲོས་པ་ཡང་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག །མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་
ལ་བསྟོད་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་རྩོད་པ་མི་འཐད་དེ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༨༩༦་༣།

108

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པར་གོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། 1ཕྱག་འཚལ་ཞེས་བརྗོད་ནས་དེ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཉེ་བར་བཤད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་བྱེད་པས། འདི་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཉེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ཕྱག་འཚལ་བ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། འདི་སྐད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་གཞི་བསྡུས་སམ། ཞེས་སོགས་དང་། འདིར་ཡང་།2 དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་
བ་ཅན་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་རྒོལ་བའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་ཡོད་ན། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་ནས། མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
ལ3་དེའི་དམིགས་པ་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འཆད་འགྱུར་གྱི་མདོ་དང་ཟློས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དོགས་པ་
སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་རྒོལ་བའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་མེད་དེ། དོགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ན་མདོ་དང་ཟློས་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དགོས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༣༤་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༩།
3 ག་༤༤་ན་༣་ན། པ་༤༤་ན་༣་ན། ཀ་༥༤་བ་༥་ལ། ཏ་༣༦་བ་༦་ན།

109

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མེད་དུ་ཐལ་བ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་
མཐའ་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྒོལ་བའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་བྱུང་ན་སུན་འབྱིན་འདི་དག་འཕེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུ་ན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་ནས་
ཤུགས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་ན། ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ།
སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པ་ཁོ་ན་རྗོད་པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་
ཟློས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདིས་སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྗོད་བྱར་མ་བསྡུས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་གཞི་བཅས་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ། གཞི་མེད་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་མངོན་པ་དང་ཟློས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདིས་འཇུག་ཡུལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་

110

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལོ། །འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྡུས་པ་མཛད་ན། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་མི་སྨོས་
པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་བསྡུས་
པས་དེ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་གཞན་དག་སེམས་པར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོད་པ་དང་། བསྡུ་
བྱ་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཞེད་ནས་དེའི་དམིགས་པ་གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་

111

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྟོགས་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ལ།1 དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། བླ་ན་
མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྡུས་པས་ན། ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་
གྱིས་ཀྱང་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་
བསྡུས་ན་དེ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཡུམ་བར་མའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་དང་། བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཁ་འཕངས་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས། 2རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་ཚུལ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་ཚུལ་
དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་ཚུལ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 3བཅོམ་ལྡན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༡༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༦།

112

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ཐམས་ཅད་འཚལ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་ལགས། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། 1རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད།
གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 2བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འཚལ་བ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལགས། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། 3རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 4བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལགས། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། 5རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་གང་དག་དང་། མཚན་མ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་དེའི་ཕྱིར་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༡༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༡༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༢༠།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༡།

113

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི།1 དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། 2རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ལ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་ངོས་གཟུང་3བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མར། 4ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། 5བསྡུས་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་
དང་། རྒྱས་པར། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་

ཚིག་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་ཤེས་དེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་སྟོན་པ་ལ།6 དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཡུམ་བར་མར།

7ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། བསྡུས་པར།
8བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱས་པར། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༧།
3 ག་༤༥་བ་༧་བཟུང་། ཀ་༥༧་ན་༣་གཟུང་། ཏ་༣༨་ན་༦་བཟུང་།

4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༨ཉི་ཁྲི་ཨ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༩༣་༢༡།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༣བརྒྱད་སྟོང་པ་ཀ །།སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ༧་༡༥།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༧།
7 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༨ཉི་ཁྲི་ཨ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༩༤་༢།
8 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༣བརྒྱད་སྟོང་པ་ཀ །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ༨་༡།

114

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ཤེས་དེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་སྟོན་པ་ལ། 1ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་མ་བསྡུས་པ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཡུམ་བར་མར། 2རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། བསྡུས་པར།3 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱས་པར། སྟོབས་བཅུ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དེ་
ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་སྟོན་པ་ལ། 4རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་

གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་
མཐའ་རྟོག་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་ཉིད་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུས་ནས་འཆད་པ་ལ།

5

དེ་ལྟ་བས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྡུས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་པོའི་རིམ་པ6་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༨ཉི་ཁྲི་ཨ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༩༤་༣།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༣བརྒྱད་སྟོང་པ་ཀ །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ༨་༨།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༡༢།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༡༥།
6 ག་༤༦་ན་༦་རིལ་པོའི་རིམ་པ། པ་༤༦་ན་༦་རིལ་པོའི་རིམ་པ། ཀ་༥༧་བ་༤་རིལ་རྫོགས་པ། ཏ་༣༨་བ་༥་རིལ་པོའི་རིམ་པ།

115

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་དང་། ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་ལམ་གྱི་

གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གནས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས། འདིར་ཡང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
རྒྱན་སྣང་ལས།1 ཇི་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་
ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། 2བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་
དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ཅི་ལ་ཡང་རག་མ་ལས་པར་ཆས་པ་
དག་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་འཆད་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞི་
ཤེས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་

རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་། རྣམ་རྟོག་མཚན་མས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཉེར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༨༩༧་༡༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༡་༡༧།

116

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞི་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཐབས་གཞི་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས།
བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐབས་
ལམ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་ཆོས་འཁོར་
བསྐོར་བ་ལ་ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། 1རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་
ཡང་། ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་དང་། ཐབས་ལ་གདམས་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་

ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ལམ་
གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།3 དེའི་ཕྱིར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༡༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༡༦།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༡༩།

117

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
གསུངས།

དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལམ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པ་
ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ།

ལམ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།
འདིར་བསྟན་བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་དང་། ཤེས་བྱའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།
ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པའི་ཚད་བཤད་པ། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་

གསུམ་བྱས་པའི་ཚད་བཤད་པ། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་

118

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་
ཐོབ་པར་བྱེད། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རོང་ཊཱིཀ་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན། ཞེས་
ཟེར་བ་སོགས་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་

བསྡུས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་
སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་
ཁྱབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས1།

1 ག་༤༧་བ་༧་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། པ་༤༧་བ་༧་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། ཀ་༥༩་བ་༤་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ། ཏ་༤༠་ན་༣་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས།

119

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བགྲོད་བྱའི་ལམ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་བགྲོད་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་

སློབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེའི་སློབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྱབ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱར་ནས་འཁོར་
གསུམ་བྱའོ། །
དར་ཊཱིཀ་གི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་རང་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་

སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་
པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ།

ཞེས་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད་ལས། 1རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་

2བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པ་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༣༦་༣།
2 ག་༤༨་ན་༥་བལྟ་བའི། ཀ་༦༠་ན་༤་ལྟ། ཏ་༤༠་ན་༧་བལྟ་བའི།

120

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གང་ཞིག །དེས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་སོང་། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། 1ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས།2
རྟོགས་པ་འདིས་བསྡུས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྐྱེ་བས་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། 3གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།4སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་
སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། །
ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༩་༡༥།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༣་༡།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༤་༡།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༢༡་༣།

121

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

འདོད་ན། འཕགས་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སློབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སློབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། 1སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

ཁས། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཐེག་
དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་
གྱི་གང་ཟག་དང་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་མཚོན་ནས། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ན། དགེ་
བསྙེན་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ་བྱ་ཚུལ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་དང་། བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། 2བསྐྱེད་བྱར་བཤད་པའི་ལམ་འོག་མ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་དང་། ཤེས་བྱར་བཤད་པའི་ལམ་གསུམ་ག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་དོན་

1 ག་༤༨་བ་༥་ཐལ་ལོ། པ་༤༨་བ་༥་ཐལ་ལོ། ཀ་༦༠་བ་༥་ཐལ་ལོ། ཏ་༤༠་བ་༦་ཐལ་ལོ། །
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༩༦་༦།

122

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཅིག་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འདིར་བསྟན་ཉན་རང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་
ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ།
དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས།1 དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ཞིང་། ཅིག་ཅར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་། སྲིད་ཉོན་
སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་དེས་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་
རྫོགས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་རྫོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་
པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་

རིགས་རྫོགས་ཀྱང་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉི་སྣང་ལས། 2གཞན་ཡང་རྒྱུན་
དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༨༨་༡༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེར་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༢༧༧་༡༡།

123

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པའོ། །བཟོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན་ལམ་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རིགས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཚོགས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་
བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཚད་འདི་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པས་ཉན་རང་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་

སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ན་ས་དང་པོར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པའི་ནུས་པ་
ཡོད་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་སྟེང་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ས་དང་པོ་ནས་
རྫོགས། སྤངས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རོང་ཊཱིཀ་པས། ས་

དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་རྫོགས་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ལ་འཁོར་བར་
འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ས་དང་པོ་
ནས་ཀྱང་སྤངས། ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་

124

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་མང་བ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་
བྱས་ནས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་ནུས་སུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།1 དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བར་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་
གི་དོན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཅི་རིགས་པར་སྤོང་ངོ་། །འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དྲུག་གོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཞེ་སྡང་མ་གཏོགས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་།2རྟོགས་པའི་ཚད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ས་དང་པོར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་མ་རྫོགས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་ལུགས་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༠༣༢་༦། 2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེར་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༢༧༧་༡༨།

125

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
པས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལམ1་རྗེས་ཤེས་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་
བསྔལ་ཆོས་2བཟོད་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ3་ཆོས་བཟོད་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་དངོས་གཉེན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་

བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་མྱོང་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཡོད་4པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་བག་
ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས།5 ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་

1 ག་༥༠་ན་༤་མཐོང་ལམ་ལམ་རྗེས། པ་༥༠་ན་༤་མཐོང་ལམ་ལམ་རྗེས། ཀ་༦༢་བ་༥་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས། ཏ་༤༢་ན་༢་མཐོང་ལམ་
ལམ་རྗེས།
2 ག༥༠་ན་༥ཆོས་བཟོད། པ་༥༠་ན་༥ཆོས་བཟོད། ཀ་༦༢་བ་༦་རྗེས་བཟོད་དེའི། ཏ་༤༢་ན་༣་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད།
3 ག་༥༠་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད། ཏ་༤༢་ན་༤་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད། ཀ་༦༣་ན་༡་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད།
4 ག་༥༠་ན་༧་ཡོད། ཏ་༤༢་ན་༤་ཡོད། ཀ་༦༣་ན་༢་ཡིན།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༨༨་༡༣།

126

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཐལ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་

ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྤོང་བའི1་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་

ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་རང་
གི་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་གང་
རུང་ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་དམ་
བཅའ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་དགེ་རྩའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱས་པ་དེ་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་གདུལ་བྱ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་འཚང་མི་རྒྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་སྨོན་
ལམ་གྱི་རྒྱུའི་དགེ་རྩའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། བདག་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་འཁོར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཤ་

1 ག་༥༠་བ་༢་པའི། པ་༥༠་༢་པའི། ཀ་༦༣་ན་༤་བའི། ཏ་༤༢་ན་༦་བའི།

127

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

སྟག་གིས་བསྐོར་བ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སངས་མི་རྒྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་དགེ་རྩའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དེ། ལོངས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྐུའི་བཀོད་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། སྐུ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་དགེ་རྩའི་
ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པའི་ཚད་
དང་། ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་དགེ་རྩའི་ནུས་པ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། 1སྤྲུལ་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་བདག་

སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སངས་མི་རྒྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་
ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་
དེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལྷག་
བཅས་མྱང་འདས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྡུག་བདེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༥༢་༣།

128

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཀུན་བཏུས་ལས།1 ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དག་ནི་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
གྱི་སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དག་གོ །ཞེས་དག་པའི་ཞིང་གི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བདེན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་སྨོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་རྣམ་བཤད་ལས། 2སྨོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་དོགས་པའི་གནས་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་སྟེར་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མ་
བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པ་སྟེར་རིགས་པ་གང་ཞིག །རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་

བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༨༩་༡།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༥༣་༢།

129

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྨོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་1འཐད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་འབུད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་ལ་དེ་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་དེ་གསུམ་མ་རྫོགས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་
དངོས། གཉིས་པ་འབུད། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །
ཁ་ཅིག །གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམ་བཅས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་དེ། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། རང་གི་སྐུ་
དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྐྱེ་རུང་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་རུང་དུ་
བྱས་པ་དེ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་པའི་ཚད་དང་། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་ཞིང་
དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། ཚད་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་བྱས་
པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་ཐལ་
ལོ། །སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་
བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྐྱེ་

1 ག་༥༡་བ་༤་ཚད་འཐད་པའི། པ་༥༡་བ་༤་ཚད་འཐད་པའི། ཀ་༦༤་བ་༥་ཚད་དེ་འཐད་པའི། ཏ་༤༣་ན་༦་ཚད་དེ་འཐད་པའི།

130

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རུང་དང་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་པ་དོན་
གཅིག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་དག་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཚད་གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ལ་སྣང་བར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁ་

ཅིག །རྫོགས་སྨིན་སྤྱངས་གསུམ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྨོན་ལམ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་

སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། 1བར་བ་ནི་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྐུའི་བཀོད་པ་དེ་སྙེད་དང་སྐུ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་ནུས་པ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་ནུས་པས་དེ་འདྲ་དུས་
གཅིག་ཏུ་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་སྤངས་ནས་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༥༣་༦།

131

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བྱེད་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྤངས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དེའི་དོན་ནོ། །
ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་
འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་དེར་ཐལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར༌། འདོད་ན། ཁྱོད་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོད་ན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ཡོད་ན་རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ལྔ་པ་ནི།

ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་
མཐའ་ཡིན།
ཞི་བདེ་དེས་ཐུགས་འཕྲོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་

དུ་བྱས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་དང་། དེ་དང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་
པ་དོན་གཅིག་སྟེ། 1རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་
1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༦༠་༣།

132

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་
ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་དེས་
ཐུགས་འཕྲོགས་ནས་བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ཞི་དེ་ལ་དངོས་གནས་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་

མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་
མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་བྱས་རྗེས་སུ་
འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དོན་གཅིག །འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་

གསུམ་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་

བྱས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ། དེས་དེ་གསུམ་བྱས་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
བཤད་ལས། 1དུས་དེའི་བར་དུ་སུ་གང་གིས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་གཅིག་མི་སྲིད་ན་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།2 དེ་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཙམ་ཡིན་གྱི། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་གསུམ་མ་རྫོགས་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༦༠་༡།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༦༡་༦།

133

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ག་ལ་སྲིད། ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། 1ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ནི། དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་
བྱ་ལ། ཞེས་པས་སྤྱིར་བཏང་ནས། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བྱའམ་
སྙམ་ན། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་
བྱའོ། །ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། 2མདོའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་སྤྱིར་བཏང་ནས། གང་ཟག་

གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་བཞིན་ནོ། །
ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། 3ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལས་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་

ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་
དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་འཐད་པར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རོང་ཊཱིཀ་སོགས་ཊཱིཀ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ནུས་པ་སྨོན་ལམ་རྫོགས་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༥༩་༣།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༤འབུམ་ཀ །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ༣་༣།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༥༩་༢།

134

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཚད་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ལ་ནང་འགལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདི་དང་གོང་གི་སྨོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་སྟེར་བར་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་

འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་སྟེར་བར་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྨོན་
ལམ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སླར་
མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས།
གཉིས་པ་འབུད་དོ། །
ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་

135

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ཕྱིར་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ1

་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་།

དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་བར་2བ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞིག །མཉམ་གཞག་དེ་ལས་སླར་ལྡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་
ཟག་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །

གཞན་ཡང་། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་

གསུམ་མ་བྱས་པར་ཁྱོད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཁྱོད་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་

ཁྱོད་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་ཐོབ་ན་ལམ་བདེན་ཐོབ་པར་འཇོག་ནུས། རང་ཉིད་མ་ཐོབ་ན་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་འཇོག་ནུས་པའི་ལམ་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་
1 ག་༥༣་བ་༦་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཀ་༦༧་བ་༤་མངོན་དུ་བྱས། ཏ་༤༥་ན་༤་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས།
2 ག་༥༣་བ་༧་བར་བ་ལ། ཀ་༦༧་བ་༤་དང་པོ་ལ། ཏ་༤༥་ན་༤་བར་པ་ལ།

136

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་

འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཐོབ་ན་ལམ་
བདེན་ཐོབ་པར་འཇོག་ནུས། རང་ཉིད་མ་ཐོབ་ན་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་

པའི་སྤངས་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་ཡང་དག་མཐའ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་
སྤངས་པ་དེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་མ་ཡིན། དེས་ན་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་
ཞི་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས1་ཏེ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་

པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་དང་། ས་བཅུ་པ་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ན་ཞི་བདེས་ཐུགས་འཕྲོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་

1 ག་༥༤་བ་༢་ལྟོས། པ་༥༤་བ་༢་ལྟོས། ཀ་༦༨་བ་༢་བལྟོས། ཏ་༤༥་བ་༥་ལྟོས།

137

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་གདམས་
དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་དུ་བྱས་པ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་

ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད། ཁྱོད་འདིར་
བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པས་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གིས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ས་བཅུ་པ་པ་

སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཉེར་ཞི་དེས་ཐུགས་འཕྲོགས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་ཐལ་ལོ། །ཚད་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་1འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

1 ག་༥༥་ན་༢་ཀྱི། ཀ་༦༩་ན་༣་ཀྱིས། ཏ་༤༦་ན་༣་ཀྱི།

138

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་
སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གསུམ་མ་བྱས་པར་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱའི་མྱང་འདས་དེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁ་ཅིག །ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་འདིར1་བསྟན་
ཡང་དག་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། ཟེར་ན། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འདིར་
བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་
མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། 2རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་རང་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་རྣམས3་ཀྱིས་བར་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་སྔོན་གོམས་པའི་
དབང་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་4པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་
1 ག་༥༥་ན་༤་ཉེར་ཞི་འདིར་བསྟན། ཀ་༦༩་ན་༦་ཉེར་ཞི་དེ་འདིར། ཏ་༤༦་ན་༥་ཉེར་ཞི་འདིར་བསྟན།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༦༢་༣།
3 ག་༥༥་ན་༧་ཀྱི། ཏ་༤༦་ན་༧་ཀྱི། ཀ་༦༩་བ་༢་ཀྱིས།
4 ག་༥༥་ན་༧་བཞག །པ་༥༥་༧་བཞག །ཀ་༦༩་བ་༣་གཞག །ཏ་༤༦་བ་༡་བཞག །

139

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བློའི་འཕེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་བར་བར་དུ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་

མ་བྱས་པར་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་མ་ཡིན་པར་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལམ་དུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་

དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷག་མེད་
མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་དམན་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་

1ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་

སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་

1 ག་༥༥་བ་༦་གྱིས། པ་༥༥་བ་༦་གྱིས། ཀ་༧༠་ན་༣་གྱི། ཚ་༡༠༤་༦་གྱི། ཏ་༤༦་བ་༥་གྱིས།

140

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། དེ་
འདྲའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་དུ་མ་1བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

འདོད་ན། དེས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ཐོབ་པ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་

ཟག་མེད་དེ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཉེར་ཞི་དེ་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། 2ཉན་རང་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་པ་དེ་སྐུ་ཚེ་
འཕོ་ཁར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་བོར་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་པདྨའི་སྦུབས་སུ་ཡིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བླངས་ཏེ་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་3པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ཞི་དེ་མ་ཐོབ་པར་ཉེར་ཞི་དེས་ཐུགས་འཕྲོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་བར་དེས་
ཐུགས་འཕྲོགས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་རྩེ་

1 ག་༥༥་བ་༧་མངོན་དུ་མ་བྱས། ཀ་༧༠་ན་༤་མངོན་དུ་བྱས། ཏ་༤༦་བ་༦་མངོན་དུ་མ་བྱས།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༦༠་༤།
3 ག་༥༦་ན་༣་གཞག །པ་༥༦་ན་༣་གཞག །ཀ་༧༠་བ་༡་གཞག །ཏ་༤༧་ན་༢་གཞག །

141

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་མ་ཐོབ་པར་སྐབས་འདིའི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དེ། ཞི་བའི་བདེ་བ་དེས་ཐུགས་འཕྲོགས་ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་མཉམ་གཞག་གི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་དང་ཟློས་པ་སྤངས་1ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། མདོ་ལས་ཀྱང་གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱར་བསྟན། བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་
དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྩོད་པའི་སྒོ་ནས། མཚམས་སྦྱོར་བ་2ལ།3སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་དང་མདོར་བསྡུས་
པ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཞེད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་དེ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་

པའི་ཡན་ལག་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི།
1 ག་༥༦་ན་༥་སྤོངས། པ་༥༦་ན་༥་སྤོངས། ཀ་༧༠་བ་༤་སྤངས། ཏ་༤༧་ན་༤་སྤོངས།
2 ག་༥༦་བ་༥་བརྗོད་བྱའི། པ་༥༦་བ་༥་བརྗོད་བྱའི། ཀ་༧༡་ན་༥་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། ཏ་༤༧་བ་༣་བརྗོད་བྱའི་
འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༠་༡༨།

142

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བའི་
སྒོ་ནས་མདོ་དོན་དགོས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་བསྟན། གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་
བསྟན། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །བློ་དང་
ལྡན་པས་མཐོང་འགྱུར1། །ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དེ་བསྟན། བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དགོས་པ་བསྟན་ཅིང་། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དགོས་པ་དང་བརྗོད་བྱའི་2འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དང་
དགོས་པའི་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 3རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
མཚོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ།

1 ག་༥༦་བ་༤་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར། པ་༥༦་བ་༤་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར། ཀ་༧༡་ན་༤་མཐོང་འགྱུར། ཏ་༤༧་བ་༢་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར།
2 ག་༥༦་བ་༥་བརྗོད་བྱའི། པ་༥༦་བ་༥་བརྗོད་བྱའི། ཀ་༧༡་ན་༥་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། ཏ་༤༧་བ་༣་བརྗོད་བྱའི་
འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༡་༩།

143

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་
མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་བསྟན།1 རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་དག་ཐབས་དང་ཐབས་ཀྱིས་2བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་
མཛད་པ། ཞེས་པས་འབྲེལ་བ་དེ་བསྟན། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས3་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རིམ་གྱིས་མ་མྱངས་པ་

དེ། ཞེས་པས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར་ཆས་པ་དག་ཁོ་
ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་
ལེགས་པར་བཞག་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དེ་བསྟན་ནོ། །དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་འདིའི་དོན་

1 ག་༥༧་ན་༡་བརྗོད། པ་༥༧་ན་༡་བརྗོད། ཀ་༧༡་བ་༢་རྗོད། ཏ་༤༧་བ་༥་བརྗོད།
2 ག་༥༧་ན་༢་ཀྱི། པ་༥༧་ན་༢་ཀྱི། ཀ་༧༡་བ་༣་ཀྱིས། ཏ་༤༧་བ་༥་ཀྱི།
3 ག་༥༧་ན་༣་ཀྱི། པ་༥༧་ན་༣་ཀྱི། ཀ་༧༡་བ་༤་ཀྱིས། ཏ་༤༧་བ་༦་ཀྱི།

144

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་

བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དགོས་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ།1
དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །ཅེས་གསུངས།
བསྡུས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 2རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་དང་། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། བརྒལ་ལན་ནི།3 དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །
ངག་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་4བཞི་བཟློག་ནས། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐོས་
བསམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གེགས་བཞི་ནི། བསྟན་བཅོས་
འདི་ཆོས་ཅན། བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་ཉིང་དགོས་གྱ་ནོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མ་བག་མར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༡་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༡་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༨་༩།
4 ག་༥༧་བ་༡་བགེགས། པ་༥༧་བ་༡་བགེགས། ཀ་༧༢་ན་༤་བགེགས། ཏ་༤༨་ན་༥་བགེགས།

145

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཞིན། ཉིང་དགོས་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་དེ་བསྟན་བཅོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལ་དབྱེ་ན།
ངག་ཙམ་ལ་ཡོད་པ། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ། ངག་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བུམ་པར་ཆུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བུམ་པར་ཆུ་ལེན་པ་ངག་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་། ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ངག་དེའི་དགོས་པ། དེ་ལྟར་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུ་སྐོམ་ནད་དང་བྲལ་བ་ངག་དེའི་ཉིང་དགོས། དེ་གསུམ་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ངག་དེའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ།
བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱ། འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་དགོས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དེའི་ཉིང་དགོས་དེ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་དེའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ།
ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་པས་རྒྱས་

146

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་བཤད་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱས་མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་མཐར་རྣམ་
མཁྱེན་ཐོབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་
ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ། །དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་འཆད་ན། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །དབུས་མཐའ་ལས།1 ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། །ཉན་

དང་ཀློག་དང་ལེན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པ་སྟེ། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་པོའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་

བཅུ་པོ་དེ་སྐབས་འདིའི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་ཤེར་འབྱུང་གི་བཤད་པ་རྩ་བའི་དགོངས་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ། ༩༡༡་༨།

147

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཤད་བྱ་བཀའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།
འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་བྱེད་ལས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ། བཀའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ནི་བརྗོད་བྱ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྐྱོན་མཐའ་
དག་དང་བྲལ་བ། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་སྤོང་
ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ། དགོས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། 1གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་གསུངས། །ཞི་བའི་ཕན་
ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང2་ཡིན་ལྡོག་པ་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བཀའ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཡོད། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་
གཉིས་སུ་ཡོད། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས་ཡོད། བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་
བཀའ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་བའི་བཀའ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡུད་པ་ལྟ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༧༧་༡༥། 2 ག་༥༨་བ་༣་གསུངས། པ་༥༨་བ་༣་གསུངས། ཀ་༧༣་བ་༣་གསུང་། ཏ་༤༩་ན་༦་གསུངས།

148

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བུ། གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞིའི་ལེའུ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་སྐུའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པའི་བཀའ་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལྟ་བུ། གསུང་གི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་སེལ་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པའི་བཀའ་ལ་ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཤེར་སྙིང་གི་ནང་
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་བཀའ་ལྟ་བུ། ཐུགས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ངག་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཀའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་
དང་ལྡན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ངག་རྣམ་དག །ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། རྩོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང1་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་
གྱིས་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་2པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ངག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། 3གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་

1 ག༥༩་ན་༢་གཡེངས། ཀ་༧༤་ན་༢་གཡེངས། ཏ་༤༩་བ་༤་གཡེངས།
2 ག་༥༩་ན་༢་བརྩམ། ཀ་༧༤་ན་༣་བརྩམས། ཏ་༤༩་བ་༤་བརྩམས།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༧༧་༡༨།

149

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གནས་སྨོས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ལཱ་པ་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་དབྱེ་ན། བཀའ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་
བསྟན་བཅོས་དང་། བཀའ་སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། རྗོད་བྱེད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་དང་། བརྗོད་བྱ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་

བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས། མིང་གི་མངོན་བརྗོད། སྙན་ངག་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལྟ་བུ། གཉིས་
པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི། བར་པའི། ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ལྟ་བའི་ཆ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་སྡེ་བདུན། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་བསྟན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་
འགྲེལ་བ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། སྦས་དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་འབྱེད་དང་། དབུས་མཐའི་རྣམ་འབྱེད་ལྟ་བུ། སྤྱོད་པའི་ཆ་
གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཏེ། དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྡེ་ལྔ། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྟེ་རབ་ཏུ་

150

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། ས་སྡེ་ལྔ་ཡང་ཡོད་དེ། སའི་དངོས་གཞི། སའི་གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་
སྡོམ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་ཐེག་བསྡུས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཅུ་པ། རྣམ་བཤད་
རིགས་པ། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་བྱེད། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བསྟན་བཅོས་ལ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས། འཐོར་བ་1སྡུད་པ། འཁྲུགས་པ་
གོ་རིམས་དུ་སྡེབ་པ། སྦས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དམན་མཆོག་གི་སྒོ་ནས་ལྟར་སྣང་དྲུག །ཡང་དག་གསུམ་དང་དགུར་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན། །ངན་གཡོ་བརྩེ་བྲལ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་། །ཐོས་རྩོད་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ། །བསྟན་བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་
སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི།
ཕྱི་རོལ་པའི་སྒྱོགས་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། མཐོ་
རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི།

1 ག་༥༩་བ་༥་འཐོར་བསྡུད་པ། ཀ་༧༥་ན་༡་འཐོར་བ་སྡུད་པ། ཏ་༥༠་ན་༥་འཐོར་བསྡུད་པ།

151

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རིག1་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་
བུ། བརྒྱད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། དགུ་པ་ནི། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ།
ཡང་དེ་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྔ་ཡང་ཡོད་དེ། བཟོ་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་མཛད་པའི་ཐིག་རྩ་ལྟ་བུ། གསོ་བ་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ། སྒྲ་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་ཀརྟི་ཀས་མཛད་པའི་སྒྲ་མདོ་

2ཀ་
ལཱ་པ་དང་། ཙནྡྲ་པ་ལྟ་བུ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལྟ་བུ། ནང་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་ཚར་གཅོད་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་ཤེས་དགོས། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བཟོ་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དགོས། བདག་ཉིད་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་བཞི་ཀ་ཤེས་དགོས། གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་ནང་རིག་པ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།3 རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་བས། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༦༠་ན་༢་རིགས། ཏ་༥༠་བ་༡་རིགས། ཀ་༧༥་ན་༥་རིག །
2 ག་༦༠་ན་༣་སྒྲ་མདོ། ཀ་༧༥་བ༡་སྒྲ་དོན། ཏ་༥༠་བ༣་སྒྲ་མདོ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༣༧་༢།

152

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་འཆོས་ཤིང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས།1 ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྐྱོབ་
ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་

མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བཀའ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷའི་
བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུ། །ལེགས་པར་གསུང་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་པ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤཱཀྱའི་བསྟན་པ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། བཀའ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མི་འགལ་ཏེ། བཀའ་ཡིན་ན་བསྟན་
བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༧སེམས་ཙམ་ཤི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ༣༠༤་༡༢།

153

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས།1 དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བཀའ་ཡིན་ན་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བཀའ་གསུང་བ་པོ་ཡིན་ན། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

འདོད་ན། ཤཱ་རིའི་བུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པའི་བཀའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས།2 དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་སྡུད་པ་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་3ཡང་དག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་བཀའ་མ་ཡིན་པ་
བཅུག་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་རྒྱང་རིང་བ་ཉིད་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་བརྩམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ། ༤༧༧་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༠༠་༡༣།
3 ག་༦༡་ན་༢་ཀྱི། པ་༦༡་ན་༢་ཀྱི། ཀ་༧༦་བ་༢་ཀྱིས། ཏ་༥༡་ན་༧་ཀྱི།

154

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁ་ཅིག །བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡིན་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དེ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཚིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞལ་
ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་
ཚིག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། དེ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི།

1 སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་
འགྱུར་མིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དེ་ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དེ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་

གཞུང་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

1 འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠དབུ་མ་འ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༧༧༥་༡༨།

155

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ནུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། 1རྟགས་ཁྱབ་ཁས།
གསེར་ཕྲེང་ལས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་

བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། 2རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་བས་ན་གདུལ་བྱའི་ཤེས་པ་སྒྲར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་བྱས་ནས་མཆོད་
པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས། རེ་ཞིག་དཔྱད་ན། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་
ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བཀའ་མེད་པར་ཐལ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་
ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་
ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

བཀའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།3 ཚིག་དང་ངག་གི་ཚོགས་ཀྱིས་4བསྡུས་པའི་
གཞུང་དང་། ཞེས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཚིག་དང་ངག་གིས་བསྡུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ངག་མ་སྨྲས་པར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
1 ག་༦༡་བ་༡་རྟགས་ཁྱབ་ཁས། ཀ་༧༧་ན༣་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏ་༥༡་བ་༥་རྟགས་ཁྱབ་ཁས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༢༠༧་༡༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༣༢་༡༤།
4 ག་༦༡་བ་༥་ཀྱི། པ་༦༡་བ་༥་ཀྱི། ཀ་༧༧་བ་༡་ཀྱིས། ཏ་༥༢་ན་༢་ཀྱི།

156

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ངག་རྣམ་
དག །བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པས་བརྩམས་པའི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཡོད་
པར་སྟོན་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། བསྟན་
བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེས་1མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བཞེད2་དོན་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི3་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་། བཀའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཀའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་སྤང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་
པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤཱ་རིའི་བུའི་ངག་ཏུ་གྱུར་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་ཡོན་

1 ག་༦༢་ན་༡་དེས། པ་༦༢་ན་༡་དེས། ཀ་༧༧་བ༤་དེ། ཏ་༥༢་ན་༥་དེས།
2 ག་༦༢་ན་༢་བཞེད། པ་༦༢་ན་༢་བཞེད། ཀ་༧༧་བ་༥་ཞེན། ཏ་༥༢་ན་༥་བཞེད།
3 ག་༦༢་ན་༢་བའི། པ་༦༢་ན་༢་བའི། ཀ་༧༧་བ་༥་པའི། ཏ་༥༢་ན་༦་པའི།

157

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཏན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 1བདེ་
གཤེགས་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་པས། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྡུས་པ་ལ་
དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། ཡན་
ལག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ངག་ཉེ་བར་འགོད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་དོན་གཞན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་

ནི། །ཞེས་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་

གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཀྱུས་ས་མཐོང་བའི་ཁ་ལོ་པས་རྟ་ལེགས་པར་ཚར་གཅོད་ནུས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱས་བཤད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་
དབྱེ་བ་རྣམས་མ་འཛིངས་པར་འཆད་པ་པོས་འཆད་སླ་བ་དང་། དཀྱུས་ས་བསྟན་པའི་རྟ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་རྒྱུག་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་

2རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་ཚན་རྣམས་མ་འཛིངས་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་
བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།3 དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྙད་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༤༠་༤།
2 ག་༦༢་བ་༡་ཀྱི། པ་༦༢་བ་༡་ཀྱི། ཀ་༧༨་ན་༦་ཀྱིས། ཏ་༥༢་བ་༤་ཀྱི།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༢་༧།

158

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་
སླ་བར་གཟིགས་ནས། ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔས་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྙད་ནས་ཞེས་པས། མཚམས་སྦྱར་བསྟན་ནས། དགོས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ།
ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ངེས་ཚིག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡན་
ལག་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ། ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་དང་ལུས་དང་འདུས་པ་
ནི། །རྣམ་གྲངས་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཐིགས་
ཀྱི་འགྲེལ་པར། 1རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ་སྒྲ་དང་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དང་། དངོས་པོ་
བརྒྱད་དང་། དོན་བདུན་ཅུ་ནི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་རྟེན་བྱེད་པས་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཆད་བྱེད་ཀྱི་རྐང་གྲངས་རྒྱས་པར་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༥ཚད་མ་ཝེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག །རིགས་ཐིགས་འགྲེལ་པ། ༡༠༢་༦།

159

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དག་བཤད། །ཅེས་འཆད། དེ་ཡང་འཕྲོས་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་

སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པ་ལ་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་
པ་ལ། གཞུང་འདི་གསུངས་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། 1ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་གང་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་

ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་
ལྟར་ན། བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པའི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིས་མདོ་དོན་བཤད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཆད་བྱེད་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྐབས་བརྒྱད་དང་། དེའི་བཤད་བྱ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་
གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྐང་གྲངས་ཙམ་ངོས་
འཛིན་པ་ལ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་

པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་
རྣམས་ཀྱི་གྲངས་སྟོན་པ་ལ། དེ་རྣམས་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་དོན་བདུན་ཅུའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེར་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༣༦་༡༩།

160

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འོ་ན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་

བརྒྱད་དུ་འབྱེད་ན་འབྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་
གསུམ་གྱི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་འུས་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཉིད་མཚོན་
བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། ཅེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེ་འུས་ལམ་ཤེས་བསྟན་ནས། ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་
ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེ་འུས་གཞི་ཤེས་བསྟན་ནས། གཞི་ཤེས་དེ་
ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད། །ཅེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྟན་ནས། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཅུ་
གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་1པ་དང་། །ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་སྦྱོར་བར། ཞེས་པ་ནས། བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་རྩེ་སྦྱོར་བསྟན་ནས། རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས། རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་

1 ག་༦༣་བ་༣་རྟོག །ཏ་༥༣་བ་༣་རྟོག །ཀ་༧༩་བ་༦་རྟོགས།

161

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་1རྟགས་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བསླབ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་
བསྟན་ནས། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་
ནས། མཐར་གྱིས་པ། །ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཐར་གྱིས་པ། །རྣམ་

གསུམ་རྣམ་བཅུ། ཞེས་གསུངས། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ནས། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་
སྒོ་ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཅེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་གི་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས། བསླབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐུ་བསྟན་ནས། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས། ཆོས་ཀྱི་

སྐུ་དང་། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས།
གསུམ་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།2 དེ་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ལེའུར་
བྱས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ནི། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ།
དེ་ལྟར་ན་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། བཞི་པ་ཚིག་དོན་གཞན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ།
1 ག་༦༣་བ་༥་ཡིས། པ་༦༣་བ་༥་ཡིས། ཀ་༨༠་ན་༡་ཡི། ཏ་༥༣་བ་༥་ཡིས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༣་༡༩།

162

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

1བསྡུས་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་
འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་འཆད་པས། དེ་དག་རྣམ་པར་བཤད་པས་བཤད་པར་བསམས2་ཏེ་ཟློས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་རྣམ་པར་མ་དཀྲོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།
དེ་དག་གི་ནང་ནས།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།3 དེ་ལྟར་ན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏེ། རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་
ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚིག་དང་ངག་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་

དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཞལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༤་༢།
2 ག་༦༤་ན་༤་བསམ། ཀ་༨༠་བ་༢་བསམས། ཏ་༥༤་ན་༤་བསམ།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༣༢་༧།

163

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
སྔ་ནས་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས། །བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་1གཟུགས་བརྙན་དང་བྲལ་བ་
རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་
བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དོན་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གང་ཞིག །རང་རྒྱུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས། ཞེས་པ་ནས། བཏགས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་

1 ག༦༤་བ་༢་ཀྱི། པ་༦༤་བ་༢་ཀྱི། ཀ་༨༡་ན་༡་ཀྱིས། ཏ་༥༤་བ་༡་ཀྱི།

164

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གྱིས་འཆད། དོན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་
ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་། གཞུང་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཤེར་ཕྱིན་

བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་
ན། སྙིང་པོ་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན། གཞུང་། ལམ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དང་བཞི་ཡོད་དེ།
དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་
པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དོན་གཅིག །བཞི་པ་ནི།
རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་

ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་
ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སུ་མེད་པ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

1འཆད། དོན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་དུ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༦༥་ན་༥་གྱི། པ་༦༥་ན་༥་གྱི། ཀ་༨༡་བ་༥་གྱིས། ཏ་༥༥་ན༣་གྱི།

165

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ཅེས་པས། མཚོན་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བསྟན་
ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དངོས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི། ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་པས་རྟེན་
གྱི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི། ཞེས་གསུངས། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་པས། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་
བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་

ཚིག་དང་ངག་གི་ཚོགས1་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་པས། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་བསྡུ་ན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་2འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས3་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་
1 ག་༦༥་བ་༡་ཚིག་གཞུང་ལ་ཡང་། ཏ་༥༥་ན་༦་ཚིག་གཞུང་ལ་ཡང་། ཀ་༨༣་ན་༣་ཚིག་གཞུང་ལ་ཡང་། རྒྱན་སྣང་ལས། ཚིག་དང་ངག་
གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིདཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་།
2 ག་༦༥་བ་༣་ཀྱི། པ་༦༥་བ་༣་ཀྱི། ཀ་༨༢་ན་༥་ཀྱིས། ཏ་༥༥་ན་༧་ཀྱི།
3 ག་༦༥་བ་༣་གྱི། པ༦༥་བ་༣་གྱི། ཀ་༨༢་ན་༥་གྱིས། ཏ་༥༥་བ་༡་གྱི།

166

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་1གནས་སྐབས་སུ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་
གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་2ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་

སུ་བླང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་
བྱེད་ཡོད་དེ། སྔར་བཞིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དོན་ནི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དངོས།
ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་རྣམས་དེའི་གཟུགས་བརྙན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ལམ་རྣམས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སློབ་
ལམ་རྣམས་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་
འབྲེལ་བའི་མི་སློབ་ལམ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མི་
སློབ་ལམ་རྣམས་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་གསུམ་

1 ག་༦༥་བ་༣་ཀྱི། པ་༦༥་བ་༣་ཀྱི། ཀ་༨༢་ན་༦་ཀྱིས། ཏ་༥༥་བ་༡་ཀྱི།
2 ག་༦༥་བ་༥་ཀྱི། པ་༦༥་བ་༥་ཀྱི། ཀ་༨༢་བ་༡་ཀྱིས། ཏ་༥༥་བ་༢་ཀྱི།

167

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཏན་ལ་མ་བབས་པ་མིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་གསུམ1་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་
པར་འདོད་པས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་

མདོའི་དོན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་

2མདོ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལ་རྗོད3་བྱེད་སྐབས་བརྒྱད་དང་བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་

4མདོའི་དོན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་5ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་།
ཁོ་ན་རེ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་རྟོགས་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ། ཁ་ཅིག །སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །མི་གནས་

1 ག་༦༦་ན་༢་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་གསུམ་མི་འབྱུང་བས། ཏ་༥༥་བ་༥་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་གསུམ་མི་འབྱུང་བས། ཀ་༨༢་བ་༥་ཐེག་དམན་གྱི་
དེ་གསུམ་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་གསུམ་མི་འབྱུང་བས།
2 ག་༦༦་ན་༣་གྱིས། པ་༦༦་ན་༣་གྱིས། ཀ་༨༣་ན་༡་གྱི། ཏ་༥༥བ་༧་གྱིས།
3 ག་༦༦་ན་༣་བརྗོད། པ་༦༦་ན་༣་བརྗོད། ཀ་༨༣་ན་༡་རྗོད། ཏ་༥༥་བ་༧་བརྗོད།
4 ག་༦༦་ན་༤་གྱིས། པ་༦༦་ན་༤་གྱིས། ཀ་༨༣་ན་༢་གྱི། ཏ་༥༥་བ་༧་གྱིས།
5 ག་༦༦་ན་༤་དེ། པ་༦༦་ན་༤་དེ། ཀ་༨༣་ན་༢་དེས། ཏ་༥༦་ན་༡་དེ།

168

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་མྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་དང་ཕྱིན་བྱེད་གང་རུང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར1་ཕྱིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། མི་གནས་
པའི་མྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དེར་ཕྱིན་བྱེད་གང་རུང་གང་
ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་
ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས2། ཁོ་ན་རེ། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་བསླབ་
པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 3བསླབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བའི་4ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་

སྟེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསླབ་
པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་

ཕལ་པ5་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར།
6ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་དང་ཕལ་
པའོ། །གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཕལ་པ་ནི་གཞུང་དང་ལམ་གྱི་

1 ག་༦༦་ན་༦་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཀ་༨༣་ན་༥་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཐལ་ལོ། ཏ་༥༦་ན་༣་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་དུ་
ཐལ་ལོ། །
2 ག་༦༦་བ་༡་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཏ་༥༦་ན་༤་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཀ་༨༣་ན་༦་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༥༡་༣།
4 ག་༦༦་བ་༡་བས། པ་༦༦་བ་༡་བས། ཀ་༨༣་བ་༡་བའི། ཏ་༥༦་ན་༥་བས།
5 ག་༦༦་བ་༢་པ། ཀ་༨༣་བ་༢་བ། ཏ་༥༦་ན་༦་བ།

6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥ཤེས་ཕྱིན་ཕ། དཀོན་མཆོག་འབངས། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ༡༣༨༦་༡༧།

169

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་
འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མིང་གཙོ་བོ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ལ། གཞུང་ལམ་གཉིས་ལ་མིང་ཕལ་པ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཞེས་པའི་ཕ་
རོལ་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས།1 དེ་ལ་ཕ་རོལ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་མམ་ངོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །དེར་སོན་པ་ནི་དེར་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

ནས་འཇོག་སྟེ། རྒྱན་སྣང་ལས། 2མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་དང་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ནས་འཇོག་
རིགས་པར་ཐལ། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པ་3དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་
པའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་ཚོགས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྡུད་འགྲེལ་ལས། 4དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ལམ་སྟེ། དོན་དུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠དབུ་མ་འ། ཟླ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་འགྲེལ། ༦༢༤་༡༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན། ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༣༢་༡༤།
3 ག་༦༦་བ་༧་བ། པ་༦༦་བ་༧་བ། ཀ་༨༤་ན་༡་པ། ཏ་༥༦་བ་༣་པ།

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྡུད་འགྲེལ་རྟོགས་སླ། ༡༡་༤།

170

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱོར་རྣམས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་
ཟེར་ན། རྒྱན་སྣང་ལས།1 དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་སྤངས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་བློ་དང་འདྲ་བར་དབང་པོའི་བློས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དེ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྒྱུད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།2 ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲ་བཤད་
པ་དང་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་
ཕར་ཕྱིན་ལ་ཡང་འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༣༥༨་༡༩། 2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༧༣་༥།

171

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོར་
བསྟན། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་འཆད་ན། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་
གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་དེ་གང་།
ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་

ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཕུང་པོ་ལྔར་བསྡུས་ཤིང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་
བསྡུས་1པ་ནི་བསྡུས་པ་དང་། དོན་རྒྱས་ལ་ཚིག་ཉུང་ཞིང་བསྡུས་པས་ན་འབྲིང་དང་།

དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པ་ནི་རྒྱས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པ་དེ་ཡང་འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྐང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་
རྐང་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ། དབང་པོ་དྲུག །ཡུལ་
དྲུག །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག །རེག་པ་དྲུག །ཚོར་བ་དྲུག །ཁམས་དྲུག །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དྲུག །ལྟ་བའི་ལམ་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཉེར་བཞི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་བྱང་

ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྡེ་ཚན་བདུན། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི།
བསམ་གཏན་བཞི། ཚད་མེད་པ་བཞི། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ། ལྷག་
མཐོང་གི་ལམ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་པར་ཤེས་

1 ག་༦༧་བ་༢་བསྡུད། པ་༦༧་བ་༢་བསྡུད། ཀ་༨༤་བ་༥་བསྡུས། ཏ་༥༧་ན་༣་བསྡུད།

172

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ། འབྲས་བུའི་ལམ་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི།
སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། གང་ཟག་གི་ལམ་རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་

འོང་། དགྲ་བཅོམ་པ། རང་སངས་རྒྱས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཡུམ་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་
སུ་བླང་བྱའི་ཡུལ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས། ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་

ལ་སྦྱོར་བ་བཞིར་གྲངས་ངེས། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས། འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་

པར་སྤོང་བ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་སྒོམ་དགོས་པས། དེ་ལ་ཡང་
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་དོན་དུ་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་།
དབང་ཐོབ་ནས་སྒོམ་པ་རྩེ་སྦྱོར་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་གཉིས་བཞག །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་

173

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡིད་ལ་བྱས་པ་1ན་གཞན་རྣམས་ལ་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པར་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་ཐུབ་པ་གཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་དེའི་སྔ་རོལ་དུ་2མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རྩོལ་བས་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་མཐར་གྱིས་

སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྐུའི་
མཚམས་སྦྱར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། 3གང་གི་ཚེ་སྒྱུ་དང་གཡོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ། སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་
གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་སེམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་འཇལ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ཀྱང་
བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་
དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། སྤྲུལ་
པའི་སྐུ་རང་གི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྙེད་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་དོན་ཡིན་

1 ག་༦༨་ན་༥་པས། ཀ་༨༥་བ་༤་པ། ཏ་༥༧་བ་༥་པས།
2 ག་༦༨་ན་༥་ཏུ། པ་༦༨་ན་༥་ཏུ། ཀ་༨༥་བ་༤་དུ། ཏ་༥༧་བ་༥་ཏུ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༦༦༥་༡༢།

174

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོར་གཞི་ཤེས་
བཤད་རིགས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་1པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་2བསམ་པ་སྦྱོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་

པོར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚོང་པས3་ཚོང་གི་ཁེ་ཕོག་མཐོང་ནས་ཚོང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞིང་པས་ལོ་ཏོག་གི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་སོ་ནམ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །མཁྱེན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་ཡང་བཤད་པའི་རིམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་ན། དང་པོར་སྦྱོར་བཞི་
འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བཞི་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཤེས་

1 ག་༦༨་བ་༤་བསྐྱེད། ཀ་༨༦་ན་༤་སྐྱེད། ཏ་༥༨་ན་༤་བསྐྱེད།
2 ག་༦༨་བ་༥་པའི། པ་༦༨་བ་༥་པའི། ཀ་༨༦་ན་༦་བའི། ཏ་༥༨་ན་༤་བའི།
3 ག་༦༨་བ་༦་བས། པ་༦༨་བ་༦་བས། ཀ་༨༦་ན་༦་པས། ཏ་༥༨་ན་༥་བས།

175

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་།
གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཞི་ཡོད།
1

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་

སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག །རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུས་པ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཅུ་

1 ག་༦༩་ན་༦་བཞི་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ། ཏ་༥༨་བ་༥་བཞི་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ། ཀ་༨༧་ན་༢་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

176

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་

བར་དུ་ཡོད། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་

པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག །སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་
རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་

བུ་མཐར་ཐུག །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།
འོ་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བདུན་ཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་
མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད། གདམས་ངག །ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། གོ་སྒྲུབ། འཇུག་སྒྲུབ། ཚོགས་སྒྲུབ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
ཡན་ལག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། མོས་པ་སྒོམ་
ལམ། མོས་པའི་ཕན་ཡོན། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་
གནས་པའི་ལམ་ཤེས། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། དེ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས།

177

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཉམ་
ཉིད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྣམ་
རྫོགས་སྦྱོར་བའི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ། སྦྱོར་བ། སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན། སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཞིང་
དག་སྦྱོར་བ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་དང་
ལྡན་པའི་རྩེ་སྦྱོར། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྩེ་སྦྱོར། བརྟན་པའི་རྩེ་སྦྱོར། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྩེ་སྦྱོར། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་

དྲུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དྲུག །རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་དེ་དྲུག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་དེ་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐད་ཅིག་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་

པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དང་།
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་

178

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་སོགས་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

འདི་དག་གིས་ཟློས་པ་སྤོང་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལུགས་དང་།
སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་སྐབས་བཞི་
པར་འཆད་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། གང་ཟག་དང་། རྟོག་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ལ་ཟློས་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་དང་། ཞེས་དང་། སྒྲུབ་པ་བཞི་རྣམས་ཟློས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡང་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་དེ་གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཡང་
ཟློས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་དེ་གཞི་གང་ཟག་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་ཉེ་རིང་གི་སྦྱོར་བ་ཟློག་ནས་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ག་བསྡུས་ནས་བསྒོམ་1པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐབས་དང་པོར་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པར།
མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །ཞེས་དང་། རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཞེས་
དང་། སྐབས་བཞི་པར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་དང་། སློབ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཟློས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་

1 ག་༧༠་བ་༡་བསྒོམ། པ་༧༠་བ་༡་བསྒོམ། ཀ་༨༨་བ་༢་སྒོམ། ཏ་༥༩་བ་༥་བསྒོམ།

179

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མེད་དེ། དང་པོ་དེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དེ། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། གསུམ་པ་དེ། རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། བཞི་པ་དེ། ཡུམ་ཉན་པའི་སྣོད་རུང་གི་གང་ཟག་
དང་། ལྔ་པ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟེན་ངོས་གཟུང་1བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བསྟན་པ་དང་།
སྐབས་ལྔ་པར་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་ཚན་གཉིས་བཤད་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན། གཉིས་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་

སྤང་བྱར་བསྟན། གསུམ་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྟོག་པ་
བརྒྱད་བསྟན་པ་དང་ཡང་མི་ཟློས་ཏེ། དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ལ། སྐབས་རྣམས་སུ་སྒོམ་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལམ་ཤེས་སུ་བཤད་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་2དུ་མི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན། སྐབས་བཞི་པར། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན། སྐབས་ལྔ་པར། སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་
ནི་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་བསྟན། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ། སྒོམ་

1 ག་༧༠་བ་༤་བཟུང་། པ་༧༠་བ་༤་བཟུང་། ཀ་༨༨་བ་༥་གཟུང་། ཏ་༥༩་བ་༧་བཟུང་།
2 ག་༧༠་བ་༧་མངོན་སུམ་དུ། པ་༧༠་༧་མངོན་སུམ་དུ། ཀ་༨༩་ན་༢་མངོན་དུ། ཏ་༦༠་ན་༣་མངོན་སུམ་དུ། །། །

180

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་བསྟན། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཏུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།
དྲུག་པ་ལ། སྐབས་རྣམས་སུ་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་ལ་ཟློས་
སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་བསྟན། ཚོགས་སྒྲུབ་
ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐོང་ལམ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན། སྐབས་གཉིས་པར་ནི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
མཐོང་ལམ་བསྟན། སྐབས་གསུམ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལས་འདའ་བར་བྱ་

བའི་མཐོང་ལམ་བསྟན། སྐབས་བཞི་པར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན། སྐད་
ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཞེས་པས་ནི། ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན། སྐབས་ལྔ་པར་མཐོང་ལམ་བསྟན་པ་ནི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། སྐབས་རྣམས་སུ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་ཀྱང་ཟློས་
སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་
པ་ནི། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་ཡོངས་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན།

181

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

སྐབས་གཉིས་པར་ངེས་འབྱེད་བཞི་ཚན་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྟན།
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བཏགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་
ལ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

སྐབས་བཞི་པར། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་སུ་
བསྟན་པ་ནི་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་དང་། རྣམ་པ་སེམས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པས་མི་ཟློས་ལ། སྐབས་ལྔ་པར། སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པ་ནི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མི་ཟློས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འཕགས་པའི་
བཞེད་པ་གསེར་ཕྲེང་དུ་བཀོད་པའོ། །
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཚིག་ལེའུར་
བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་དང་། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་དང་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱོར་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདིས་མདོའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་གླེང་གཞི་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས་

ཞུས་པ། རྟག་ངུས་ཀྱི་ལེའུ། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་གཏད་
པའི་ལེའུ་རྣམས་མ་བསྡུས་ཤེ་ན། གླེང་གཞི་མ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

182

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ནི་ཡུམ་འདི་གསུངས་པའི་ཚེ་འཁོར་འདུས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་གོ་སླ་ལ། དེ་ལྟར་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་རྟོགས་ནུས་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་
སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་ཞུས་པ་འདིར་མ་བསྡུས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་མན་ངག་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་། དབུ་
མའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པར་གསལ་བར་མཛད་པས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་བཤེས་1བཞེད། རྟག་ངུས་དང་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་
མ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་སློབ་མ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་
སློབ་པའི་ཆེད་དུ་སྔོན་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་བསྡུས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

གཅེས་སྤྲས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བར་བར་དུ་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་དང་སྔོན་རབས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་
བསྡུས་པར་རྒྱན་སྣང་དང་། གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད་གཉིས་ལས་གསལ་བར་བཤད་
དོ། །བྱམས་པས་ཞུས་པ་བསླབ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ལེའུས་ནི་ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང་དག་ལྡན་སྙིང་པོ་མཆོག་ཟླ་འོད་རྣམས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་

1 ག་༧༡་བ་༦་ཆོས་ཤེས། ཏ་༦༡་ན་༢་ཆོས་ཤེས། ཀ་༩༠་ན་༥་ཆོས་བཤེས།

183

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ལས་དང་སྦྱར་བས། བྱམས་ཞུས་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྡུས་པས་ལེའུ་བཞི་པོ་དེ་རྒྱན་
གྱིས་མ་བསྡུས་སོ། །
འོ་ན། གླེང་གཞི་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྡུས་ན། འཕགས་པས་1འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་དངོས་
པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་དབུ་ཞབས་
ཀྱི་དོན་ཙམ་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པས།2 གླེང་གཞིར་
ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་པདྨའི་སྐྱེས་བསྐུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་

བཤད་པ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། སེམས་
ཅན་དུ་མ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོར་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོད་བརྗོད་དང་གླེང་གཞི་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་གཉིས་རྒྱན་གྱིས་

མདོ་བཤད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་གྱི་མདོའི་བཤད་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་འགྲེལ་པ་འདིའི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱན་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་སྟོན་པས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེར་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༤༩༤་༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེར་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༤༩༣་༦།

184

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན། ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱོར་རིགས་པར་ཐལ། དེ་
གསུམ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་སྔོན་ཇི་ལྟར་བཙལ་ཚུལ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་གཏོད་ཚུལ་སྟོན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡོངས་གཏོད། དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོད་དང་། །ཞེས་པས་བསྡུས། གླེང་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྡུས། རྟག་ཆོས་གཉིས་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་གཏད་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་ནི་ཡོངས་གཏད་1དང་། ཞེས་པས་བསྡུས་ལ། ཐ་མ་ནི་
རྟག་ངུས་ཀྱིས་དཀའ་བས་བཙལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྣོད་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བཞུགས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་གསུངས་པའི་གླེང་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། ནོར་བཟང་གིས་བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་གྱིས་བསྡུས་པར་ཐལ། གླེང་གཞིར་ཞིང་དག་པར་བཤད་པ་
ཙམ་དང་ཆོས་འཕགས་སློབ་དཔོན་དང་། རྟག་ཏུ་ངུ་སློབ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་དང་མདོ་སྦྱར་ནས་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཡིན་པས་སྦྱར་2རུང་། ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བས་སྦྱར་རུང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མདོ་དེས་དོན་དེ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་མེད་པ་དང་། དྲོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བུད་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

1 ག་༧༢་བ་༣་གཏད། ཏ་༦༡་བ་༤་གཏད། ཀ་༩༡་ན་༤་གཏོད།
2 ག་༧༢་བ་༥་མི་རུང་། ཀ་༩༡་བ་༡་སྦྱར་རུང་། ཏ་༦༡་བ་༦་སྦྱར་མི་རུང་། གསེར་ཕྲེང་། མདོ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བས་སྦྱར་རིགས་མོད། ཅེས་གསལ།

185

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྒྱན་དུ་དོན་ཡོད་པ་གླེགས་བམ་ཁ་ཅིག་ཏུ་མདོ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མདོ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་དེ་དག་ཏུ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད་པས་སྦྱར་རུང་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རིགས་པ་རྣམས་སྦྱར་བ་ན་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་སྦྱོར་བའི་ཤུགས་ལ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ལུང་མངའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བས་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་གཞན་གྱིས་ལྟ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕའི་ལུང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲོད་དང་
བུད་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲས་མ་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་ཟླས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁ་ཅིག །གཙོ་བོ་བསྡུས་པས་འཁོར་ཞར་ལ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཁ་ཅིག །སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟན་ཡང་གོ་སླ་བའི་
ཆ་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྲིང་མོ་གང་གཱའི་ལྷ་མོ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་དོན་ཡོད་པ་མདོའི་
གླེགས་བམ་ཁ་ཅིག་ཏུ་མི་སྣང་བ་ནི། གཞུང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་འདི་སྒྲིབ་1པར་དགའ་བ་

1 ག་༧༣་ན༤་སྒྲིབ་པར་དགའ་བ་དང་། ཏ་༦༢་ན་༥་སྒྲུབ་པར་དགའ་བ་དང་། ཀ་༩༢་ན་༢་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་དང་།

186

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་། ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་སྟོབས་བྲི་བས་ལུང་ཚིག་ཉམས་པར་ཟད་
ཀྱི་འདི་ལ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དྲི་མ་མེད་དེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཡུམ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འདི་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་ཏི་བྷ་དྲ་ཀིརྟིའི་ལེགས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་

མཁྱེན་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་གདུལ་བྱས་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་བསྟན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༤་༧།

187

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་སྡུད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས། རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་།1 དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྟོན་པས་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། དང་པོར་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་མཚམས་སྦྱར་ལ་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱར་དང་། དྲི་བས་ལན་འདྲེན་པའི་མཚམས་སྦྱར་གསུམ་ལས། འདིས་དང་པོ་གཉིས་ཀ་བསྟན།

གཉིས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་ནོད་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་
འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་། གདམས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། དེ་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུའི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་འཆད་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༡༩་༧།

188

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། 1སེམས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་གསུངས། ཡང་ན། རྣམ་མཁྱེན་འཆད་པའི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོན་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། 2རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡུལ་གྱིས་

ཡུལ་ཅན་མཚོན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་གདམས་པ་ཉན་པའི་དོན་སྒོམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞི་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མཐར་རྣམ་མཁྱེན་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཆོས་བཅུས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས།3 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི

4་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༤་༡༡།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༨༩་༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༠༦༥་༧།
4 ག་༧༤་ན་༦་ཀྱིས། ཏ་༦༣་ན་༦་ཀྱིས། ཀ་༩༣་བ་༡་ཀྱི།

189

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མཁྱེན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟླས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞུང་

འདིའི་ལེའུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། 1རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྒྲུབ་པའི་གདམས་ངག་ཉན། གདམས་ངག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་ཕལ་ཆེར་དང་བྲལ་ནས་རིགས་སད། རིགས་ལ་དམིགས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་གི་མྱོང་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་པ་བཞི་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མཐར་ཆེན་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་བཅུའི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཆད་ན།
འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་2འགྲེལ་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལས། གླེང་གཞིའི་ལེའུ་རྫོགས་མ་ཐག་ཏུ།3 དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།
ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༡༥༠་༡༨
2 ག་༧༤་བ་༣་ཀྱི། ཏ་༦༣་བ་༢་ཀྱི། ཀ་༩༣་བ་༥་ཀྱིས།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩་༤།

190

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཚང་རྒྱ་བར་འཚལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞེས་པས་མཚོན་བྱ་དང་། གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན།
གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ།
དབྱེ་བ། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། 1གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། 3སངས་
རྒྱས་སུ་གྲུབ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༤་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༤་༡༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༤་༡༣།

191

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་རྒོལ་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 1ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྣང་བ་ཅན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ2། ཇི་ལྟར་ན་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། རྒྱུའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གྲོགས་ཀྱི་མིང་

གིས་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་དེ་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་འཆད་པ་ལ། 3བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་
མཚན་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།4 དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། བདེན་མོད་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༤་༡༦།
2 ག་༧༥་ན་༣་མ་ཡིན་ན་ནི། ཏ་༦༤་ན་༢་མ་ཡིན་ན་ནི། ཀ་༩༤་བ་༡་མ་ཡིན་ནམ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༤་༡༩།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༥་༡།

192

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས1་སྟོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། 2རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྨོན་ལམ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་སྒྲར་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་གསུངས། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།3 དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་སྐྱེའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སྔར་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་4མདོ་དང་སྦྱར་བ་ལ་དྲི་བས་མཚམས་སྦྱར། མདོ་ཡིས་ལན་བསྟན། དྲིས་ལན་དེས་གྲུབ་པའི་དོན། མདོ་གཞན་མ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་འཆད་ན། ཡང་
གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གང་ཡིན། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་

ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་དུ་འཇོག་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེས་དང་། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
1 ག་༧༥་ན་༧་ཀྱི། ཏ་༦༤་ན་༦་ཀྱི། ཀ་༩༤་བ་༥་ཀྱིས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༥་༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༥་༦།
4 ག་༧༥་༤་གཉིས་པ་ལ། ཏ་༦༤་བ་༢་གཉིས་པ་ལ། ཀ་༩༥་ན་༣་གཉིས་པ།

193

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
པ་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དམིགས་ཡུལ་
དུ་འཇོག་པར་གང་ལས་ཤེས། ཞེས་པའི་དྲི་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 1ཡང་གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་དང་གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གང་ཡིན་གཞན་གྱི་དོན་ནི་2གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་དང་གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་མདོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་དང་གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ག་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡུམ་བར་མ་ལས་
དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་དང་། གཞན་དོན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་

དམིགས་ཡུལ་དུ་མདོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་དེ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། 3ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༥་༧།
2 ག་༧༥་བ་༧་དོན་གང་། ཏ་༦༤་བ་༥་དོན་གང་། ཀ་༩༥་ན་༦་དོན་ནི་གང་།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩་༥།

194

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བསྟན་ནས། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།1 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་
ལ་བྱང་ཆེན་གནས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་། གཏོང་
བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལེན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྟུང་བ་དང་མི་ལྟུང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཁྲུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་
བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རོ་མྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་

བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། 2རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་

སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་
དམིགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་དེ་མདོ་
ལས་བསྟན་ཏེ། དེ་མདོ་ལས་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མདོ་ལས། 3ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གང་གཱའི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༥་༡༡།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༧༢་༡༢།

195

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་ཅིང་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་དེ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།1 དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ།

གནོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་བཟོད་པ་ལ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་ལ། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།2 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། སེར་སྣ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱིན་

པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྷུར་བྱེད་པའི་ངག་གིས་མདོའི་དོན་དང་མི་གལ་བར་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་དྲིས་ལན་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༦་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༥་༡༤།

196

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གོང་དུ་མདོ་བཞི་ལས་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།1 དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་མདོ་གཞན་མ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་

དམིགས་ཡུལ་དུ་སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་གཞན་བློ་གྲོས་མི་བཟད་པའི་མདོ་
དང་། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཁུངས་སུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚིག་མང་དུ་དོགས་ནས་དེ་ལྟར་མ་དྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། 2གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དོན་
སྟོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་གསུངས་མོད་ཀྱི་ཚིག་མང་དུ་དོགས་
ནས་ཁུངས་ཉིད་དུ་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་པ་ལ།
མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་བཤད་ནས། ད་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་
གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རབ་དབྱེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།3 དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དམིགས་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ནས། ད་ནི་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༥་༡༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༥་༢༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༦་༢།

197

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཉིས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་
ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །ཞེས་སོགས་ཤཀ་གཉིས་གསུངས། ླཽགསུམ་པ་ལ་ཡང་། ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་དང་། ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དབྱེ་བ་མདོ་ལས་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གོང་དུ་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
དེ་ཡང་ས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 1འདུན་པ་
དང་། ཞེས་དང་།2 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ས་དང་། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་
དངོས་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱང་ཆུབ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མདོ་དེས། བསམ་པ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གསེར། ཞེས་དང་། བསམ་པ་དང་། ཞེས་དང་། གསེར་བཟང་པོ་དང་། ཞེས་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྔ་མས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་རྒྱུའི་ཆོས་དཀར་པོ་ཅན་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་
པས་ས་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མས་ནི་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཐབས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པས་ཕྱིན་

དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པས་བསམ་པ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༦་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༦་༡༥།

198

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྟན་པ་ལ།1 དེ་བཞིན་དུ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

གནས་ཏེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟླ་བ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་
པ་དང་། ཞེས་དང་། ཟླ་བ་ཚེས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྦྱོར་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་པ་ལ། 2ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་བསྒོམ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོམ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་
ཕྱིན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། མེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་དང་། མེ་
དང་། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བུད་ཤིང་སྲེག་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 3སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པར་
འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་

རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྗེས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༠་༣།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༢་༣།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༢་༢༡།

199

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་
འདོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། གཏེར་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། སྦྱིན་

པ་དང་། ཞེས་དང་། གཏེར་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 1ཚུལ་ཁྲིམས་

འཆལ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།

རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་གྱི་གནས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་
དང་། ཞེས་གསུངས། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 2གནོད་སེམས་ཅན་རྣམས་བཟོད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཚོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་

སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བཟོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་འཁྲུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ།3 ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་བརྩོན་
འགྲུས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ། ཞེས་གསུངས། དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༠ཤེར་ཕྱིན་གསློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༦༦་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༠ཤེར་ཕྱིན་གསློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༦༦་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༠ཤེར་ཕྱིན་གསློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༦༦་༡༨།

200

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་
བརྟན་པས་མི་ཕྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་རི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ།1 སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་།
དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྨན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ།2 ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྨན། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་དང་། སྨན་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཐབས་
ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
སྟོན་པ་ལ། 3དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཐབས་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྔོས་པས་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་

བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཤེས་གཉེན་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༠ཤེར་ཕྱིན་གསློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༦༧་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༠ཤེར་ཕྱིན་གསློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༦༧་༡༡།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༣་༡༡།

201

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་
མི་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 1ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།
དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟིར་བྱ་བ་དང་། བླ་མར་བྱ་བ་དང་རིམ་གྲོར་བྱ་
བར་འདོད་པས་བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བས་དེ་དང་དེར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་
བཤད་པ་ལ། སྨོན་ལམ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་
བུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 2ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཟས་དང་། སྐོམ་དང་། དྲི་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྤོས་དང་། ཕྱེ་མ་དང་། བྱུག་པ་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྟན་དང་། ཁྱིམ་དང་། ནོར་དང་། འབྲུ་དང་། རྒྱན་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ནོར་བུ་དང་། མུ་ཏིག་དང་། བཻ་ཌཱུ་རྱ་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱུ་རུ་དང་། ས་ལེ་སྦྲམ་དང་། དངུལ་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་
རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་

པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༤་༡༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༦་༣།

202

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གང་དག་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་གིས་བདག་གི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉི་མ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། སྟོབས་དང་། ཉི་མ་དང་།
གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 1ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་

པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ཡང་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གླུ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་
བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པ་དང་།
གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། མངོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 2ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་

གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་དང་། ཞེས་པ་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྒྱལ་པོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་

སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། མཐུ་ཐོགས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༨་༡༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༩་༡༩།

203

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བང་མཛོད་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 1ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་
བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་སྙོམས་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཕུང་པོ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་ལ་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཛོད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་
གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། བང་མཛོད་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོའི་མཛོད་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ།
2ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་
ཐོབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། ལམ་པོ་ཆེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་། ལམ་པོ་ཆེ་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༧༡་༡༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༧༥་༢༠།

204

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་
འདོད་པས། ཞེས་པ་ནས། གང་དག་དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་

ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐོང་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཞོན་པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། སྙིང་རྗེ་དང་། ལྷག་མཐོང་
དང་། བཞོན་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་ལྟུང་བར་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 1ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་པར་གྱུར་པ་
དང་། འཆད་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་དང་།
དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་2པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཆེད་
དུ་བརྗོད་པ་དང་། གླེང་གཞི་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༧༩་༡༡།
2 ག་༨༠་ན་༧་བསྙེད། ཏ༦༨་བ་༥་བསྙད། ཀ་༡༠༡་ན་༣་བསྙད།

205

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དག་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་འདོད་པ་དང་། བཅང་བར་འདོད་པ་དང་། བཀླག་1པར་འདོད་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་

བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་གྱུར་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། འཆད་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་འདོད་པ་དང་། བཅང་བར་འདོད་པ་དང་། བཀླག་2པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་། ཞེས་དང་། བཀོད་
མའི་ཆུ་དང་། ཞེས་དང་། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ཆུ་མིག་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཆུ་མིག་ནི་གློ་ནས་ཆུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བཀོད་མའི་ཆུ་ནི་ཆུ་གྱེན་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་

དགའ་སྟོན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་སྙན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 3ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་
བྱེ་མ་སྙེད་དག་ན་མུན་པ་མུན་ནག་སྨག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་དུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་གིས་

1 ག་༨༠་བ་༡་ཀླགས། ཏ་༦༨་བ་༦་ཀླགས། ཀ་༡༠༡་ན་༥་ཀླགས།
2 ག་༨༠་བ་༣་ཀླགས། ཏ་༦༩་ན་༡་ཀླགས། ཀ་༡༠༡་ན་༦་ཀླགས།

3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༠་༡༡།

206

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འོད་ཀྱི་གནས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྣང་བར་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་

ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་

གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་
དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པར་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྒྲ་སྙན། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་
ལ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། སྒྲ་སྙན་པ་དང་། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྙན་
པར་སྒྲོག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆུ་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 4ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་ན་མུན་པའི་མཐུས་ལྷང་ངེར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་

བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆུ་བོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། ཆུ་བོའི་རྒྱུན་
དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཆོས་སྐུ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། 5ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེ་

4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༡་༡༦།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༢་༡༧།

207

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུའི་
འཕྲིན་ལས་དང་། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་
ཀྱིས་ལྟ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་
དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྒྱུར། འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྔ་པོ་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྲིན་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་
འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཞེས་དང་། སྤྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་དང་།
དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་རུང་བ་ཉིད་
ཀྱི་གྲངས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
འོ་ན། གླང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ལྟ་བར་འདོད་པས། ཞེས་པའི་དོན་གང་
ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སྟེང་ན་འདུག་པ་ལ་བཀྱེད་དེ་མི་ལྟ། འོག་ན་འདུག་པ་ལ་བཏུད་དེ་མི་ལྟ། གཡས་གཡོན་ན་འདུག་པ་ལ་མིག་བཟུར་ཏེ་མི་ལྟ། རྒྱབ་ཏུ་འདུག་པ་ལ་མཇིང་པ་བསྒྱུར་ཏེ་མི་ལྟ། ཐག་རིང་པོ་ན་འདུག་པ་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་མི་ལྟ།
ཐག་ཉེ་བ་ན་འདུག་པ་ལ་བསྒྲིམས་པ་མེད་པར་ཡང་མི་ལྟ་བར་ཇི་ལྟར་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་དང་། ཇི་ལྟར་ལྟ་བའི་མིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་

སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་

208

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།1 དེ་ལྟར་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ས་མཚམས་སྟོན་པ་ལ།
དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་

པའི་སས་བསྡུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་ནི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་

བསྡུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུས་བསྡུས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྔ་ནི་ཁྱད་པར་
གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་
དངོས་དང་མཇུག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་

བར་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
འོ་ན། འདིའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག །ས་བཅུ་གའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་སྣང་ལས། 2འདི་དག་གི་རིམ་པ་
རྣམས་དོན་གྱི་རིམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་

བཞག་གོ །འོ་ན། ཐ་མ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་མཇུག་གསུམ་པོ་དེ་གང་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥ཤེར་ཕྱིན་ཕ། དཥྚ་སེ་ན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ༧༩༡་༡༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༣༩་༡༩།

209

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་མཐའ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དངོས་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་
བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྤྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 1རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
ནི། །སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ་
དང་། བརྟེན་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ། ལུས་རྟེན་བཤད་པ་དང་། སེམས་རྟེན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། དེ་ཚེ་ལྷ་མི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལས། 2ལྷའི་བུ་གང་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། 3ཀླུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡི་དྭགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༣་༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེར་བསྡུར་མ༢༧ཉི་ཁྲི། ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ། ༣་༧།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨མདོ་སྡེ་ཕ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ༡༠་༩།

210

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཀོད་པ་ལ་འཆད་རིགས་ཤིང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྔོན་དམྱལ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས་1གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག་ལས་དབང་
གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།2བློ་ལྡན་རྣམས་
ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྨོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། 3གསུམ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་གླིང་

གསུམ་དག་ན་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་
དང་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཇུག་སྡོམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་སྨོན་སེམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་ལས། 4ལྷ་ཀླུ་ལ་སོགས་ལུས་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྨོན་སེམས་སྐྱེ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྡོམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་མ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇུག་སྡོམ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཙམ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ། འཇུག་སྡོམ་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་གང་ཞིག །དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦མདོ་སྡེ་ཨ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ། ༣༢༥་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༨༤་༡༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཁུ། སློབ་དཔོན་དབྱིན་གཉེནམཛོད་འགྲེལ། ༧༡༧་༤།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༤༡༧་༣།

211

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བ་བརྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ལ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས།1 ལེན་པའི་རྟེན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་པས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་ཅུང་ཟད་གཅིག་རྙེད་པ་ལ་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།2 སྤྱིར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མྱོང་བ་མ་སྐྱེས་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསླབ་བྱའི་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བརྟན་ནས་སྔོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྡོམ་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་སྦྱོང་3བ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་སྔོན་དུ་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་
བསླབ་བྱ་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ལུགས་
རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།4 དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
པར་དྲངས་པར་དམ་བཅས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བསྒྲིམས་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒོམ་རིམ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་5པའི་ཚད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས།

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༤༡༧་༢།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༤༠༢་༤།
3 ག་༨༢་བ་༦་སྤྱོད། ཀ་༡༠༤་ན་༥་སྦྱོང་། ཏ་༧༡་ན་༡་སྦྱོང་།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༤༠༡་༣
5 ག་༨༣་ན་༡་བསྐྱེད། ཏ་༧༡་ན་༣་བསྐྱེད། ཀ་༡༠༤་བ་༢་སྐྱེས།

212

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
1སོ་སོ་
2ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་འཇུག་
སྡོམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇུག་
སྡོམ་ལེན་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འགྲེལ་པར།3 ལེན་པའི་རྟེན་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ངན་འགྲོའི་རྟེན་
ལ་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས4། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི5་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་
ལ་འདོད་སེམས་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་
བསྡོགས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། 6སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར

7

།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཁི། ཇོ་བོ་རྗེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན། ༡༦༤༣་༡༠།
2 ག་༨༣་ན་༡་སོ་སོར། ཏ་༧༡་ན༣་སོ་སོར། ཀ་༡༠༤་བ་༢་སོ་སོ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཁི། ཇོ་བོ་རྗེ། ལམ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། ༡༦༩༡་༡༨།
4 ག་༨༣་ན་༤་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས། ཏ་༧༡་ན་༥་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས། ཀ་༡༠༤་བ་༥གྱུར་པའི་
འདོད་སེམས།
5 ག་༨༣་ན་༤་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་འདོད་སེམས་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན། ཀ་༡༠༤་བ་༥་དངོས་གཞི་སོགས་ཅི་རིགས་
པར་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན། ཏ་༧༡་ན་༥་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་འདོད་སེམས་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན།
6 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༩༨་༢།
7 ག་༨༣་ན་༥་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཏ་༧༡་ན་༧་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཀ་༡༠༥་ན་༡་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ་དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་

213

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཉིས་པ།

བརྟེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ།
རྒྱུ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕན་ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། བསླབ་བཏུས་སུ། 1སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་སྙམ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཐོང་ཞིང་
ཐོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ནུབ་པ་ལ་མ་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་
བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་ནས་མ་བཟོད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཞི་
གསུངས་ལ། བྱང་སར།2 རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་ཟིན་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ་སྟེ་རྒྱུ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོ་འཕྲུལ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ནུབ་ཏུ་ཉེ་བ་མཐོང་བ།
སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པར་མཐོང་བ་སྟེ་རྐྱེན་བཞི་དང་། རང་སྟོབས། གཞན་སྟོབས། རྒྱུའི་སྟོབས། སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་ལ། དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་བྱས་
ནས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་
པ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། རྫོགས་བྱང་གི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་དད་པ་དང་གསུམ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཁི། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷབསླབ་བཏུས། ༡༠༡༨་༡༥། 2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༣སེམས་ཙམ་ཝི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ༥༤༡་༨།

214

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་མཐའ་དཔྱད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 དེ་ཡི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོར་གྱུར་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་
ལས། 2གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་

དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན། ཞེས་དང་། དྲིས་ལན་རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས་ལས།3 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་
དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཐེག་ཆེན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་

ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་གཅད་4པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༢།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༠༧་༣།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། སྤྱོད་འཇུག་རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས། ༡༨་༤།
4 ག་༨༤་ན་༡་གཅོད། ཏ་༧༢་ན་༡་གཅད། ཀ་༡༠༥་བ་༥་གཅད།

215

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་

མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་གཅད་1པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འདུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ངེས་ལྔ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ཟུར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་རིགས་གནས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་མ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་

པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་

1 ག་༨༤་ན་༢་གཅོད། ཏ་༧༢་ན་༢་གཅོད། ཀ་༡༠༦་ན་༡་གཅད།

216

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་དཀའ་ལ1་སྤྲོ་བ་ཆེ་བ། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་རྩོམ་པ་ཆེ་བ། རང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པས་དོན་ཆེ་བ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པས་འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།2 སྤྲོ་བ་ཆེ་དང་རྩོམ་པ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་
དམིགས་པའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླའོ། །
ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་གྱུར་

པའི3་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་ཤིང་གྲོགས་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་

1 ག་༨༤་ན་༦་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་དཀའ་བ་ལ། ཏ་༧༢་ན་༦་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་དཀའ་བ་ལ། ཀ་༡༠༦་ན་༦་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་དཀའ་ལ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༩།
3 ག་༨༤་བ༣་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི། ཏ་༧༢་བ་༢་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར། ཀ་༡༠༦་བ་༤་རིགས་མཚན་ཉིད་པ་གྱུར་པའི།

217

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱང་སེམས་ཚོགས་
ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་
དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྫོགས་བྱང་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་
མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག །དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་

218

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དཔེའི་སྒོ་ནས། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས། བསྐྱེད་ཚུལ་
གྱི་སྒོ་ནས། ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་
དང་དྲུག །དང་པོ་ལ། དཔེའི་སྒོ་ནས་ས་ལྟ་བུ་ནས། སྤྲིན་ལྟ་བུའི་བར་ཉེར་གཉིས་ཡོད་
དེ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1སྐྱེད་པ་ས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། །གཞན་ནི་བཟང་པོའི་གསེར་དང་འདྲ། །ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ཚེས་པ་བཞིན། །གཞན་ནི་མེ་དང་འདྲ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་
བསྐྱེད། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།2 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་

འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དང་པོར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོད་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།
དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཀོད་ནས་དེ་རྗེས་རང་ཉིད་
སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་ཕྱུགས་རྫི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༢་༡༤། 2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༡།

219

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་མཉན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རགས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། ཕྲ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱི་བསྟན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་མི་བརྟན་པ་དང་། རྒྱུ་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་བརྟན་པ་
དང་། སྔོན་དགེ་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་བརྟན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོབས་བརྟན་པ་དང་། ཚེ་འདིར་དགེ་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་པ་ལ། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་སྟེ། ས་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་
ལ་འཇུག་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་སྡོམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་སུ།2 ཅི་སར་མ་ཆུད་པ་
རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་ཕྲུ་གུ་སྒོ་ངའི་ནང་ན་སྐད་འདོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇུག་སྡོམ་ཐོབ་མ་ཐོབ་
ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་འཇོག་སྟེ། འཇུག་སྡོམ་ཐོབ་ལ་ཉམས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༢༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཁི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ༡༠༢༢་༡༢།

220

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་སྡོམ་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཀྱང་སྨོན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་སྟེ། བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨོན་སེམས་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། 1ས་ཐོབ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྡོམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་སྟེ།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་སྡོམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཅིང་2། སྨོན་སེམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་
རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་
བ་མངོན་དུ་3གྱུར་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བློ་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཚིག་གསལ་ལས།4 སྨོན་པ་ཞེས་བྱ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༥༦་༦།
2 ག་༨༦་ན་༢་ཅིང་། ཀ་༡༠༨་བ་༢་ཞིང་། ཏ་༧༣་བ་༦་ཅིང་།
3 ག་༨༦་ན་༣་མངོན་དུ་གྱུར། ཏ་༧༣་བ་༧་མངོན་དུ་གྱུར། ཀ་༡༠༨་བ་༣་མངོན་གྱུར།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཉ། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། ༧༩༤་༢།

221

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བ་ནི་སྨོན་ལམ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ཡང་དག་པར་བླངས་པར་ཡང་མ་བྱས་པའོ། །འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོ་གས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྨོན་སེམས་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 དེ་ཡི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདུས་བྱས་མི་
རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསླབ་བཏུས་སུ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༢།

222

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
1བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པའི་སེམས་སོ། །སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། སེམས་ཅན་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྨོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དཀོན་ནོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒོམ་རིམ་ལས། 2འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྨོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། 3བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་
བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྨོན་འཇུག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དཔེར་ན། གྲོང་ཁྱེར་དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་གཞིར་བྱས་ལ། གོམ་པ་བོར་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་
བའི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཞིར་བྱས་ལ། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཡོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཁི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ༡༠༡༩་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཀིསློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ། ༧༣་༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༥༣་༦།

223

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པ་ལ། སྔ་མ་འཇུག་སེམས་དང་ཕྱི་མ་སྨོན་སེམས་སུ་འཇོག་ལ། འཇུག་སྡོམ་
བླངས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་སྨོན་སེམས་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་སྡོམ་བཟུང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ལ་བློས་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་

སྡོམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་བཞིན་པའི་དུས་
ན་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་དུ་རེ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། 1གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྤེལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དུས་ཉིད་ན་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་དུ་རེ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་པ2་ནི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་དུས་ན་དེ་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྨོན་སེམས་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། རྒྱུན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་དུ་རེ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་དུ་རེ་བ་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྡོམ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་བཞིན་པའི་
1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༠༨་༣།
2 ག་༨༧་ན་༤་རེ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་པ། ཏ་༧༤་བ་༦་རེ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་པ། ཀ་༡༡༠་ན་༢་རེ་བ་ཡོད་པ།

224

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དུས་ན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་དུ་རེ་བ་དེས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས།1 སྨོན་སེམས་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། ས་ཐོབ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་
དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས།2 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྩིས་ཟིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། སྨོན་འཇུག་གང་རུང་ཡང་ཡིན་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོའི་ས་
མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚམས་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། 3བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཚེ་འབྲས་བུ་ཆེར་འབྱུང་ཡང་། །ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ཉིད་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༠༨་༤།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། ལམ་རིམ། ༤༥༦་༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༥༣་༡༠།

225

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་
དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་
རེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་
ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས།1 སེམས་
ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སར། 2བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 3བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་
ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།4 ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་སྨོན་ལམ་དང་འདུན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
1 རྒྱན་སྣང་དུ་དྲངས་པའི་མདོ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༥༣༣་༡༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༣སེམས་ཙམ་ཝི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ༨༨༡་༢༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། ༡༡༥༦་༡༩།

226

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 སྤྲོ་བ་ཆེ་དང་རྩོམ་པ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཙོ་སེམས་སུ་བསྟན་པར་རྒྱན་སྣང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉི་སྣང་ལས།2 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པའོ་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གོང་གི་མདོ་དེའི་དོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་3རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པར་འཆད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་4དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་
འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་5དང་། གཏོང་སེམས་སྤེལ་བཞིན་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཏོང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་
དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། 6།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༣་༣།
3 ག་༨༨་ན་༥་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་ཅིག །ཏ་༧༥་བ་༥་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་ཅིག །ཀ་༡༡༡་བ་༡་དུ་མ་མངོན་གྱུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ།
4 ག་༨༨་ན་༥་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ། ཏ་༧༥་བ་༥་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ། ཀ་༡༡༡བ་༡་རིགས་མཐུན།
5 ག་༨༨་ན་༦་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི། ཀ་༡༡༡་བ་༢་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་གྱུར་དུ། ཏ་༧༥་བ་༦་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད།
6 ག་༨༨་ན་༧་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་༧༥་བ་༧་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་༡༡༡་བ་༤་རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

227

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དྲུག་པ་ལ། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་
རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྒྲ་བཤད། ཁྱད་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གང་རུང་གང་ཞིག །རྫོགས་བྱང་གི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཅིང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་

གང་རུང་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་བཅུ་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་འཇོག་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 དེ་ཡི་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།2 དེ་ཡང་མཐོང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༢་༥།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༠༩་༢།

228

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ལ་ཁྱབ་པ་མི་འཆའོ། །ལྔ་པ་ལ། ངེས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། རྣམ་གཞག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་མཉེས་པར་གྱུར་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རབ་ཏུ་བསགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་དགའ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་དང་། སེམས་ཅན་དང་། རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་བྱ་མཆོག་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཆོག་ལ་སེམས་མཉམ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༢་༢།

229

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་དྲུག་དང་ལྡན་
ཏེ། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར། སྤྲོ་བའི་ཁྱད་པར། བསམ་པ་དག་པའི་ཁྱད་པར། ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར། སྤང་བྱ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 1སྐྱེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་སྤྲོ། །བསམ་པ་ཡང་ནི་དག་པ་དང་། །ལྷག་མ་དག་ལ་མཁས་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་པར། བསམ་པའི་ཁྱད་པར། མོས་པའི་ཁྱད་པར། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། འགྲོ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར།

རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཕན་

ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར། སྤང་བྱ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། མཐར་ཐུག་གི་
ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 2རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་པར་སེམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།3 ཆོས་ལ་མོས་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བར་དམིགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༢་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༣།

230

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།1 དེ་བཞིན་དེའི། །ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བར་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འདུན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།2 གོང་དུ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།3 སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འགོག་པ་དེ་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 4ལམ་འགོག་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་

སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་སེམས་ཀུན་སློང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པ་དེ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།5 མི་མཐུན་ཕྱོགས། །སློང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 6བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །དགེ་བ་འཕེལ་བ་དེའི་ཕན་ཡོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་ཞིང་ཉམས་
སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 7

ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྟག་སྦྱོར་བ། །དེ་ནི་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༥།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༥།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༥།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༦།
7 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༧།

231

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

སོ་རང་གི་སྐབས་དང་སྦྱོར་བས་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 8འདི་ཡི་མཐར་ཐུག་ས་ཡིན་ཏེ། །སོ་སོ་རང་གི་དེར་སྤྱོད་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་དང་
ལྡན་ཏེ། འདི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྔར་བསགས་འདག་ཅིང་ཕྱི་མ་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་གསར་དུ་བསག་ཅིང་། སྔར་བསགས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་སྔར་བསགས་རྣམས་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་

ལྕགས་སྲང་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བ་ལྟར། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཇི་ལྟར་དམན་ཡང་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འགྲོ་བ་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་

གནས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལས། 9བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡི། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། 10བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། 11གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་
8 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༡་༡༨།
9 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༨རྒྱུད་ངི་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ༡༡༨་༡༡།
10 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦སྐྱེས་རབས་གེམགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༠༤་༢།
11 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༥༣་༡༢།

232

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རབ་ཏུ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།1 སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་མི་
བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་འགྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་རྟེན། །ཞེས་དང་།2 སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།3 དེ་ནི་
དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྲེག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས།4 རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་

ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཟློག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༥༣་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༥༢་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༥༣་༣།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༨ཕལ་པོ་ཆེ་ཨ། བཅོམ་ལྡན་འདས། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།
༧༡༦་༡༥།

233

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཟློག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། 1གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པའི་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་བླངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་བསྒྱུར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཟུང་། །ཞེས་དང་། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་ཇི་བཞིན་དུ། །འབྲས་བུ་སྤྱད་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་རྟག་པར་
ཡང་། །འབྲས་བུ་སྤྱད་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔལ་སྦྱིན་གྱི་

མདོ་ལས། 2བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་
མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། 3བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བརྩོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

ལྔ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད། ཆོ་གས་གཟུང་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཇོ་བོའི་ལུགས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་བར་གསུངས་ཏེ། མར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༥༢་༡༤།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༣དཀོན་བརྩེགས་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དཔལ་བྱིན་གྱི་མདོ། ༥༧༢་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༥༢་༡༢།

234

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤེས་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། 1མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚིག་གུ་ཙམ། །རིལ་བུས་
བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་དེའི་ཡང་མར་བྱས་པའི་གྲངས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སའི་རྡུལ་རིལ་བུ་
རྒྱ་ཤུག་གི་ཚིག་གུ་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ་བགྲངས་ཀྱང་བགྲངས་མི་ཆོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དྲིན་དྲན་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས།2 རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་
ཡི། །འོ་མ་འཐུང་སྟེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་དུ་བཏུང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་མ་བྱས་པར་མ་ཟད། མ་བྱས་རེས་ཀྱི་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ། སྡུག་བསྔལ་བསལ་བཞིན་ནུ་ཞོས་བསྐྱངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
དྲིན་གཟོ་བ་ནི། སློབ་སྤྲིངས་ལས།3 ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་
ཆུད་གྱུར་པ། །ཀློང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦སྤྲིངས་ཡིག་ངེ་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ༦༧༧་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦སྤྲིངས་ཡིག་ངེ་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ༦༧༧་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦སྤྲིངས་ཡིག་ངེ་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། སློབ་སྤྲིང་། ༧༠༠་༨།

235

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དྲིན་
ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་འཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག །འཕྲད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་དེ་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།1

བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཀྲིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཇི་
སྙེད་པར། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་

བ་སྙིང་རྗེ་སྙམ་དུ་ཡིད་འཁུལ་འཁུལ་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ནི། དེའི་རྗེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་
བདག་གཅིག་པུས་བསལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་འཁུལ་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་
དྲུག་པོ་དེ་རྒྱུའི་མན་ངག་དྲུག་གོ །
འབྲས་བུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དེ་ལྟར་བློ་སྦྱངས་པའི་རྗེས་སུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དེ་ལྟར་བདག་ལ་མི་འདུག་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥མདོ་སྡེ་དབཅོམ་ལྡན་འདས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ༢༧༧་༥

236

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་དུ་
བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། 1གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་དག་ནི། །མྱུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལེགས་
པར་འཁུལ་ཐུབ་པའི་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བུ་རམ་གྱི་ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་མངར་བ་དང་འདྲ་ལ། མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་སྐྱེས་གོང་གི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ནི། བུ་རམ་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་མངར་བ་ཙམ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། 2བུ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཟོས་པའི་མིས་ནི་བུ་རམ་རོ། །ཞིམ་པོ་རྙེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྨྲ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྨྲ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༡༠༡༠་༡༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༣དཀོན་བརྩེགས་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བའི་མདོ། ༤༠༣་༩།

237

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དགའ་སྤོངས་ལ། །རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་བྱས་ལ་དོན་སེམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བླང་བའི་ཡུལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག །ཇི་ལྟར་བླང་བའི་ཆོ་
གའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་མ་རྣམས་སྨོན་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཆོག་གི། འཇུག་སྡོམ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཀླུ་སོགས་ལུས་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྨོན་སེམས་སྐྱེ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་འདི་ནི་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར་1འཁོར་བའི་ཡིད་འབྱུང་བ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དྲན་པ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། །ོགསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་
ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ་དང་། གནས་བརྒྱན་ཅིང་། རྟེན་བཀྲམ། མཆོད་པ་བཤམས། གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས།
ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ་ལམ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་རང་
བཞིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྒོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་
བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྩལ་པ་དང་བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་ཇི་ལྟར་སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཁི། ཇོ་བོ་རྗེ། ལམ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། ༡༦༦༥་༩།

238

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་

བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །མ་
གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་

བྱའོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་བླང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་མ་རྙེད་ན། སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཆོ་ག་ཇོ་བོས་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྤངས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་སྔ་མ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་
བརྗོད་པར་བྱ། དེས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་དང་།
གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་། དགེ་ཚོགས་མཐའ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་

239

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ལེགས་སོ་བརྗོད་ཅིང1་ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒོམས་ཤིང་
རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་
པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ།
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་གདམས་ངག་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་
གདམས་ངག་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། 2དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཆོས་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་
བསྲུངས་པའི་དོན་གྱིས་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ནི་གདམས་
ངག་སྟེ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། གདམས་ངག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་

1 ག་༩༣་ན་༡་ལེགས་སོ་བརྗོད་ཅིང་། ཏ་༧༩་བ་༥་ལེགས་སོ་བརྗོད་ཅིང་། ཀ་༡༡༧་བ་༢་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་། 2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༨་༦།

240

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་ནི། །བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན།
གཉིས་པ་ལ།

སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ།
སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་གདམས་པ། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ། སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་དང་། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་བཤད། བཞི་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ། སྒྲུབ་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ། སྒྲུབ་
པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ། སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།1 ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྒྱིད་ལུག་བདག་

ཉིད་བརྙས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྙོམས་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ། སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ། བདག་ཉིད་ལ་བརྙས་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མ་ཞེན། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། སྤྱན་ལྔ་དང་ནི། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་། ཞེས་བཤད། བཞི་

1 198བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོནཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༩༢་༡༧།

241

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པ་ལ། མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་དང་། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།1 དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཞེས་པ་ནས།2 དེ་
དག་ནི་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་རྟེན་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བས་གདམས་ངག་ནི་རྣམ་པ་བཅུའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས།
དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་
པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་རྟེན། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་པ། ཡུལ་གང་ལ་ཉན་པ། གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ། ས་མཚམས་དང་ལྔ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་གདམས་ངག་ཉན་ནུས་ཏེ།3 དེ་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 4བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ནི། །སངས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༡་༡༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༢༢་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༨་༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༤༦་༢།

242

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉན་པའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལས། 1ལྷའི་བུ་གང་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།2 དེ་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལས་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་ནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན།

ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ངོ་བོ། སྒྲ་བཤད། ས་མཚམས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། 3མཚན་ཉིད་ནི་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་གསུང་
རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་བགྲང་ལས་འདས་པ་འཛིན་པར་ནུས་པའི་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧ཉི་ཁྲི། ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༤༤་༡༧།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༢༣༤་༦།

243

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི1། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། 2ལམ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་
པའི་སྒྲིབ་བྱེད་རགས་པ་ཕལ་ཆེར་སྦྱངས་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ནི། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་རྒྱུར་བསྐལ་པ་དུ་མར་
ཚོགས་བསགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐོས་པ་མང་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་ཕལ་ཆེར་དང་བྲལ་བ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་
གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་གྲངས་ལས་འདས་པ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་འཛིན་ནུས་
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་སྣང་ལས།3 ཚོགས་ལམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་ན་གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཚིག་དང་དོན་མ་ལུས་པར་འཛིན་པར་ནུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་འཐོབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་
1 ག་༩༤་ན་༧་དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི། ཏ་༨༡་ན་༡་དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པའོ། །ཀ་༡༡༩་བ་༡་དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༢༤་༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༦༩༡་༣།

244

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དུ་མ་ཡོད།
བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་ཐབས་སྟོན་
1པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངག་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གདམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། རྗེས་བསྟན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་

ངག་གཉིས་ལས། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
གདམས་ངག །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྔར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་ཕྱིར་

དུ་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ལས།2 དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་
པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་པ་འདི་ལྟར་ན་གོ་རིམས་བཟློག་སྟེ་འཇོག་དགོས་ཏེ།3 དེས་འཕངས་པའི་ཆོས་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བའི་དོན་གྱིས་

མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་ཐབས་མ་ནོར་བར་
སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངག་རྣམ་དག །ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་

1 ག་༩༤་བ་༥་ཐབས་སྟོན། ཏ་༨༡་ན་༥་ཐབས་སྟོན།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཁ། བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ། ༥༥༦་༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ༢༡༨་༨།

245

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མི་འཐད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཙམ་དུ1

་སྟོན་པའི་སེམས་ཙམ་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་2རབ་དེ།
དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། ཤེར་འབྱུང་གི་བསྡུས་དོན་ལས། 3ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་གདམས་ངག་གི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་
མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེ་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། 4བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་བྱེད་དེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་མི་
ཉན་ཏེ། མདོ་ལས།5 ཉེར་འགྲོ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སློབ་དཔོན་སུ་ཡང་

1 ག་༩༥་ན་༣་ཙམ་དུ་སྟོན། ཏ་༨༡་བ་༢་ཙམ་དུ་སྟོན། ཀ་༡༢༠་ན་༦་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི།
2 ག་༩༥་ན་༤་གསུངས། ཏ་༨༡་བ་༣་གསུང་། ཀ་༡༢༠་བ༢་གསུང་།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ཤེས་འབྱུང་བློ་གྲོས། བསྡུས་དོན། ༦༦༠་༡༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེས་ཕྱིན་ཉ། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། ༨༠༢་༡༤།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཉ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ།

246

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་
པའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན་ནི། མཆོག་
གི་སྤྲུལ་སྐུས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་སྔར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངག་

ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། ངག་མ་
སྨྲས་པར་གདམས་ངག་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། གདམས་ངག་ཡིན་ན། ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངག་མ་སྨྲས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་
ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། གདམས་ངག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །
འོ་ན། སྒྲུབ་དང་། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་

༨༥༡། ༣།

247

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གདམས་ངག་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

སྤྱོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས།1 དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཤཱ་
རིའི་བུ་འདིས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་
པ་ནི། 2ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་དགེ་སློང་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་
ཀྱི་སྦྱིན་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ལ། སྒྲུབ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་
པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་། ཤེས་
རབ་ལ་གདམས་པ་དང་། ཐབས་ལ་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཚན་དང་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༩༡་༡༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༩༦་༧།

248

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པོའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 1བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སློབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ལ་གདམས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་
སྒྲུབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སློབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་དང་པོའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཞེས་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་

མས། དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ཚན་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་པ་
དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་མིང་ཅན་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་གཉིས་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་སྤངས་རྟོགས་ཆ་འདྲ་བའི་ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིས་མཚོན་ནས་ཕྱོགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༨་༡༤

249

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐལ་པ་མང་པོར་བསྒོམས་པའི་བསོད་ནམས་ལས། བྱང་ཆེན་ཉིན་གཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་དེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་སྣང་ལས།1 ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། འདམ་བུའི་ཚལ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་མི་བཟོད་པ་དང་། འོད་མའི་ཚལ་མེ་མཚོན་དག་གིས་གཅོད་2དཀའ་བ་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་གནོད་པ་དང་ཕྲད་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཆད་པ་དང་། བུ་རམ་ཤིང་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་ཀྱང་ངན་སོང་ཆད་པའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་སྦྱོར་བས་ཆོས་བསྒོམ་པའི་མངར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་དང་། སྨིག་མ་

དང་འདྲ་བར་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པར་བྱེད་
པ་ཉིད་དང་། འབྲས་དང་འདྲ་བར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏིལ་དང་འདྲ་བར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དུས་གཞན་དུ་སྒོམ་པ་ལས་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྔར་གྱི་མདོ་དེས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༥་༩།
2 ག་༩༦་བ་༧་གཅོད། ཏ་༨༣་ན་༢་གཅོད། ཀ་༡༢༢་བ་༥་གཅད།

250

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤུགས་ལ་འཐོབ་བྱའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་བསྟན་ལ། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་
ལམ་དྲོད་དེ་འདམ་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། འདམ་བུ་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་མི་བཟོད་པ་བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མོ་ནི་འོད་
མ་དང་མཚུངས་ཏེ། འོད་མ་དེ་མེ་མཚོན་གྱིས་གཅད་1དཀའ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཐོབ་
ནས་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་བུ་རམ་ཤིང་དང་འདྲ་སྟེ།
བུ་རམ་ཤིང་དེ་མངར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ཐོབ་ནས་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྒོམ་པའི་མངར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་
མཆོག་སྨིག་མ་དང་འདྲ་སྟེ། སྨིག་མས་རང་གི་ཤུན་པ་མྱུར་དུ་གཅོད་པ་བཞིན་དུ།
འདིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་མྱུར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་འབྲས་དང་
མཚུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་ཚེ་འབྲས་དེ་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་
འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་འཕགས་པའི་རྟོགས་པའི་ས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ཏིལ་དང་འདྲ་སྟེ། ཏིལ་དེ་མེ་ཏོག་དང་སྡོང་བུ་སོགས་རིགས་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ནུས་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཚལ་སྨོས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་གྱི་

དྲོད་ལ་སོགས་པ་ནང་ཚན་ཐ་དད་ཀྱང་དྲོད་ལ་སོགས་པར་རིགས་གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། 2ཚལ་སྨོས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

1 ག་༩༧་ན་༤་གཅོད། ཏ་༨༣་ན་༥་གཅད། ཀ་༡༢༣་ན་༤་གཅད།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༦་༡།

251

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཡང་། དྲོ་
བར་འགྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དོན་མང་པོ་རྟོགས་པ་ནི་དཔེ་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འམ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཐ་མར་འམ་སྨོས་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཕྱི་མ་དྲང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན།

རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
པའི་དཔེ་གཞན་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས།1 རེ་ཤིག་འམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྔ་མ་སྔ་མ་སྨོས་པ་ནི་དེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དྲང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་
ཏེ། འོན་ཏེ། ཐ་མར་འམ་སྨོས་པ་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་གཞན་
དྲང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དོན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐ་མར་སྨོས་པ་མེད།2 ཏིལ་གྱི་ཚལ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། 3ད་4ལྟར་འགྱུར་བ་འདི་རྣམས་ལ་ཐ་མར་འམ་སྨོས་པ་མི་སྣང་། ཞེས་གསུངས། བྱང་ཆེན་ཤེར་
ཕྱིན་ཉིན་གཅིག་སྒོམ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆེན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
དང་བཞི་ལས། བཞི་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་དང་སྤངས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༦་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༤་༡༧།
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༢༤༤་༢།
4 ག་༩༧་བ་༦་དེ། ཏ་༨༣་བ་༦་ད། ཀ་༡༢༤་ན་༢་ད།

252

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྟོགས་ཆ་འདྲ་བར་བཤད་པས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་སྣང་ལས།1 རེ་ཞིག་བཞི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ས་བརྒྱད་པ་བ་
ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཀག་
པས་དེ་དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། 2གསུམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་དེའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཀག་

པ་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་པ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདུས་པར་གསུངས་པས་དེ་དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་
པར་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། 3གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། ཉི་སྣང་ལས།4 དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མངོན་པར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ། བྱང་སེམས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་དང་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༧་༡༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༧་༡༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༨་༢༡།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༩་༣།

253

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱི་མ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་པོ་དེ་ཡང་འདིའི་སྐབས་
ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ1། སྒྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་དེ་བཞི་
གའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། 2སྒྲུབ་པ་འདི་བྱང་སེམས་དེ་བཞི་གའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀུན་བཏུས་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།3 རེ་ཞིག་བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཕྱོགས་སྔ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་
གྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་དེའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་

བཀག་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། 4ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་དང་། ཞེས་དང་། གཞོན་ནུའི་ས་ལས་འདའ་བར་འདོད་པའི5་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་འདའ་བ་དང་གནས་ནས་འདའ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པས་ཉན་རང་གི་ལམ་མཐོང་ལམ་གྱི་

6སྐབས་སུ་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་དེ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་སྟེ། དེ་ལས་འདའ་བའི་དོན་ནི་ས་

1 ག་༩༨་ན་༦་ཕྱིར། ཏ་༨༤་ན་༥་ཕྱིར། ཀ་༡༢༤་བ་༤་ཕྱིར་ཏེ།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༢༤༥་༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༧་༡༡།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན། ༡༢༧་༥།
5 རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན། ༡༢༧་༥། འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས། མཐོང་ནས།
6 ག་༩༨་བ་༢་ཉན་རང་གིས་མཐོང་སྒོམ། ཀ་༡༢༥་ན་༢་ཉན་རང་གིས་མཐོང་སྒོམ། ཏ་༨༤་བ་༡་ཉན་རང་གིས་མཐོང་སྒོམ། རྣམ་བཤད་
ལས། ཉན་རང་གི་ལམ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ།

254

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བརྒྱད་པར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་

བསྐུལ་ན་དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་བཅད་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་
དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་ས་
བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་འདའ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ལ་མ་བསྐུལ་ན་
དེས་དུས་མ་ཡིན་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་
བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དབྱིངས་དེ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་ཡིན། དེས་ན་
རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དེ་འདྲའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། འདིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་

གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ཡང་དག་མཐའ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། 1བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གསུམ་
མ་རྫོགས་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་སམ། མངོན་དུ་བྱས་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ནུས་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འོན་ཀྱང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དོགས་པ་ཆུང་ལ། ས་བརྒྱད་པར་དོགས་པ་ཆེ་བས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སློང་བར་མཛད། དེ་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༦༡་༤།

255

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཟུང་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། 1བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། 2འདིར་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ཚད་མར་མཛད་པ་ན3་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་རྣམ་པར་དག་པ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དུས4་དེའི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱང་འདས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་
དུ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་དེ་མྱང་འདས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་འདིར་ཚལ་དྲུག་གི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚལ་དེ་རྣམས་འཐུག་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་གང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གནོད་འཇོམས་སུ་འཐུག་པ་དང་མཐོ་བ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་བྱས་ནས།

འཐུག་མཐོ་ཆེ་བ་གཉིས་འདམ་འོད་གཉིས་དང་། དེ་འབྲིང་གཉིས་བུར་སྨིག་

གཉིས་དང་། འཐུག་མཐོ་ཆུང་བ་གཉིས་འབྲས་ཏིལ་གཉིས་དང་སྦྱར་ནས་སྔ་མ་སྔ་མ་འཐུག །ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྲབ་པར་བཤད་ཀྱང་། མདོ་དང་བསྒྲིགས་ན་སྔ་མ་སྔ་
མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཐུག་པ་འགྲིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་མང་པོས་གང་བ་མཚོན་པ་ལ་
དེས་འདམ་ག་ཅན་འདི་རྣམས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༢༨་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༦༨་༡༥།
3 ག་༩༩་ན་༣་ནི། ཀ་༡༢༥་བ་༤་ན། ཏ་༨༤་བ་༦་ན།
4 ག་༩༩་ན་༤་འདུས། ཀ་༡༢༥་བ་༥་དུས། ཏ་༨༤་བ་༧་འདུས།

256

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི།
གྲངས་ངེས། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། སྒྲ་བཤད་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པ། ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན། མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཡབ་སྲས་
མཇལ་བའི་མདོ་ལས། 1འདི་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་སུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྟོང་གཞིའི་
སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་དྲུག་སོགས་སུ་བཤད་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས། ངོ་བོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་ཙམ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་
དང་། ཡུལ་དོན་དམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། རྣམ་
གྲངས་པའི་དང་། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༢དཀོན་བརྩེགས་ང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ། ༡༤༧་༡༢།

257

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་པའི་དང་། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་དང་བདེན་མེད1་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། མྱུ་གུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་ཐུན་ལས། 2བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་དོན་དམ་དངོས་དང་། བདེན་མེད་དང་མྱུ་གུ་ཚོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ལྟ་བུ་ནི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
འོ་ན། བདེན་གཉིས་ལས།3སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་
དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་།
དབུ་མ་རྒྱན་ལས། 4དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདིར་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་དུ་མ་སྤྲོས་པ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བར།5 དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་ཡང་དག་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་།

1 ག་༩༩་བ་༦་བདེན་མེད། ཀ་༡༢༦་བ་༤་བདག་མེད། ཏ་༨༥་བ་༢་བདེན་མེད།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། ༤༦༢་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། ༧༥༦་༧།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། དབུ་མ་རྒྱན། ༩༠༡་༡༥།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། ཀ་མ་ལ་ཤྭི་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ། ༡༡༥༢་༣།

258

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཞར་བྱུང་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་དོན་
དམ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གི་གཟིགས་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པར་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་མེད་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ནི་རང་གི་
བློ་ངོར་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་གཅོད་ནུས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་མི་
ནུས་པས་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དེ་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་།
དེའི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན། དོན་དམ་བདེན་
པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་དེའི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

259

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །དེ་ཁྱོད་
ལ་བལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་
ཞིག །སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཟེར་ན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་

རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ1། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ2།
གསུམ་པ་ནི3། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་
སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་
1 ག༡༠༠་བ་༦་དེ་ཆོས་ཅནདེ་ཡིན་པར་ཐལཀ་༡༢༨་ན་༢་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པར་ཐལཏ་༨༦་ན་༦་དེ་ཅོས་ཅནདེ་ཡིན་པར་ཐལ
2 ག་༡༠༠་བ་༦་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏ་༨༦་ན་༦་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ། ཀ་༡༢༨་ན་༢་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
3 གཉིས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག །

260

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། 1ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག2 །རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་མི་ནུས་པ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་ནུས་པ་དང་རང་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པ་གང་རུང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་མེ་ལོང་
ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་
ལྟར་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལས། 3སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་

མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ། །ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་
དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། 4ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སླུ་བ་དང་བསླུ་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྨིག་5རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༡༠༡༧་༥།
2 ག་༡༠༡་ན་༡་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག །ཀ་༡༢༨་ན་༤་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཏ་༨༦་བ༡་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག །
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། ༧༥༦་༡༢།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ། ༧༦༩་༡༦།
5 ག་༡༠༡་ན་༥་སྨིགས། ཀ་༡༢༨་བ་༢་སྨིགཏ་༨༦་བ་༤་སྨིག

261

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེས་ཁྱོད་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
ཚད་མ་དང་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་རང་རིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་པས་སྟོང་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
དམིགས་པ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ།

262

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་
དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་། ཆུ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། སྨིག་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
རྒྱན་སྣང་ལས།1 སྨིག་རྒྱུ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་གང་ཞིག །དེར་
མ་གྲུབ་པ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱད་བཞིན་
གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ།

གང་ཟག་གི་བདག་དང་། རི་བོང་གི་རྭ་སོགས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རང་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར2་རྟོགས་མི་ནུས་པ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་
དེ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རང་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༧༠༡་༥།
2 ག་༡༠༢་ན་༡་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས། ཏ་༨༧་ན་༦་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས། ཀ་༡༢༩་བ་༡་ལྟར་རྟོགས། །

263

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཅོམ་པས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གནས་ལུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། དེ་རྟོགས་ནས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་
སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། བདེན་གྲུབ་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

264

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཞི་པ་ནི། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་དོན་དམ་པ་མ་འཁྲུལ་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག1

་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་བདེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བདེན་གྱི་དོན་ལ་རྫུན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། སྤྱིར་གཅིག་ལ། རྫས་གཅིག་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་དང་། དོན་གཅིག་དང་། ལྡོག་པ་གཅིག་དང་། ཐ་དད་ལ། རྫས་ཐ་དད། ངོ་བོ་ཐ་དད། རང་བཞིན་ཐ་དད། དོན་ཐ་དད། ལྡོག་པ་ཐ་དད། གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་སོགས་དུ་མ་གསུངས། འདིར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཏེ། བདེན་པར་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན། བདེན་སྟོང་ལས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བདེན་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟོང་དང2་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། 3གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་

1 ག་༡༠༢་བ་༢་བཞགཀ་༡༣༠་ན་༤་གཞགཏ་༨༧་བ་༦་གཞག
2 ག་༡༠༢་བ་༦་དུ། ཀ་༡༣༠་བ་༣་དང་། ཏ་༨༨་ན་༣་དང་།

3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ། ༤༠༣་༡༠།

265

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། 1ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་
འགྲེལ་ལས། 2འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་རྣམས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ནི་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐར། 3ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རྣམ་བཤད་ལས། 4བདེན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་བཞིར་འགྱུར་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་ཉེས་པ་བཞིར་འགྱུར་བས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཞི། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཞི་གསུངས་ནས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་སྐབས་འདིར་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པར། །འདི་
ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་དབུས་མཐའ་ནས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༨རྒྱུད་ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ༡༡༤་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ༢༡་༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ། ༩༠༣་༡༧།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༢༧་༤།

266

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུངས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གནོད་བྱེད་ནི། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་གཅིག་ཡིན་ན། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་

1སྐྱེ་བོའི་མངོན་
སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པས་2ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་

3བུམ་པ་མཐོང་བ་ལས་ལོགས་སུ་ཁྱོད་སྒོམ་པའི་འབད་རྩོལ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་

དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་སྟོང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བུམ་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དགག་གཞི་
མ4་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་བུམ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་
1 ག་༡༠༣་ན་༦་སོ་སོའི། ཀ་༡༣༡་ན་༤་སོ་སོ། ཏ་༨༨་བ་༢་སོ་སོ།
2 ག་༡༠༣་ན་༦་པསཀ་༡༣༡་ན་༤་པའིཏ་༨༨་བ་༢་པས
3 ག་༡༠༣་ན་༧་ཀྱིཀ་༡༣༡་ན་༥་ཀྱིསཏ་༨༨་བ་༣་ཀྱི
4 ག་༡༠༣་བ་༣་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་༡༣༡་བ་༢་ཡིན་པར་ཐལ། ཏ་༨༨་བ་༥་ཡིན་པར་ཐལ།

267

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་བུམ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པས་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་
ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཀའི་དོན་ལ་མི་རྨོངས་ཤིང་། ཚོགས་གཉིས་རླབས་ཆེན་བསགས་ནས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། 1བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྨོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། 2ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངང་པ་ཡི། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། 3ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་གང་། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པ་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཏེ། ཀཱཏྱ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པ་ལས། 4ཀཱཏྱ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། ༧༥༥་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པདབུ་མ་འཇུག་པ༥༨༧་༦།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༨རྒྱུད་ངི་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ༡༡༦་༡༩།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠འདུལ་བ་ཐ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། ༦༩༥་༢༠།

268

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལོ། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་ཞེན་པ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་

ལྟ་ངན་ཡིན་པས་དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། 1

གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་
མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམས2་མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། 3བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། 4ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི། །སྟེང་དུ་འཛེག་པར་བྱ་
བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན།
གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པར།5 འོད་སྲུང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། ཆོས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༣༦་༧།
2 ག་༡༠༤་ན་༤་རྣམ། ཀ་༡༣༢་ན་༤་རྣམས། ཏ་༨༩་ན་༥་རྣམ།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༢༨་༤།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨དབུ་མ་ཛ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། དབུ་མ་སྙིང་པོ། ༩་༡།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༤དཀོན་བརྩེགས་ཆ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ༣༦༠་
༡༦།

269

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེར་མ་གྲུབ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དང་། གཉིས་པའི་དོན་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པར་ལྟ་བ་རྟག་ལྟ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་
བཟློག་ལས། 1རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་སྟོང་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མི་རུང་བས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྩ་བ་
ཤེས་རབ་ལས། 2གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རང་གཞུང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། 3གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་གཞུང་དུ་ཐལ་ལོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩོད་བཟློག༧༦་༡༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༣༥་༡༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༣༧་༦།

270

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། 1གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་སྟོང་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། 2གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། མེད་པ་ཡང་ཡིན། གཉིས་ཀ་
ཡང་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག3་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༣༦་༡༦།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁུྲི་ཀབསྟན་པ་བཅམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༩་༡༡།
3 ག་༡༠༥་ན་༣་བཞགཀ་༡༣༣་ན་༦་གཞགཏ་༩༠་ན་༣་གཞག

271

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཀུན་གཏགས་1དང་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དྲུག་དང་
ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི2་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
ན། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། 3རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན4། ཡན་ལག་
ལྔ་དང་ལུས་སྤྱི་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལྷ་བཟོ་བས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་5བའི་རྒྱལ་
པོའི་གཟུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྲི་ཤེས་པར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་
གྱི་སྤྱོད་པ་མ་ཚང་བའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས6། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་རིགས་ལམ་དུ་མའི་སྒོ་

1 ག་༡༠༥་ན་༤་བཏགས། ཀ་༡༣༣་བ་༡་གཏགས། ཏ་༩༠་ན་༤་བཏགས།

2 ག་༡༠༥་ན་༥་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི། ཀ་༡༣༣་བ་༢་རྟོགས། ཏ་༩༠་ན་༥་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༤དཀོན་བརྩེགས་ཆ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ༦༡༤་
༡༦།
4 ག་༡༠༥་ན་༧་འདོད་ན། ཀ་༡༣༣་བ་༤་གཞན་ཡང་། ཏ་༩༠་ན་༦་འདོད་ན།
5 ག་༡༠༥་ན་༧་བསྒྱུར། ཀ་༡༣༣་བ་༥་སྒྱུར། ཏ་༩༠་ན༧་སྒྱུར།
6 ག་༡༠༥་བ་༡་རྟགས་ཁས། ཀ་༡༣༣་བ་༦་ཁྱབ་པ་ཁས། ཏ་༩༠་བ་༡་རྟགས་ཁས།

272

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ནས་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། 1ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། །གཞན་དང་
གཞན་ལ་མཁས་པ་དག །ཅེས་པ་ནས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་
སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་
བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆེན་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་
ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག །ཅེས་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་
པར་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་

བསམ་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག །ཅེས་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པས་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་
འདོམས་པ་དེ་འཆད་ན་དེའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། མཐའ་དཔྱད་2པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས།3 དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༤༤་༩།
2 ག་༡༠༥་བ་༦་བཅད། ཀ་༡༣༤་ན་༥་དཔྱད། ཏ་༩༠་བ་༥་བཅད།

3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༥་༩།

273

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི།

ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ།
1སྡུག་བསྔལ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།
འདི་ལ་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་དང་། རྒྱུ་ལམ་བདེན་ལ་གདམས་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། 2གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བའམ་མི་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། བདེན་པ་བཞི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཤིང་། འབུམ་དང་།3 ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་
པར།4 སྟོང་ཉིད་བདུན་པོ་འདི་དག་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། 5གནོད་འཇོམས་སུ། ཕུང་པོ། ཁམས། བདེན་པ། རྟེན་འབྲེལ། ཆོས་ཐམས་ཅད།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༨་༡༨
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༥་༡༢།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༤འབུམ་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། འབུམ༡༨༤་༡༨།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༩ཁྲི་བརྒྱད་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ༦༦་༢༠།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༤ཤེར་ཕྱིན་ནརྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙནའབུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས༧༥༨་༡༣།

274

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ལ་བཤད་
དོ། །མདོ་དེའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཆད་པ་ལ། 1སྡུག་བསྔལ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་

བཞིན་གཅིག་གོ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་ཤེས་བྱར་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། 2གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནམ་འགག་པའི་
ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། 3ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དག་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་
འགོག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་
བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས།4 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་
སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན། འགྲིབ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༨་༡༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༧་༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༨་༢༠།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༩་༢།

275

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པ་མ་ཡིན། འཕེལ་བ་མ་ཡིན། འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། དེ་ལྟར་
བརྩོན་ན་ནི་བརྩོན། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། 1འགོག་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཉམས་པ་དང་། འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་ནས། མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། མ་རིག་པ་འགག་པ་ཡང་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱང་མེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མི་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ལ་
གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐོབ་བྱར་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་
ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། མདོ་ལས། 2ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེར་བརྩོན་ཞེས་བྱ་
བའམ། མི་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བར་3ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་བརྩོན་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། 4ལམ་ལ་སྦྱིན་པ་

ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བདག་ཉིད་དམ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་ནི། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༩་༣།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༢་༡།
3 ག་༡༠༦་བ་༧་བྱ་བ། ཀ་༡༣༥་བ་༢་བྱ་བར། ཏ་༩༡་བ་༣་བྱ་བར།

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༩་༧།

276

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཕན་ཚུན་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལོ་ཆེན་ནི། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཚུལ། ངེས་འབྱིན་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་ལྟར། དང་པོ་
ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་1བསྟན།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལམ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད2་དེ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ནི་ནང་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་3གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་

སྤྱོད་པའི་ཚེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད། འབྱེད་པར་མི་བྱེད། ཕྱི་མའི་མཐའ་

སྦྱོར་བར་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན4། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྔོན་གྱི་མཐའ་

དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། བདག་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན།
ལམ་བདེན་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱར་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་

དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བསྟན་པ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་བརྗོད།
གསུམ་པ་ལ། ངེས་ཚིག །གྲངས་ངེས། གོ་རིམས། སོ་སོའི་རང་བཞིན།

1 ག་༡༠༧་ན་༢་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལམ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཏ་༩༡་བ་༥་ག་དང་
མཚུངས། ཀ་༡༣༥་བ་༥་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དེའི་དོན་ལ་ལ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན།
2 ག་༡༠༧་ན་༣་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད། ཀ་༡༣༥་བ་༥་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད། ཏ་༩༡༠་བ་༦་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད།
3 ག་༡༠༧་ན་༤་ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད། འབྱེད་པར་མི་བྱེད།
ཕྱི་མའི་མཐའ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད། ཏ་༩༡་བ་༦་ག་དང་མཚུངས། ཀ་༡༣༥་བ་༦་ཞེས་སོགས་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་
ཚེ་སྔོན་གྱི་མཐའ། ཕྱི་མའི་མཐའ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད།
4 ག་༡༠༧་ན་༤་ཅེས་སོགས་ཀྱི། ཏ་༩༡་བ་༧་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན། ཀ་༡༣༥་བ་༦་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།

277

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པ། ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་1བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་བཞི་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས། འདི་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། 2བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཐོང་ན་
རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་དོན་ནི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་གཟིགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སར། 3འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་བདེན་པའི་སྒོམ་པ་ཡང་དག་པ་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ཀྱི། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
སྡུག་ཀུན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་
གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་
1 ག་༡༠༧་ན་༦་བཟུང་། ཀ་༡༣༦་ན་༢་གཟུང་། ཏ་༩༢་ན་༡་གཟུང་།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤སེམས་ཙམ་ཞིའཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྡུ་བ། ༡༦༢་༡༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༣སེམས་ཙམ་ཛི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར། ༢༣༡་
༡༥།

278

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འཆིང་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། གྲོལ་བའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་
ནས་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་བདེན་དང་པོར་བསྟན་ནས། སྡུག་བདེན་དང་འགོག་བདེན་
ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བདེན་རང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འགོག་བདེན་ལམ་བདེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡུལ་
ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་
བསམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་དགོས། དེ་སྐྱེས་པ་ན་སྡུག་
བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱུ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བས། སྡུག་བདེན་
དང་པོ་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་པར་བསྟན། དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པས། འགོག་བདེན་དུས་གསུམ་པ་དང་ལམ་བདེན་དུས་བཞི་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནད་པ་འགའ་ཞིག་དང་པོར་ནད་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤོང་

279

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ནད་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྨན་བསྟེན་པར་འདོད་པ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མར། 1ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་

ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། 2བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་

འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས། སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་
ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་

འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ཀྱིས་བསྡུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས།3 སེམས་ཅན་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་བཅས་སུ་གྱུར་བའི་དེ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༧༠་༡༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༨༦་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུསློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༣་༡༡།

280

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། 1རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་
དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཟག་བཅས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་
བཅས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་གི་སས་
བསྡུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས།2 གོང་མ་
ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། 3རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་
ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞིའི་ཚོགས་དོན། སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་4པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྡུག་བདེན་མ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །རྣམ་གྲོལ་
དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ནད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེས་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་
པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །དེས་སྨན་ལྟར་བསྟེན་པར་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུསློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༣་༡༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུསློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༣༧་༡༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུསློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༣་༥།
4 ག་༡༠༨་བ་༥་སྒོམ་ལམ། ཀ་༡༣༧་བ་༦་དགྲ་བཅོམ། ཏ་༩༣་ན་༥་སྒོམ་ལམ།

281

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བྱ་བ། ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེས་ནད་དང་བྲལ་བ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱ་བ། འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཟག་

བཅས་དགེ་བའི་ལས་དེ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེའི་ནད་དང་བྲལ་བ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྡུག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་མི་འགལ་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་དུ། 1འགོག་
བདེན་དང་གཞན་གསུམ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་ 2འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་3ལམ་བདེན་དང་སྡུག་བདེན་རྫས་ཐ་དད་ལ་རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་ལམ་བདེན་ནི་སྡུག་བདེན་དང་མི་འགལ་ལོ། །སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྡུག་བདེན་གྱིས་ཁྱབ་ལ། སྡུག་བདེན་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། གཞན་ཡང་མ་སྒྲིབ་ལུང་

མ་བསྟན་ཟག་བཅས་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་བདེན་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འགལ་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་

བདེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་
བྱང་གཟུང་རྟོག་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། 4འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་
1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༢༥༣་༥།
2 ག་༡༠༩་ན་༢་ནི། ཀ་༡༣༨་ན་༤་གྱི། ཏ་༩༣་བ་༢་ནི།
3 ག་༡༠༩་ན་༢་བཞག་གི། ཏ་༩༣་བ་༢་གཞག །ཀ་༡༣༨་ན་༤་གཞག །
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༩༢་༡༨།

282

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཅོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཐ་དད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུག་བདེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ1། དེར་ཐལ། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ལན་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར2།
ཁ་ཅིག །ཟག་བཅས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ། སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད།
ཟག་བཅས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན་མི་
འཐད་དེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྡུག་ཀུན་གང་རུང་ལ་སྤང་བྱས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་སྡུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོར་དམིགས་པ། སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་
འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་
ཤེས་པར་དམིགས་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་དང་པོ་ཡིན་

1 ག་༡༠༩་ན་༦་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏ་༩༣་བ་༦་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཀ་༡༣༨་བ་༣་ཕྱིར།
2 ག་༡༠༩་ན་༧་ཕྱིར། ཀ་༡༣༨་བ་༤་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏ་༩༣་བ་༧་ཕྱིར།

283

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཞིང་། དེ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བདེན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། 1འཕགས་པས་འཆི་དང་རྒ་བ་དང་། །ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་
ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བདེན་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་དེ་སྡུག་བདེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དང་གཙོ་བོ་སེམས་
ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གང་རུང་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་ཁྱབ་བོ། །
དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། བདེན་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། དོན་
གཞན་གྱི་བདག་གིས2་སྟོང་པ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། 3སྡུག་
བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། འགྱུར་

བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༤༢་༤།
2 ག་༡༠༩་བ་༦་གིཀ་༡༣༩་ན་༦་གིས། ཏ་༩༤་ན་༦་གིས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༨༦་༡༥།

284

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཟས་ཞིམ་པོ་ལ་སྲེད་ནས་རོ་མྱངས་པའི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། དེ་གང་ཞིག །རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྐྱེན་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལས་ཀྱི་ཀུན་

འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། 1ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། འཁོར་བས་
བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་
ལས་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འདོད་
ལྷར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གླིང་བཞིའི་མིར་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞི་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་དྲུག་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་

ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ།
གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ།
ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་2ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་

གསུམ་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། འོད་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༩༨་༡༡།
2 ག་༡༡༠་ན་༦་འདུན། ཀ་༡༤༠་ན་༡་མདུན། ཏ་༩༤་བ་༥་མདུན།

285

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

དགེ་རྒྱས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། སྤྲིན་མེད།
བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྱ་ནོམ་སྣང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བརྒྱད་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་
ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་

རྩེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞི་ཡོད།
གཉིས་པ་ལ་རྩ་ཉོན་དྲུག་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན1་གྱི་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ། ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྲོ་བ། འཁོན་2དུ་འཛིན་པ། འཆབ་པ། འཚིག་པ། ཕྲག་དོག །སེར་སྣ། གཡོ། སྒྱུ། རྒྱགས་པ། བརྣབ་སེམས། ཁྲེལ་མེད་པ། ངོ་ཚ་མེད་པ། རྨུགས་པ། རྒོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད། བརྗེད་ངས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །འགོག་པ་ཞི་བ་
གྱ་ནོམ་ངེས་འབྱུང་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན། དངོས་བཏགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཟབ་པའི་འགོག་པ། བརྡའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། རྒྱན་མེད་པའི་འགོག་པ། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་འགོག་པ། ལྷག་མེད་ཀྱི་འགོག་པ། ཁྱད་པར་དུ་

1 ག་༡༡༠་བ་༡་ཉོན་མོངས་པ་ཅན། ཀ་༡༤༠་ན་༤་ཉོན་མོངས་ཅན། ཏ་༩༤་བ་༧་ཉོན་མོངས་ཅན།
2 ག་༡༡༠་བ་༢་འཁོན། ཀ་༡༤༠་ན་༤་ཁོན། ཏ་༩༤་བ་༧་འཁོན།

286

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཕགས་པའི་འགོག་པ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། 1འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཟབ་པ་དང་། བརྡ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱན་མེད་པ་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཐེག་
དམན་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། ཤེས་རབ་རྐྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་

ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལྷག་

མེད་མྱང་འདས་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། ཤེས་རབ་རྐྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་

ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། དགུ་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་
པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། བཅུ་པ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་བསྡུ་ན། བརྡ་དང་། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། བཏགས་པ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། དེ་གང་ཞིག །ལམ་རིག་པ་སྒྲུབ་2པ་ངེས་འབྱིན་བཞིས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་འཁོར་དང་བཅས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༢༨་༥།
2 ག་༡༡༡་ན་༢་བསྒྲུབ། ཀ་༡༤༡་ན་༢་སྒྲུབ། ཏ་༩༥་བ་༡་སྒྲུབ།

287

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས1། ཚོགས་ལམ་སོགས་ལྔ་ལས། དང་པོ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། 2ལམ་གྱི་བདེན་པ་
གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་3པ་སྟེ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་
ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། འགོག་བདེན་དེ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་དང་གཅིག་བཀག་པའི་
ཐ་དད་ཡིན་ལ། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་སྡུག་བདེན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །ལམ་བདེན་དང་དེ་འགལ་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ལམ་བདེན་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འགལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་4པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ལ། ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བའི་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བདེན་ལ་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༡༡་ན་༣་ནས། ཀ་༡༤༡་ན་༢་ན། ཏ་༩༥་བ་༡་ན།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༣༢་༡༧
3 ག་༡༡༡་ན་༤་སྒོམ། ཀ་༡༤༡་ན་༣་བསྒོམ། ཏ་༩༥་བ་༢་སྒོམ།
4 ག་༡༡༡་ན་༦་སྒོམ་ལམ། ཀ་༡༤༡་ན་༦་དགྲ་བཅོམ། ཏ་༩༥་བ་༤་སྒོམ་ལམ།

288

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ། རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་བློའི་གཡོ་
བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འཛིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་ལ་ལོག་ཞུགས་
བཞི་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་པར་འཛིན་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱ་ནོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་སླར་ལྡོག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ལམ་བདེན་ལ་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་དེ། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་ལམ་དུ་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་

པར་འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ། སྡུག་བསྔལ་གཏན་ཟད་དུ་བྱས་པའི་ཐར་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། 1བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རྣམ་བཅུ་དྲུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རེ་འགའ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་སྒྱུར་བ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དང་སྲེད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ༥༢༤་༡༦།

289

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་ཤུགས་
དྲག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕན་
བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པར་བགྲོད་པར་
བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན།

སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །
ཞེས་པས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།

290

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་1ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། 2ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 3སངས་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག །ཆོས་དཀོན་མཆོག །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། 4བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ།
ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་བརྩོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། 5སངས་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དག་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱོར་བས། དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

1 ག་༡༡༢་ན་༥་གསུང་། ཀ་༡༤༢་བ་༢་གསུངས། ཏ་༩༦་བ་༡་གསུངས།

2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༦་༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༩་༡༠།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༦་༩།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༩་༡༠།

291

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་སྦྱོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་
ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། 1

ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་
ཚེ། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །གཟུགས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད2་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།3 ཆོས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྡུས་པ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དཀོན་
མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བར་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་

འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གོང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་
བྱང་ཆེན་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས།4 དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༢༠ནས༡༣༢བར་༨།
2 ག་༡༡༢་བ་༥་བསྐྱེད། ཀ་༡༤༣་ན་༣་སྐྱེད། ཏ་༩༧་ན་༡་སྐྱེད།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༩་༡༤།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༣༢་༡༥།

292

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་འདིས་གནས་པ་དེ་1གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེ་བ་ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདིས་གནས་པ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། 2དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་
མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས་པ་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པ་དང་ཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྒྱད་པོ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གྲངས་ཉི་ཤུར་འཆད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འབོགས་པ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆེན་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། དགེ་
འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་སུ་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད།
སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།
མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ངོས་

1 ག་༡༡༣་ན་༡་གནས་པ་དེ། ཀ་༡༤༣་བ་༡་གནས་པ་འདིས་གནས་པ་དེ། ཏ་༩༧་ན་༣་གནས་པ་དེ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༡༩་༡༦།

293

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
གཟུང་བ་དང་། སྐྱབས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་1བཤད་པ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་དང་དོན་
དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། 2བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྦྱོར་བའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་

3སྐུ་ཡིན་ཏེ། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཡི་སྐུ། །ཕ་རོལ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་
ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན། འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན། ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 4འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་

གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་
ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
1 ག་༡༡༣་ན་༧་བཞག །ཀ་༡༤༣་བ་༦་གཞག །ཏ་༩༧་བ་༡་གཞག །

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༦༠་༡༤།
3 ག་༡༡༣་བ་༢་ནི། ཀ་༡༤༤་ན་༣་གྱི། ཏ་༩༧་བ་༣་གྱི།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༦་༤།

294

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བསྡུ་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་

གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 5དང་པོ་གསུམ་ནི་རང་དོན་ཏེ། །ཕྱི་མ་

གསུམ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་
ཆོས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ལྟ་བུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་
ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། མུ་བཞིར་རྟོག་གེ་བའི་བློས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ལས་ཉོན་གཉིས་ཅི་རིགས་པ་མེད་པ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་དག་
པ། གསལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
པའི་ཡོན་ཏན། གང་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན། གང་
གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 6བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༦་༡༠།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༦་༡༥།

295

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 1ཆགས་བྲལ་གཉིས་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་

བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་གང་
ཟག །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་ལྟ་བུའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ནང་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཆགས་ཐོགས་དམན་གསུམ་ཅི་
རིགས་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། རིག་པའི་ཡོན་ཏན། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།2 ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཕྱི་མ་གསུམ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་
ལྡན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ན། དེ་བརྒྱད་ཀ་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༦་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༤།

296

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྐུ་གཉིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་
པའི་གང་ཟག །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེ་དེ་བརྒྱད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲོལ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་
མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་
གདམས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།1དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛོད། །གང་ལས་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །དོན་དམ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། 2དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༨་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༨་༣།

297

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །ཞེས་དང་དེའི་དར་ཊཱིཀ་ལས།1
དོན་བསྡུ་ན། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དཀོན་མཆོག་ནི་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་པས། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་
གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱབས་གསུམ་པོ་དེ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱབས་གསུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སློབ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སུ་ཐལ། སྐྱབས་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །སྐྱབས་གསུམ་ཡིན་པ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས།2 ཁོ་བོ་ཅག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་གརྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ༡༤་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨དབུ་མ་ཛསློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེདརྟོག་གེ་འབར་བ༢༠༠་༡༨།

298

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། 1རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས། དོན་དམ་པར་བདག་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད། ཅེས་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས།2 ངེས་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་
གྱིས་རྒྱུན་ཉིད་གང་ཟག་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་
དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་འགལ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བྱང་འཕགས་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།3 དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།4 སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་
གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་

རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས་སྐྱབས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་5གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་དང་། གཞན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཚསློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེདཤེས་རབ་སྒྲོན་མ༩༡༠་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༡༠་༡༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠དབུ་མ་ཡཟླ་བ་གྲགས་པདབུ་མ་འཇུག་པ༥༥༦་༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༡༤།
5 ག་༡༡༥་བ་༣་བཞག །ཀ་༡༤༦་བ་༤་གཞག །ཏ་༩༩་བ་༢་གཞག

299

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུའི་སྐྱབས་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྒྱུའི་སྐྱབས་དང་། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་
པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག །རང་རྒྱལ་
གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་། ལམ་དུ་མ་
ཞུགས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དགེ་
འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

གསུམ་ག་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དེ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཆོས་
དཀོན་མཆོག་དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །དགེ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་དེ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེའི་
འབྲས་སྐྱབས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་
པའི་མྱུ་གུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད། དེ་མྱུ་གུའི་དུས་སུ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་དེ་རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་

300

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མྱུ་གུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱུ་གུ་ཡིན་ན་ས་བོན་
ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་
འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་ཡིན་ཅིང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བཞིན་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་རྒྱུའི་སྐྱབས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་

རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན།
དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་

སྟེ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ1། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་

1 ག་༡༡༦་ན་༧་ཐལ་ལོ། །ཏ་༡༠༠་ན་༥་ཐལ། ཀ་༡༤༧་བ་༥་ཐལ།

301

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཐལ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྔོན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་བླངས་མྱོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས1་དེ་ད་
ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ2། ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན།
སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་3ན་མ་ཁྱབ།
དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། དེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དུས་སུ་དེར་གྱུར་པའི་ཕྱིར4།
གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་

པོ་ང་ལས་ནུས་སུ་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དུས་སུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་
པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར5། ཁ་
ཅིག །མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་ད་ལྟར་མེད། ཟེར་ན། དེ་ད་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ད་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༡༦་བ་༡་སྐྱེ་བ་བླངས་མྱོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས། ཏ་༡༠༠་ན་༥་སྐྱེ་བ་བླངས་མྱོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས། ཀ་
༡༤༧་བ་༦་སྐྱེ་བ་བླངས་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
2 ག་༡༡༦་བ་༡་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཏ་༡༠༠་ན་༦་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཀ་༡༤༧་བ་༦་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
3 ག་༡༡༦་བ་༢་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། ཀ་༡༤༨་ན་༡་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། ཏ་༡༠༠་ན་༦་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
དམ་བཅའ་དེར་ཐལ།
4 ག་༡༡༦་བ་༢་ཕྱིར། ཀ་༡༤༨་ན་༡་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏ་༡༠༠་ན་༦་ཕྱིར།
5 ག་༡༡༦་བ་༤་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཀ་༡༤༨་ན་༣་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏ་༡༠༠་བ་༡་་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

302

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་དུས་སུ1་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ད་
ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སངས་

རྒྱས་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར2། ཁ་ཅིག་གིས། གང་ཟག་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་སུ་
གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་དུས་སུ་མེད་པས་ཁྱབ། ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས3།
གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། 4སྤང་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་5གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་
སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་

1 ག་༡༡༦་བ་༥་ད་ལྟར་དུས་སུ། ཀ་༡༤༨་བ་༤་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ། ཏ་༡༠༠་བ་༢་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ།
2 ག་༡༡༦་བ་༧་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཀ་༡༤༨་ན་༦་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཏ་༡༠༠་བ་༣་འདོད་པའི་ཕྱིར།
3 ག་༡༡༦་བ་༧་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་དུས་སུ་མེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་འབྲས་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། པ་༡༡༦་བ་༧་གྲྭ་ཚང་པར་མ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིནཀ་༡༤༨་བ་༡་
ཚ་དང་མཐུན། ཚ་༡༩༧་༥་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སླའོ། ཏ་༡༠༠་བ་༤་ག་དང་མཐུན།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༡༦།
5 ག་༡༡༧་ན་༢་ཆོས་རྣམས། པ༡༡༧་ན་༢་ཆོས་རྣམས། ཀ་༡༤༨་བ་༢་རྣམ། ཏ་༡༠༠་བ་༥་རྣམས།

303

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བསྡུས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་གཟིངས་ལྟར་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 དོན་ཤེས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིགས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར།2 ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །དེ་ཡང་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་

གཟིངས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད། ཞེས་གསུངས། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟིགས་ངོར་རང་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བའི་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།3རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་
པའི་བདེན་པ་སྟེ། གང་གིས་དང་གང་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་ལ། འདུས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༤༡་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ༡༠༠༩་༡༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ༡༠༠༩་༡༨།

304

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གང་བརྫུན་1པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་མི་བདེན་པ། གང་མི་བདེན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ2། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 3ལམ་དུ་མ་གཏོགས་
པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མར་མེ་རྒྱུན་ཆད་པ་བཞིན་
དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་4སྐྱབས་སམ་
སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་

བཅུ་པ་བ་5དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 6དགེ་
འདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཚོལ་བ་སློབ་པ་དང་བཅས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་སྲིད་ཟད་པ་

རྣམས་ཀྱང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་ཐམས་

1 ག་༡༡༧་བ་༡་གང་བརྫུན་པ། ཀ་༡༤༩་ན་༣་རྫུན། ཏ་༡༠༡་ན་༤་རྫུན།
2 ག་༡༡༧་བ་༢་མི་རྟག་ལ། ཀ་༡༤༩་ན་༣་མི་རྟག་པ། ཏ་༡༠༡་ན་༥་མི་རྟག་པ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ༡༠༡༠་༣།
4 ག་༡༡༧་བ་༣་ཕྱེ་བ་ནི། ཀ་༡༤༩་ན་༥་ཕྱེ་བ་མེད་པ་ནི། ཏ་༡༠༡་ན་༦་ཕྱེ་བ་ནི།
5 ག་༡༡༧་བ་༤་ས་བཅུ་བ་པ། ཀ་༡༤༩་ན་༦་པ་པ། ཏ་༡༠༡་ན་༦་པ་པ།

6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ༡༠༡༠་༦།

305

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཅད་ལ་མི་ཟད་པར་འཇིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན།
རལ་གྲི་གདེངས་པའི་གཤེད་མས་སྐྱེས་བུ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་གཏན་དུ་མེད་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་ནི་སྐྱབས་འཚོལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། 1། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། སངས་
རྒྱས་ཉག་གཅིག་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། 2དམ་
པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་

སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་གསུམ་ཚང་སྟེ། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་
དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ན་སྐྱབས་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།3 ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས།4 ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་ཚང་ངམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཁྱོད་ཡིན་པའམ་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མེད་པ་
གང་ཞིག །དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྐྱབས།
1 ག་༡༡༧་༧་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཀ་༡༤༩་བ་༣་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཏ་༡༠༡་བ་༢་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༡༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༡༩།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༢༧༢་༢།

306

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་དོན་
གཅིག །དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས། དོན་
དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་དོན་གཅིག །
རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། ལུང་གི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་
སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་
ཡིན་ཏེ། བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་
ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་འཕགས་
པ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལུང་གི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་རང་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བཀའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། 1འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་བརྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་
གསུམ་པ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ག་ལ་འདོད་ན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། 2ཁ་ཅིག་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧དབུ་མ་ཙམགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ༡༩་༦།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༣༨་༢།

307

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ལམ་བདེན་དང་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མེད་དགག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད་པ་སོགས་ནི་དོན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག1་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་བཏང་སྙོམས་
སུ་བཞག་ན་མཛེས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ཅན། བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསླུ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་
ཆོས་ཅན། བརྫུན་པར་ཐལ2། བརྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
འོངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། བདེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ 3སྐྱབས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་དགོས། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་
1 ག་༡༡༨་བ་༤་རྣམ་བཞགཀ་༡༥༠་བ་༣་གཞགཏ་༡༠༢་ན་༥་གཞག

2 ག་༡༡༨་བ་༥་དེ་ཆོས་ཅན་བརྫུན་པར་ཐལ། པ་༡༡༨་བ་༥་དེ་ཆོས་ཅན་བརྫུན་པར་ཐལ། ཀ༡༥༠་བ་༥་འདོད་ན་དེ་བརྫུན་པར། ཏ་༡༠༢་
ན་༦་དེ་ཆོས་ཅན། བརྫུན་པར་ཐལ།
3 ག་༡༡༨་བ་༧་ཀུན་རྫོབས་པའི། ཀ་༡༥༠་བ་༦་ཀུན་རྫོབ། ཏ་༡༠༢་ན་༧་རྫོབ།

308

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཐུན་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་དྲུག་ཡོད་དེ།
འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དཀོན། དྲི་མ་མེད། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན། བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཆགས་སྡང་གི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། 1འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་
གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཆེ་བ་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐྱབས་

མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་མཆོག་ཏུ་
སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ།
དམིགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ། སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཆེ་བ། རྟོགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ། ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ། དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 2ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟིལ་གནོན་པར། །དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམ་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་
ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། བློ་ལྡན་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༢༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༨་༤།

309

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མྱང་འདས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞིའི1་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་
པར་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བློ་ལྡན་དེ་སྐབས་འདིར་དམིགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 2གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་མཁས་པར་ལྡན། །གང་ཞིག་མྱ་ངན་འདས་ལ་འཁོར་ཞི་རོ་གཅིག་པ། །དེ་འདྲའི་བློ་ལྡན་དེ་འདིར་ཀུན་འགྲོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱོ་བ་མེད་པར་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་བ་

ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 3གང་ཞིག་དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་

1 ག་༡༡༩་བ་༡་སྲིད་ཞི། ཀ་༡༥༡་བ་༤་སྲིད་ཞིའི། ཏ་༡༠༣་ན་༡་སྲིད་ཞི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༨་༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༨་༡༢།

310

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉེར། །གང་ཞིག་སྐྱོ་བ་མེད་པར་དཀའ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད། །གང་ཞིག་རྣམ་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཉམ་འགྱུར། །བློ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་
ལྡན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཐོབ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་བླ་མར་གྱུར། སྲིད་

པའི་བདེ་བ་ཐོབ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། བློ་མཆོག་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་མང་པོའི་ཕུང་པོ་མཆོག་རབ་རྟག་པའི་སྐུ་སྟེ་སྟོབས་སོགས་དགེ་བའི་ཚོགས་
བསགས། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟློག་ཅིང་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 1

བསོད་ནམས་ཕུང་ཆེན་སྲིད་གསུམ་བླ་
མ་སྲིད་པའི་བདེ་བ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཞི་བློ་མཆོག་བདེ་བ་དང་། །ཆོས་མང་ཕུང་པོ་མཆོག་རབ་རྟག་པའི་སྐུ་སྟེ་དགེ་བའི་ཚོགས། །བག་ཆགས་བཟློག་ཅིང་སྲིད་དང་ཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ཚོགས་རྣམས་
ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དགེ་བའི་2རྩ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དོན་ཆེ་བ་དང་། མཐའ་ཡས་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་3། ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༩་༧།
2 ག་༡༢༠་ན་༡་དགེ་པའི་རྩ་བ། ཀ་༡༥༢་བ་༢་དགེ་བའི་རྩ་བ། ཏ་༡༠༣་བ་༡་དགེ་པའི་རྩ་བ།
3 ག་༡༢༠་ན་༢་མི་ཆད་པ་དང་། ཀ་༡༥༢་བ་༢་མི་འཆད་པ་དང་། ཏ་༡༠༣་བ་༡་མི་ཆད་པ་དང་།

311

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་ལ་
དབང་འབྱོར་བ་རྙེད་པ། ལྷག་མེད་དུ་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།1བློ་ལྡན་ཉན་ཐོས་ཚོགས་བཅས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་དོན་ཆེ་དང་། །མཐའ་ཡས་རྟག་རྒྱུན་མི་འཆད་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །དགེ་བ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །དབང་འབྱོར་རྙེད་པ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ཞི་བས་ཟད་
མི་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པས། དེ་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། སྙིང་བརྩེ་བ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་ཅིང་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། སྤང་བྱ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་། ཚོགས་གཉིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རགས་2པ་བརྡ་ལས་
བྱུང་བ། ཕྲ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བློ་ལྡན་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 3འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༩་༡༠།
2 ག་༡༢༠་ན་༧་རག་པ། ཀ་༡༥༣་ན་༡་རགས་པ། ཏ་༡༠༣་བ་༥་རགས་པ།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༩་༡༣།

312

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལེན་དེ་ཡང་སྙིང་བརྩེ་ལས་རིག་བྱ། །དེ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་དཀའ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད། །ངེས་པར་འབྱུང་ལ་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟག་ཏུ་
ལྡན། །བརྡ་དང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་འདི་མཆོག་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་དོན་གྱི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་གྱི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེས་ཁྱབ་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་འཕགས་
པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 1སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འདིར་སོང་དོན་ཆེན་ལྡན། །དེ་ནི་ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་འགྱུར། །འགྲོ་བ་འདི་ལ་སྙིང་རྗེའི་2བསམ་པས་ཁྱབ། །མཚུངས་མེད་འཕགས་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ། ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་
ནས། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ3། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ནི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། 4འཇིགས་པས་སྐྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༠༩་༡༧།
2 ག་༡༢༠་བ་༤་སྙིང་རྗེས། ཀ་༡༥༣་ན་༦་སྙིང་རྗེའི། ཏ་༡༠༤་ན་༢་་སྙིང་རྗེའི།
3 ག་༡༢༠་བ་༤་འགྲོ་བས། ཀ་༡༥༣་བ་༡་འགྲོ་བ། ཏ་༡༠༤་ན་༣་འགྲོ་བ།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༡མདོ་སྡེ་ཤབཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། ༧༡༣་༡༧།

313

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ཀྱི། །ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་གྱིས། །གང་ཚེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་
སྐྱབས་སོང་བ། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། །མྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ་ 1འགྱུར་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། 2གཙོ་བོ་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །ཞེས་སོགས་དང་། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། 3གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྡན་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། 4སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་ཏེ། རང་ཉིད་
འཇིགས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ། གཞན་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། གཞན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀུན་ལ་འཇུག་ཅིང་། ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་གིས་འཇིགས་ཤིང་། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཡོད་
1 ག་༡༢༡་ན་༡་འགྲོར། ཀ་༡༥༣་བ་༤་འགྲོ། ཏ་༡༠༤་ན་༥་འགྲོ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༦༠་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡རྒྱུད་ཀསློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་རྟ་དབྱངསབསྟོད་པ་ལྔ་བཅུ་པ༣༥༠་༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༥དབུ་མ་གིདཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་བཅུ་པ། ༦༨༥་༤།

314

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་ཤེས་པ་ནི། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལམ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་བློ་ལིངས་ཀྱིས་1སྒྱུར་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་ལེན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་
བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། 2བདག་ནི་འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྲག་ནས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
སྐྱབས་འགྲོ་གསུམ་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་སོགས་སོ། །དེ་ལ་དམན་མཆོག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དེ་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་
ཉིད་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པའི་
ཕྱིར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །
ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་

འགྲོ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུའོ། །ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྡ་རྣམས་ལས་
བྱུང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་ལས། དང་

1 ག་༡༢༡་ན་༦་ལིངས་ཀྱི། ཀ་༡༥༤་ན་༤་ལིངས་ཀྱིས། ཏ་༡༠༤་བ་༣་ལིངས་ཀྱིས། 2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག༩༦༠་༩།

315

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

པོ་ནི། མཁན་སློབ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྐྱབས་
འགྲོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་བག་ཆགས་གློ་བུར་དུ་འཆར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་
འགྲོ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ནི། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྡིག་ལྟུང་མཐའ་དག་འཇོམས་པར་བྱེད། ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པར་བྱེད། ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་
གསར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་པར་སྤེལ་བ་དང་། རིགས་སད་པར་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། 1སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་མཆིས་ན། །སྟོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྣོད་དུ་ཆུང་། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་གཞལ་

བར་ག་ལ་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ལ། སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་2བའི་བསླབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མྱང་
འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། 3གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྙེན་
ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །འཚེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤དབུ་མ་ཁི། ཨཱརྱ་ཤཱུ་རཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ༡༥༨༥་༡༧།
2 ག་༡༢༡་བ་༧་ཐུན་མོངས། ཀ་༡༥༤་བ་༦་ཐུན་མོང་། ཏ་༡༠༥་ན་༣་ཐུན་མོང་།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢མདོ་སྡེ་ཉ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མྱང་འདས་ཀྱི་མདོ། ༢༧༢་༨།

316

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འགྲོ་བ། །མུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིང་ལས།1

ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལ་སོགས། །བགྱིས་པ་ཇི་
འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རང་གི་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་དྲན་པ་དང་། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་གུས་པར་བྱ་ཞིང་། མ་དད་པའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། 2སྐྱེ་དགུ་འཇིགས་རུང་འཁོར་བའི་གཡང་ས་རུ། །གྲོགས་མེད་གཅིག་པུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱབས་གནས་མེད། །དེ་ཕྱིར་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། མ་ཞེན་ཞེས་པས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དེ་འཆད་ན། དེའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་
དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་སུ། བྱང་ཆེན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་དབྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལས་འཕྲོས་ནས།3 དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་ 4བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦སྤྲིང་ཡིག་ངེ་། མགོན་པོ་ཀླུ་གྲུབ། བཤེས་སྤྲིངས། ༦༦༩་༥།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། གསུང་ཐོར་བུ། ༤༦༩་༢།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༤༨་༩།
4 ག་༡༢༢་ན་༦་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི། ཀ་༡༥༥་བ་༢་ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི། ཏ་༡༠༥་བ་༢་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི།

317

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
ལུས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདི་སྙམ་དུ་གང་གིས་1ལུས་ཀྱི་ལས་ཡང་

དག་པར་བརྩོན་པའི་ལུས་དེ་ནི་གང་ཡིན། གང་གིས་ངག་གི་ལས་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པའི་ཡིད་དེ་ནི་གང་ཡིན་སྙམ་པ་འདི་ནི། ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ། བྱང་ཆེན་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བརྩོན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་སེམས་ལམ་འདི་ལ་འགྲོ་ཞིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་བསྟན།
གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མ་ཞེན། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་
གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 2བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལ། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ཉམས་ཉིད་ཀྱིས་ལ་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བས་མ་ཞེན་པ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པའི་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདི་སྙམ་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་མ་ཞེན་
པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསོད་ཉམས3་
དེ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞེན་པར་འགྱུར་བའི་ལེ་ལོ་སྤོང་ཕྱིར་དུ་ལུས་ངག་སོགས་བདེན་

1 ག་༡༢༢་ན་༧་གང་གིས། ཀ་༡༥༥་བ་༣་གང་གིཏ་༡༠༥་བ་༣་གང་གིས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡།
3 ག་༡༢༢་བ་༤་བསོད་ནམས། ཀ་༡༥༦་ན་༡་བསོད་ཉམས། ཏ་༡༠༥་བ་༧་བསོད་རྣམས།

318

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མེད་དུ་མཚུངས་པར་གདམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ཞེས་པས་སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དེ་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ནི་ཐུབ་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། 1བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་རྣམས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུབ་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་

ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། གཟུགས་སུ་མི་རློམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལུས་དང་གང་དང་ 2ལྡན་པའི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནང་ནས་པདྨར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་
ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 3དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གོམས་4པར་བྱས་
ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་མ་གྲུབ་ན་དངངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བས་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་རློམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༡་༢།
2 ག་༡༢༢་བ་༧་ལུས་དང་གང་དང་། ཀ་༡༥༦་ན་༥་ལུས་གང་དང་། ཏ་༡༠༦་ན་༢་ལུས་དང་གང་དང་།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༤།
4 ག་༡༢༣་ན་༢་ཏུ་གོམ། ཀ༡༥༦་ན་༦་གོམས། ཏ་༡༠༦་ན་༤་གོམས།

319

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གསུངས1། དོན་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་སུ་མི་རློམ་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་
ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྫོགས་བྱང་གི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྐྱོ་ངལ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་པས་བདག་ཉིད་ལ་བརྙས་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་2འགྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།3 ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ། བྱང་ཆེན་
ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་
བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ཉན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རློམ་པ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་

1 ག་༡༢༣་ན་༣་གསུང་། ཀ་༡༥༦་བ་༡་གསུངས། ཏ་༡༠༦་ན་༥་གསུངས།
2 ག་༡༢༣་ན་༥་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། ཀ་༡༥༦་བ་༤་ཀྱིས། ཏ་༡༠༦་ན་༧་ཀྱིས།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༣་༡༠།

320

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ།1 ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་ལུང་ནོད་པར་2བྱ་ན་
སེམས་ཞུམ་པར་འགྱུར་བས་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བསླབ་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གང་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་དོན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་ནོད་པར་བྱ་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཞུམ་པར་གྱུར་པའི་ལེ་ལོ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་

འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་3ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་
བསྟན་པའི་གདམས་ངག་ལ་བསླབས་པས་སེམས་ཞུམ་པ་སེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བསླབས་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་བསླབ་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན།

སྤྱན་ལྔ་དང་ནི།
ཞེས་པས་སྒྲུབ་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་སྤྱན་ལྔ་ལ་གདམས་པ་དེ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༨།
2 ག་༡༢༣་བ་༢་ནོན་པར། ཀ་༡༥༧་ན་༡་ནོད་པར། ཏ་༡༠༦་བ་༣་ནོད་བར།
3 ག་༡༢༣་བ་༤་ཚིགས།།ཏ་༡༠༦་བ་༥་ཚིག །ཀ་༡༥༧་ན་༤་ཚིག།

321

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།
བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། 1ཤཱ་རི་དྭ་
ཏིའི་བུ། བྱང་ཆེན་གང་དག་མིག་ལྔ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་ཡོད་དེ། མིག་ལྔ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོང་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤའི་མིག་དང་། ལྷའི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མིག་གོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྱན་ལྔ་དང་ནི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 2ཤའི་མིག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་
ལ་ཚིག་དོན་དངོས་དང་། མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྒོ་ནས་གདམས་པ་དང་། དོན་གྱི་སྒོ་ནས་གདམས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གདམས་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། 3འདི་ལྟ་སྟེ། ཤའི་མིག་དང་། ལྷའི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་
ཀྱི་མིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། 4ཤའི་མིག་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་དང་ཤེས་རབ་དང་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤའི་སྤྱན་ལ་གདམས་པ་ནི། མདོ་ལས།
5བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤའི་མིག་གིས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༦་༡།
2 264བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༡།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༦་༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༡།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༦་༥།

322

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
1གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལྷའི་སྤྱན་ནི། 2ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ལྷའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

པ། ཤཱ་རིའི་བུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ།
3སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནི། 4ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པས་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་སམ། དགེ་བའམ། མི་དགེ་བའམ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའམ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའམ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའམ། ཟག་པ་མེད་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའམ། འཇིག་རྟེན་པའམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་5བ་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་གང་ཡང་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༦་༡༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༣།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༨་༥།
5 265ག་༡༢༤་བ་༡་པར་བྱུང་བཀ་༡༥༨་ན་༤་བྱང་བཏ་༡༠༧་ན་༧་བྱང་བ

323

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

འཆད་པ་ལ།1 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་2པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། 3ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མིག་ནི་གང་ཟག་འདི་ནི་དད་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། 4འཕགས་པའི་གང་
ཟག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
ལྔ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་གདམས་པ་ནི། 5ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
རྗེས་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་མཐོང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་6པའི་རིག་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་

མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། མིག་གང་གིས་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་མཐོང་བའམ། མ་ཐོས་པའམ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༤།
2 ག་༡༢༤་བ་༢་མི་རྟོགས། ཀ་༡༥༨་ན་༥་མི་རྟོགཏ་༡༠༧་བ་༡་མི་རྟོག
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༨་༡༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༤།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༣་༡༠།
6 ག་༡༢༤་བ་༥་སོ་སོར་ཡང་དགཀ་༡༥༨་བ་༢་སོ་སོ་ཡང་དགཏ་༡༠༧་བ་༤་སོ་སོ་ཡང་དག །

324

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མ་བསམ་པའམ། རྣམ་པར་མ་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟེ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་བླ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།1 ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། 2ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་བུ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་མིག་ལྔ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་
ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ།3 དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་སློབ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། 4སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། རྒྱུ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་
དགོས་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ། སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་
ལ་ལྔ་ལས། སྤྱན་ལྔའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རིག་པ། ཤའི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེར་གྱུར་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༥།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༤་༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༧།

325

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ལྷའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་

1འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བའི་རིག་པ། ལྷའི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་སུ་དམིགས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །འཕགས་
པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་
པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད།
ཁོ་ན་རེ། ཤའི་སྤྱན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤའི་མིག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤའི་མིག་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ2། ཤའི་མིག་
གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། ལྷའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།3 ཚེ་འདིར་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་ནི་བསྐལ་པ་དང་མ་བསྐལ་པའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་4སས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་བ5་ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དེས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷའི་མིག་གིས་དེ་འདྲའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་

1 ག་༡༢༥་ན་༥་སེམས་ཅན་གྱི། ཀ་༡༥༩་ན་༣་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཏ་༡༠༨་ན་༢་སེམས་ཅན་ཀྱི།
2 ག་༡༢༥་ན་༧་ཁོ་ན་རེ། ཤའི་མིགཀ་༡༥༩་ན་༦་ཤའི་མིགཏ་༡༠༨་ན་༥་ཁོ་ན་རེ། ཤའི་མིག
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༤༥་༥།
4 ག་༡༢༥་བ་༡་མཉམ་བཞག་གིཀ་༡༥༩་བ་༡་གཞག་གིཏ་༡༠༨་ན་༦་གཞག་གི
5 ག་༡༢༥་བ་༢་དྭང་བཀ་༡༥༩་བ་༡་དང་བཏ་༡༠༨་ན་༦་དང་བ

326

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱན་དང་པོ་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྤྱན་ལྔ་པོ་
གང་རུང་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། 1འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་
ཕྲག་བརྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིག་དེ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྱབ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་སྣང་ལས། 2གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར། དེས་ན། ཤའི་སྤྱན་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྲ་
རགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་ན། འདིའི་ཡུལ་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་
ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ངེས་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔག་ཚད་བརྒྱའི་གཟུགས་ཙམ་མཐོང་བ་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༨༣། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་པ། ཐུ། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། ༡༢༣༩། ༡༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༢སེམས་ཙམ་ཙིསློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་བསྟན་པམདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན༢༧༤་༡༣།

327

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གཟུགས་མཐོང་བའི་བར་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཅི་རིགས་པ་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་ཉི་སྣང་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།1 དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཤའི་མིག་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་

སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེས་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་བསྟན། ཡུལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤའི་སྤྱན་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཤའི་
སྤྱན་དེ་ནི་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྤྱིར་ཡུལ་ལྔ་པོ་འདི། དབང་པོ་ལྔའི་བདག་འབྲས་
སམ་དབང་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ནང་དུ་དབང་པོ་ལྔ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡུལ་ལྔ་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ2། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་དེ་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་རུང་དེའི་དངོས་གཞལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷའི་སྤྱན་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ནུས་མཐུ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེར་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༨༩་༨།
2 ག་༡༢༦་ན་༥་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀ་༡༦༠་ན་༦་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་༡༠༩་ན་༡་མི་འཐད་ཏེ།

328

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བརྟེན་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རིག་པ། ཤའི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རིག་པ། ལྷའི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད།
ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤའི་སྤྱན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྲ་རགས་ཆོད་བསྐལ་གྱི་

གཟུགས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། 1བར་ཆོད་2ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་། །དབང་ཤེས་བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལྷའི་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྷའི་མིག་གི་
མངོན་ཤེས་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལས་གཞན་པའི་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྒྱུན་
ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧ཚད་མ་ཅེདཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགསཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ༥༣༢་༣།
2 ག་༡༢༦་བ་༢་བར་ཆད། ཀ་༡༦༠་བ་༥་བར་ཆོད། ཏ་༡༠༩་ན་༤་བར་ཆོད།

329

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

རྣོ་རྟུལ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། 1ཤའི་སྤྱན་ཚོགས་ལམ་ནས་དང་། ལྷའི་
སྤྱན་སྦྱོར་ལམ་ནས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ནས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ནས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤའི་སྤྱན་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷའི་སྤྱན་ཐོབ་པ་
དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག2་ཡེ་ཤེས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་
ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་

སྤྱན་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་མཚན་ཉིད་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས།3 འོན་ཀྱང་ལྷའི་སྤྱན་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ལ། ས་བརྒྱད་4པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ནས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་གི་ས་མཚམས་དེ་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་
1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༤༤་༢།
2 ག་༡༢༧་ན་༡་མཉམ་བཞག །ཀ་༡༦༡་ན་༥་མཉམ་གཞག །ཏ་༡༠༩་བ་༡་མཉམ་གཞག །
3 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༢༨༥་༡།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༢༨༥་༡ས་བདུན་པའི

330

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྤྱན་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པའི་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། མདོ་ལས། 1བྱང་ཆེན་མིག་ལྔ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །
ལྔ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། 2སྤྱན་ལྔ་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན་ཤའི་སྤྱན་གྱིས་

སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། རང་གི་གདུལ་
བྱ་ལ་སོགས་པ་གང་ན་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤིང་། གཉིས་པས་གདུལ་བྱ་གང་དུ་ཤི་འཕོས་ཤིང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་3བའི་
ཐབས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། བཞི་པས་གྲོགས་དང་ཆོས་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་
དང་། ལྔ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཐོབ་ནས་ཡང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཕལ་ཆེར་ཤེས་

1 271བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༤་༤།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༤༤་༣།
3 ག་༡༢༧་བ་༡་འདུལ་བའི། ཀ་༡༦༡་བ་༦་གདུལ་བའི། ཏ་༡༡༠་ན་༡་གདུལ་བའི།

331

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐུལ་ཞིང་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་རང་དབང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དོན་བསྡུ་ན། སྤྱན་ལྔ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ1་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱན་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་བརྟེན་ཚུལ་དང་། འགལ་རྐྱེན་སྤོང་ཚུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བཤེས་
སྤྲིངས་ལས། 2མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལེགས་སྨོན་སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས། །འཁོར་ལོ་
ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།3བློ་ལྡན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྙེད་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་བྱའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡང་ཡོད་
དེ། དེ་ཉིད་ལས། 4བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། །བདེན་མཐོང་སྨྲ་མཁས་བརྩེ་བ་ཅན། །སྐྱོ་མེད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་

1 ག་༡༢༧་བ་༢་དགོངས་པ། ཀ༡༦༢་ན༢་དགོས་པ། ཏ་༡༡༠་ན་༢་དགོས་པ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦སྤྲིངས་ཡིག་ངེ་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིངས༦༧༦་༡༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༤༢་༧།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༤༢་༩།

332

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྨོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། 1དམིགས་པ་
བཟང་དང་སྟོན་པ་བཟང་། །ཐབས་བཟང་བ་དང་ངེས་འབྱུང་དང་། །སྦྱོར་བ་བཟང་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཡང་དག་སྨོན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་
པ་བཟང་པོ་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས། སྟོན་པ་བཟང་པོ་ཚོགས་སྤེལ། ཐབས་བཟང་པོ་ཞི་ལྷག་བསྒོམས། ངེས་འབྱུང་བཟང་པོ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན། སྦྱོར་བ་
བཟང་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟག་སྦྱོར་དང་གུས་སྦྱོར་རྒྱུན་དུ་བརྟེན་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་བསོད་ནམས་བསགས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།
2དགའ་དང་དལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། །སྔོན་ཆད་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆེན་ཤའི་མིག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྤྱན་
ལྔ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ལྔ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པ་རྣམས་བདེན་སྟོང་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཤའི་སྤྱན་གྱི་སྐབས་སུ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
སོགས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་མཐོ་དམན་
དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་
བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་མིག་དང་དེའི་ཡུལ་དང་། ལྷ་དེ་དག་གི་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༤༢་༡༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༤༢་༡༣།

333

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

མིག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་ཅི་འདྲ་བ་དང་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གནས་གཙང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཤེས་མི་ནུས་པ་
མེད་དེ། དེ་རྣམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་གནས་
གཙང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན།

མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་།
ཞེས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 1ཤཱ་རི་དྭ་ཏིའི་
བུ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་སྟེ།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་
ཏན་དྲུག་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 2རྫུ་འཕྲུལ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།
འདི་ལ་ཡང་མིང་གི་སྒོ་ནས་གདམས་པ་དང་། དོན་གྱི་སྒོ་ནས་གདམས་པ་དང་།
ཇི་ལྟར་གདམས་པའི་ཚུལ། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་། ཞེས་འཆད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། 3རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༤་༡༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༡༧།

334

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་པའི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་གདམས་པ་ནི།
1ཤཱ་རིའི་བུ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཐོབ་སྟེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ས་ཆེན་
པོ་འདི་ཡང་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། 2ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི།3 དེ་ནི་ལྷའི་རྣ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས། ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཐོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། 4འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་

པའི་སྒྲ་ཆུང་ངུ་དང་ཅིག་ཤོས་ཐོས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི།5 དེས་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་དང་གང་ཟག་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་སེམས་
ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། 6གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་

1 274བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༤་༡༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༢༠།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༥་༡༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༢༠།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༦་༥།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༠་༢༡།

335

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི།
1དེ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་
སུ་དྲན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་དང་གཞན་གྱི་ཚེ་

རབས་སྔ་མ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི།2 དེ་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མདོག་སྡུག་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། བཟང་བ་དང་། ངན་པ་དང་། ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། 3གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་
དང་། ཞེས་གསུངས། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་གདམས་པ་ནི།4 དེ་མི་སྐྱེ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟུང་ཞིང་། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་འགའ་ལ་ཡང་སྨོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།5 ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དོན་བསྡུས་
ནས་གདམས་པ་ལ། 6ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པས་མངོན་པར་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༨་༡༦།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༩་༡༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༡་༢།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༧༠་༢༠།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༡་༣།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༧༡་༡༦།

336

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤེས་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། 1གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། 2མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི་བྱང་ཆེན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་གཟིགས་པའི་ནུས་པ་བསྟན་ནས། དེ་དྲུག་པོ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན།
ས་མཚམས། རྒྱུ། དགོས་པ། ཁྱད་པར་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས།3 ཕྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡང་རུང་སྟེ་དག་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་འགྲུབ་བོ། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།4 ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༡་༣
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༡་༤
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༨༤་༡༧།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༨༤་༢༠།

337

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

འགྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དྲུག་ཀ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་
ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 1མངོན་ཤེས་དྲུག་ཀ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །ས་གཡོ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཞིང་མང་པོར་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་ནུས་པའི་རིག་པ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
རྫུ་འཕྲུལ་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན་ལས་ལས་བྱུང་བ། སྔགས་ལས་བྱུང་བ། སྨན་ལས་བྱུང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མིའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྲིན་པོ་དང་། ཤ་ཟ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་
པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྔགས་འགའ་ཞིག་བགྲངས་པའི་མཐུས་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་ནུས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྨན་འགའ་ཞིག་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་

སྟོན་ནུས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་རྣ་བ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྲ་རགས་ཤེས་པ། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། ལྷའི་རྣ་བ་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ། ལས་ལས་བྱུང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༨༥་༢།

338

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལྷའི་རྣ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟ་བུ།
ཁ་ཅིག །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པ་ཞེས་སྣོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
རབ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞིག །གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་ཤེས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་
གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

སེམས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ལས་ལས་བྱུང་བ་དང་། རིག་བྱེད་ལས་ཤེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་འདོད་ལྷ་དང་ལྷ་འདྲེ་ཕལ་ཆེར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བར་སྲིད་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྟོག་གེ་བ་མཁས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །རང་
གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
སྔར་བཞིན། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན་སྔར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་འདྲེ་ཕལ་ཆེར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དམྱལ་བ་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་

339

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ལྷའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷའི་མིག་ཙམ་ལ་ཡང་སྔར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྷ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟ་
བུའོ། །ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་འདི་ཉིད་དབང་ཤེས་སུ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་1མ་ཡིན་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་
དབང་ཤེས་གང་ཞིག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་
ཀྱི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་རྟོག་
དཔྱོད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་དགེ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།2 མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྷག་རྣམས་དགེ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་གང་ཞིག །ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་

སྤངས་པ་དེ། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་
ཟུར་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐབས་དང་། སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་

1 ག་༡༣༠་བ་༦་དེ་ལྟར། ཀ་༡༦༥་བ་༥་དེ་ལྟ། ཏ་༡༡༢་བ་༦་དེ་ལྟ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུསློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༣་༢༡།

340

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྟོགས་པ། ཞེས་སྦྱོར་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཀྱི་

མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་སྤྱན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་ཁྱད་
པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཚེ་འདིར་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་སྔོན་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་

བྱུང་བའི་ལྷའི་དང་། ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས།1 མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ལྔས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྡུས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཀ་
ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། 2མངོན་ཤེས་རྣམ་དྲུག་རྣམ་གྲོལ་བློ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གི་སས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ།3 ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དང་
པོ་ལྔ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡོད་ལ། མངོན་ཤེས་དྲུག་པ་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ།
དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩ཤེས་ཕྱིན་ཀའཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༩༡་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩མངོན་པ་ཀུསློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༣་༡༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ༢༨༡་༡༩།

341

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བཞི་པ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ། སོ་སོའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། 1མཆོད་རྟེན་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་དང་། །མུན་ཁུང་དག་ཏུ་སྒྲོན་མེ་དང་། །མར་མེ་འབྲུ་མར་བྱིན་པ་ཡིས། །ལྷ་ཡི་མིག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་མཆོད་པར་རོལ་མོ་དང་། །དྲིལ་བུ་དག་ནི་ཕུལ་བ་དང་། །དུང་དང་རྔ་ནི་རབ་ཕུལ་བས། །ལྷ་ཡི་རྣ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གཞན་གྱི་འཁྲུལ་བ་མི་གླེང་
ཞིང་། །ཡན་ལག་ཉམས་པ་རྣམས་མི་བརྗོད། །སེམས་ནི་རྗེས་སུ་བསྲུངས་པས་
ན། །གཞན་གྱི་སེམས་ནི་ཤེས་པ་ཐོབ། །ལྷམ་དང་བཞོན་པ་བྱིན་པ་དང་། །ཉམ་ཆུང་

བཀུར་བ་བྱས་པ་དང་། །གཞོན་པས་བླ་མ་བཀུར་བ་ཡིས། །མཁས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ཆོས་གཞུང་དོན་དག་དྲན་པ་
དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དྲི་མེད་པས། །ཚེ་རབས་དྲན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དངོས་
རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །མངོན་ཤེས་དྲུག་པ་ཟག་པ་2ཀུན། །ཟད་པའི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་རང་རིག་གི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱས་པས།
མངོན་ཤེས་དྲུག་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 3བསམ་གཏན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦སྐྱེས་རབས་གེམགོན་པོ་ཀླུ་གྲུབརིན་ཆེན་ཕྲེང་བ༣༡༥་༣།
2 ག་༡༣༡་བ་༦་ཟག་པ་ཟད། པ་༡༣༡་བ་༦་ཟག་པ་ཟད། ཀ་༡༦༦་བ་༦་ཟག་པ་ཀུན། ཏ་༡༡༣་བ་༤་ཟག་པ་ཟད།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༦་༡༩།

342

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། །ཇི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མཐུ་འགྲུབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། སྣང་བའི་
གཟུགས་དང་། སྒྲ་སྣང་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་།
སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལུས་ཡང་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཤིང་སྒོམ་པས་མངོན་ཤེས་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ལ། 1རྣམ་བཤད་ལས། མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་ཤིང་། ཚེ་རབས་སྔ་མ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་གདུལ་བྱ་གང་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་དང་། ད་ལྟར་2གང་ན་ཡོད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་

ལེགས་པར་འདུན་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་སྣོད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
རྫོགས་པ་ན་རྣམ་མཁྱེན་མྱུར་དུ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན། མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་དེ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་པའི་གནས་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ལྷའི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི3། ཚངས་པའི་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༤༦་༡
2 ག་༡༣༢་ན་༣་དེ་ལྟར། ཀ་༡༦༧་ན་༤་ད་ལྟར། ཏ་༡༡༣་བ་༧་ད་ལྟར།
3 ག་༡༣༢་ན་༦་བསམ་གཏན་བཞི་པ། ཀ་༡༦༧་བ་༡་བསམ་གཏན་བཞི། ཏ་༡༡༤་ན་༣་བསམ་གཏན་བཞི།

343

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

གནས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིས་གནས་ཤིང་། ཞིང་རབ་འབྱམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་

པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 1གང་གིས་འཕགས་དང་ལྷ་དང་ཚངས་པ་ཡིས། །གནས་པ་དཔེ་མེད་རྒྱ་ཆེས་རྟག་ཏུ་གནས། །ཕྱོགས་སུ་དེ་སོང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དག །ཡང་དག་མཆོད་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དྲུག་
པོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མཐོང་བ་དང་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས། འོད་ཟེར་འགྱེད་པའི་བྱེད་ལས། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། 2ཆགས་དང་འཇིགས་བཅས་སེམས་ཅན་བཅས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །དབང་ལྡན་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དེ་དག་དང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་ཀྱང་ཡང་དག་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།3 འོད་ཟེར་བཏང་བ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིས། །ངན་སོང་པ་དག་མཐོ་རིས་འགྲོ་བར་བྱེད། །བདུད་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་མཐོང་མཛེས་པ་དག །བདུད་བཅས་ཀུན་ཏུ་སྐྲོད་ཅིང་སྐྲག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།4 དེ་ནི་མཆོག་ཚོགས་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན། །དཔག་མེད་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཀུན་སྟོན་ཅིང་། །ལས་དང་སྐྱེ་དང་ཞིང་མཆོག་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཀུན་གནས། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༧་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༧་༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༧་༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༧་༩།

344

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
དག་ལ་དབང་ཕྱིར་ཞིང་རྣམས་ནི། །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་བསྟེན་བཞིན་དག་པ་
ཐོབ། །སངས་རྒྱས་མཚན་མི་གྲགས་པར་སངས་རྒྱས་མཚན། །ཡང་དག་1བསྒྲགས་པས་དེ་དག་ཁམས་གནས་འགྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། བསྔགས་པ་དང་། ཚིག་
གཟུང་བར་འོས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། 2འདབ་གཤོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནུས་པ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་
བསྔགས་པ་ཐོབ། །སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལས་ཚིག་གཟུང་འོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ནི། 3ཡུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་
རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་བདག་དང་མཚུངས་པ་དང་བདག་ལས་
དམའ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་སོགས་པ་4ས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
འོ་ན། མཐོང་ལམ་དང་། །ཞེས་པས་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་
ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་དེ་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་

1 ག་༡༣༢་བ་༥་ཡོངས་དག །ཏ་༡༡༤་བ་༡་ཡང་དག །ཀ་༡༦༧་བ་༦་ཡང་དག །
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༧་༡༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༤ཤེར་ཕྱིན་ན། ཁྲི་སྲོང་སྡེ་བཙན་གྲགས། གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས། ༧༤༡་༡༨།
4 ག་༡༣༣་ན་༡་སོགས་པས། ཀ་༡༦༨་ན་༤་སོགས་པ་ས། ཏ་༡༡༤་བ་༤་སོགས་པ་ས།

345

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།1 དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་
བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩམས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་
བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་ཉེ་བར་འགོད་
པ་དེ་བསྟན་ནས། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།2 ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཞེས་གསུངས་ན་འདི་ཆོས་གང་གིས་ཚིག་བླ་དྭགས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བགྱིས། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
ངོ་། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ཚན་བཅུ་དྲུག་གསུངས། གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་དང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 3མཐོང་བའི་ལམ་བདེན་པ་བཞིས་བསྡུས་པ་སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྒྱུ་མ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདསཉི་ཁྲི། ༡༨༨་༡༡།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདསཉི་ཁྲི། ༡༨༩༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༡་༥།

346

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཁན་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩམས་

ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་སྒོམ་ལམ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་
འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 1

རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་
ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ། །འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གདགས་པར་མི་ནུས་
སོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གྱི་
སྐྱོན་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ལ་སྲེད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 2འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ངོ་བོ་གཅིག་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པ་དག་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པས་སྒོམ་པའི་
ལམ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦ཉི་ཁྲི་ཀབཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༥༠་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༡་༡༠།

347

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་
ལམ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཡང་བསྒོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ1་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལས་རིགས་ཐ་དད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒོམ་ལམ་དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་མཐུན་པར་དམིགས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
ལམ་གཉིས་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རིགས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རིགས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་མི་ནུས་ལ།
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྔ་མ་ལས་སྒོམ་པ་
ཆེས་བསྲིངས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་ནུས་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་

ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེས་འཕངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འོ་ན། གདམས་ངག་ནི། །བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་

1 ག་༡༣༤་ན་༢་སྤངས་བ། པ་༡༣༤་ན་༢་སྤངས་བ། ཀ་༡༦༩་ན་༦་སྤང་བ། ཏ་༡༡༥་བ་༢་སྤང་བ།

348

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་བྱ། །ཞེས་འཆད་ན། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་བཅུར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅུ་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ1་སྒྲུབ་ནུས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་བཅུར་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་

འགལ་རྐྱེན་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤོང་བ་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་མ་ཆགས་པ་དང་། སྒྱིད་

ལུག་ནས་ལམ་ལས་ལྡོག་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བ་མི་ལྡོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མི་ངལ། ཞུམ་པའི་ལེ་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་བརྙས་ནས་ཐེག་དམན་དུ་འཇུག་པ་སྤོང་བ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་སྤྱན་ལྔ། སྒྲུབ་པ་མྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་མངོན་ཤེས་དྲུག །སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།2 དེས་འཕངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་མི་
དམིགས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྐྱབས་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་ལྡོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་དང་།
1 ག་༡༣༤་ན་༧་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཀ་༡༦༩་བ་༤་ཕུན་ཚོགས། ཏ་༡༡༥་བ་༦་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༢༡་༡༧།

349

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་སྤྱན་ལྔ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཏེ། འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བས་གདམས་ངག་ནི་རྣམ་པ་བཅུའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་རྣམས་གསུངས་སོ།། །།

350

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འགྲེལ་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་

བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།དགེའོ། །
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མ་ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད། ལས་གཞི་འདི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྲུན་གནང་མཁན་
བཅས།

351

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྟོད་ཆ།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།
ཞུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།
སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།
དཔེ་རྙིང་ཁག་དྲུག་དང་ཞིབ་བསྡུར་གནང་མཁན།
ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།
དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག །ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐོས་ཞིབ་བསྡུར་ལས་བྱེད་
རྣམ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ།
དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།
ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ།
ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཚོལ་མཁན་དང་དེབ་སྒྲིག་པ། ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་དང་འདུལ་གསར་འོག་མའི་འཛིན་གྲྭ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐོས་ལུང་འཚོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།
ལས་དུས།

ཕྱི་ལོ་(2012)ནས་(2015/08/07)བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་ཪིང་།
འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་། ཕྱི་ལོ་(2015)ལོར་གློག་ཀླད་ཐོག་དཔེ་བསྡུར་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྒྲིགས།